TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 23 (1894) 1986 BIRŽELIS-JUNE 3 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 50 ct.

Pagrindinė problema – tėvai

Rūpindamiesi jaunimo lietuviškumu, matome nemažai liūdnų reiškinių šalia džiuginančių. Visiem smagu matyti jaunimą lietuviškose mokyklose, jų išleistuvėse, tautiniuose šokiuose, choruose, stovyklose, sporto klubuose, bet liūdna stebėti lietuvių jaunimą, tolstantį nuo lietuviškos visuomenės, nesimokantį lietuvių kalbos, nedalyvaujantį lietuviškame gyvenime. Taigi matome dvejopą jaunimą — einantį lietuvišku keliu ir pasinešusį svetimu vieškeliu. Dėl pastarojo pasirinkimo paprastai kaltė suverčiama pačiam jaunimui, jo nesidomėjimui lietuvių gyvenimu, nerangumai bei tingumai, nenorui mokytis lietuvių kalbos, lankyti lietuvišką mokyklą, jieškojimui lengvo, malonaus gyvenimo ir pan. Prie to viso pridedame vietinio krašto mokyklas, universitetus, sportinius užsiėmimus, kurie užima visą mūsų jaunimo laiką ir tuo būdu atitraukia jį nuo lietuviško gyvenimo. Dažnu atveju užauga lietuviškoje šeimoje sūnus ar dukra su lietuviškom pavardėm, bet be lietuviškos sielos. Su tokiais lietuviškai negalima nei susikalbėti, nei apie Lietuvą pasakoti, nes tai jų nedomina. Visas jų domesys yra nukreiptas į vietinį sportą, pasaulines keliones, nelietuviško stiliaus pramoginį gyvenimą.

GILIAU patyrinėjus betgi matyti, kad tų džiugių ir liūdnų reiškinių šaknis glūdi ne tiek pačiame jaunime, kiek jų tėvuose. Jeigu yra šaunaus lietuviško jaunimo, aiškiai matyti, kad jis toks ne iš dangaus nukrito. Jų lietuviškumo gijos veda į jų tėvus. Pastebėkime, kad tose šeimose, kuriose lietuviškumas yra jos gyvenimas, išauga lietuviški ir vaikai. Išauga jie betgi didelių pastangų dėka. Tėvai, kurie aukojasi, po daugelio metų džiaugiasi savo aukos vaisiais, nes mato šaunų, lietuvišką šeimos atžalyną. Tiesa, būna ir čia išimčių — kartais ir dideles tėvų pastangas svetima aplinka sunaikina ir plėšte išplėšia vaiką iš tėvų globos. Bet tai specialūs atvejai, kuriuose lietuviai tėvai pralaimi grumtynes su aplinka. Kas kita su tais tėvais, kuriems lietuviškumas rūpi kuo mažiausiai. Jie palieka savo vaikus aplinkos įtakai ir rūpinasi ne jų lietuviškumu, o paruošimu karjerai. Tokie tėvai negaili išlaidų, kad tik vaikas stipriau įsikabintų į vietinį gyvenimą, išmoktų kurią nors pelningą profesiją ir gautų gerą uždarbį. Pvz. skaudu matyti iš okupuotos Lietuvos atvykusią jauną motiną su sūnumi, dar nemokančiu naujojo krašto kalbos, ir besistengiančią siųsti jį į vietinę ledo ritulio komandą šeštadieniais, kad nereikėtų važinėti lietuviškon mokyklon. Iš tokios laikysenos tikėtis lietuviško atžalyno nėra pagrindo.

MINĖTASIS atvejis nėra vienintelis. Tokių ir panašių netrūksta nė viename išeivijos krašte. Liūdniausia yra tai, kad toks tėvų nusiteikimas darosi vis platesnis. Iškeliaujant vyresniajai kartai ir išeinant į pirmąsias eiles jaunesnei kartai, tėvų lietuviškumas silpnėja ir jau labai atsiliepia visame mūsų visuomenės gyvenimo fronte. Štai vienas ryškus pavyzdys. Gana gausioje lietuvių gyvenvietėje, kur veikia net trys lietuviškos parapijos, šeštadieninė mokykla ir kitos lietuviškos institucijos, kasmet organizuojamos vasaros stovyklos jaunimui. Šiais metais buvo sumanyta rengti dvi atskiras stovyklas — lietuviškai ir angliškai kalbantiems. Angliškai kalbančių stovykla greitai pritrūko vietų, o lietuviškai kalbančių stovykla pritrūko kandidatų. Reikėjo pratęsti registraciją bei rankioti būsimus stovyklautojus. Šis faktas daug pasako apie tėvus. Juk nuo jų priklauso savo vaikų siuntimas į vieną ar kitą stovyklą. Čia problemą sudaro ne vaikai, o tėvai. Tokiai pastarųjų laikysenai stiprėjant, gali kilti pavojus pačiom stovyklom, t.y. jų lietuviškumui. Juk vasaros stovykos rengiamos, kad vaikai bei jaunimas jose pajustų lietuvišką gyvenimą, sustiprintų lietuvių kalbos mokėjimą, susipažintų su lietuvių menu, kultūra ir pan. Kai viskas bus daroma angliškai, stovyklos neteks pirminės savo prasmės ir pasiliks tiktai vasaros pramogomis. Tai pavojus, kurio turėtume išvengti.

Kauno arkikatedra-bazilika senamiestyje ir Rotušės aikštė vasaros metu Nuotr. V. Čiplio

PRANEŠIMAS IŠ ŠVEDIJOS

Atšaukti sovietinės okupacijos pripažinimą

Švedijos dienraščio "Dagens Nyheter" skiltyse vis keliamas neleistinas prievartinis sovietinės pilietybės primetimas. Balandžio 30 d. laidoje buvo paskelbtas žinomo estų kilmės rašytojo ir žurnalisto Andres Kuengo straipsnis, raginantis Švediją imtis atsakomybės už "dvigubą" pilietybę. Kuengas kritikuoja Švedijos užsienio reikalų ministerijos teisės skyriaus vedėją Hansą Corellį, kuris pareiškė, jog daugelį jaudinantis "dvigubos" pilietybės klausimas nesudaro jokios problemos praktikoje. Jis net teigė nežinąs nė vieno atvejo, kad koks nors Švedijos pilietis būtų turėjęs sunkumų su sovietine valdžia dėl jam primetamos pilietybės. Kuengas primena vieną tokį atvejį. 1978 m. vasarą sovietinis saugumas suėmė Švedijos latvį Laimoną Niedrę, mėginusį išvežti dienoraščius ir apleistų Latvijos šventovių nuotraukas. Tuometinis Švedijos generalinis konsulas Leningrade tada pareiškė, kad švedų organams sunku įsikišti, nes suimtasis esąs sovietinis pilietis. Niedrė buvo nuteistas 9-riems metams lagerio, bet maždaug po metų buvo paleistas.

Toliau Kuengas pastebi: nors ir ne tiek daug Švedijos piliečių kilusių iš Baltijos kraštų buvo sulaikyta Sovietų Sąjungoje, tačiau daugelis turėjo nemalonių reikalų su sovietinio saugumo įstaigomis ir dar daugiau vengia net lankyti senąją savo tėvynę dėl jiems primetamos sovietinės pilietybės. Tie, kurie dalyvavo Baltijos valstybių nepriklausomybės kovose Pirmojo pasaulinio karo pabaigoje ar buvo prievarta paimti į vokiečių kariuomenę per Antrąjį pasaulinį karą, teoriškai gali būti pasmerkiami myriop už "tėvynės išdavimą". "Aš pats, — pastebi Kuengas, — galėčiau gauti nuo 10 iki 15 metų kalėjimo bausmę už 'antitarybinę propagandą' dėl savo knygų apie Estiją ir Baltijos kraštus".

Kuengas prisimena, kad Švedijos ambasados personalas jam visuomet stengdavosi tuojau pat padėti, kai jį suimdavo Čilės tipo fašistinių diktatūrų saugumas. Tačiau jam pasakyta, kad jeigu panašiai su juo atsitiktų kuriame nors Rytų krašte, jis turėtų gelbėtis pats kaip išmano. Kuengas klausia: "Argi ir paprasti švedai negali suprasti, ką reiškia, kai Švedija nesiima atsakomybės už savo dvigubus piliečius vien tik dėl to, kad "pasirinkome" ne tos kilmės tėvus? Jeigu būtume Pietų Afrikos juodieji, Švedijos užsienio reikalų ministerija veikiausiai jau seniai būtų tvirtai mėginusi mums padėti ir net būtų parodžiusi visiškai kitokį jausmą mūsų bendram laisvės reikalavimui. Kodėlgi su mumis turi būti blogiau elgiamasi, kai nesame juodi ir mus persekioja ne rasistų, bet komunistų priespaudos režimas?"

Švedų valdžios, žinoma, negalima kaltinti dėl sovietinės pilietybės įstatymo, tačiau Švedijos vyriausybė, jei norėtų, galėtų tvirtai pabrėžti, kad lygiai svarbu ir Švedijai, ir Sovietų Sąjungai vengti dvigubos pilietybės. Kuengas primena, jog pilietybės klausimu Sovietų Sąjunga susitarė su daugeliu komunistinių valstybių, septintojo dešimtmečio gale netgi pasirašė susitarimą su Kanada.

Autoriaus nuomone, bet vienašališkas Švedijos pareiškimas, kad jos pilietybę priėmę baltiečiai jų vaikai ir vaikaičiai laikomi Švedijos piliečiais ir naudojasi užsienyje visiška Švedijos valstybės apsauga, padidintų šių piliečių grupės saugumą. Ir dar geriau būtų, jei Švedija galėtų sudaryti diplomatinį susitarimą, kad Švedijos pilietybę gavę asmenys ir jų vaikai automatiškai netektų jiems primetamos sovietinės pilietybės. Bet geriausia būtų, jei Švedija atšauktų savo nelemtą Baltijos valstybių sovietinės okupacijos pripažinimą.

Argi Švedija negalėtų Baltijos kraštų klausimu būti tokio pat nusistatymo, kaip ir kitos Vakarų demokratijos? Tokiu klaustuku baigia savo straipsnį Andres Kueng. Ir nieko prie to nėra ko pridėti. Nebent vis iš naujo tai kelti ir kartoti ne tik Švedijoje, bet ir kituose kraštuose, ligi ir kurtieji išgirs. **Lmb.**

KANADOS ĮVYKIAI

Pašto negalavimai

"Dovaną" visiems kanadiečiams yra palikęs buvęs Kanados ministeris pirmininkas bei liberalų partijos vadas P. E. Trudeau. Ta jo "dovana" — valdine bendrove paskelbtas Kanados paštas, nesugebantis tinkamai atlikti savo pareigų ir pašalinti deficito. Liberalų valdymo metais pasakiškus atlyginimų padidinimus paštininkai išsikovojo savo dažnais streikais. Jų reikalavimai buvo patenkinti, tačiau deficitas metinėms pašto išlaidoms padengti pradėjo artėti prie bilijono dolerių. Problemą turėjo išspręsti pašto paskelbimas valdine bendrove, kuri pati turi padengti savo išlaidas. Direktorium pakviestas M. Warrenas metinį deficitą sumažino iki $243 milijonų. Tai betgi buvo pasiekta daugelio pašto paslaugų pabranginimu 100%. Taip Kanados paštas įsirikiavo į brangiausių eiles pasaulyje, bet savo darbo nepaspartino.

Daug kas tikėjosi pašto reformų su ministerio pirm. B. Mulronio konservatorių atėjimu vyriausybėn. Atsakingas už pašto reikalus dabar yra ministeris M. Cote. Pasitraukusį valdinės pašto bendrovės direktorių M. Warreną pakeitė D. Landeris — vienas jo pavaduotojų. Tačiau ir konservatorių vyriausybė nedrįsta paliesti širšių lizdu tapusios paštininkų unijos. Finansų ministeris M. Wilsonas paskutiniame savo biudžete pašto bendrovei įsakė dabartinį $243 milijonų deficitą pašalinti iki 1988 m. balandžio 1 d. Tačiau lig šiol nei ministeris M. Cote, nei parlamentiniame komitete pasirodęs naujasis direktorius D. Landeris nepaaiškino, kaip to deficito bus atsikratyta. Liko tik neaiškūs prasitarimai, kad pašto siuntų pristatymą gal teks atlikti tik kas antrą ar trečią dieną arba kai kuriose vietovėse pastatyti pašto dėžutes, iš kurių patys gyventojai turės pasiimti jiems skirtas pašto siuntas. Kalbama, kad dalį pašto siuntų pristatymo galbūt reikės atiduoti privačioms kurjerių bendrovėms.

Kanados pašto problemą savo vedamuoju palietė dienraštis "The Toronto Star". Jame prasitariama, kad yra dar viena galimybė — vietinių laiškų pristatymą vėl pabranginti 100% iki 68 centų, jeigu nedrįstama sumažinti per didelių atlyginimų paštininkams, kurie tada vėl pradėtų streikus. Deficito sumažinimo kažkodėl siekiama tik paslaugų sąskaiton. Antros klasės siuntoms priklausanti spauda net į tolimus užjūrius dabar siunčiama laivais. Skaitytojus ji ten pasiekia tik po 2-3 mėnesių ar dar vėliau. Tai buvo brangiai apmokamo direktoriaus M. Warreno idėja deficitui mažinti. Iš Otavos rašoma, kad ten net šešias savaites nuo ankstyvo kovo iki balandžio vidurio paštininkai neištuštino pašto dėžės, kuria parlamente naudojasi ministerio pirm. B. Mulroney ir opozicijos vado J. Turnerio raštinės. Susirūpinta buvo tik tada, kai kredito institucijos, nesulaukdamos atsilyginimo, antrą kartą pradėjo siųsti tas pačias sąskaitas.

(Nukelta į 8-tą psl.)

Kanados lietuvių dienos

Nors Kanados lietuvių dienos įvyks Padėkos savaitgalyje, t. y. spalio 11-13 d.d. Montrealyje, bet pasiruošimas joms jau vyksta gana sėkmingai.

Sekmadienio koncertas bus toje pačioje salėje, kurioje buvo ir 1982 m. Kanados lietuvių dienų koncertas. Programa aptarta ir beveik iki smulkmenų paruošta. Programoje sutiko dalyvauti: Toronto "Aras", Prisikėlimo ir Lietuvos kankinių parapijų chorai, Otavos "Ramunėlės", Montrealio Aušros Vartų ir Šv. Kazimiero parapijų chorai, "Pavasaris" ir Montrealio vyrų oktetas; tautinių šokių grupės: Hamiltono "Gyvataras", Toronto "Gintaras", "Atžalynas" ir Montrealio "Gintaras". Chorams diriguos muzikai: V. Verikaitis, A. Stankevičius ir In. Tark. Pagrindinis akompaniatorius — J. Govėdas. Solistai — Gina Čapkauskienė ir Ant. Keblys.

Vysk. P. Baltakis atsiuntė sveikinimą ir apgailestavo, kad šiose Kanados lietuvių dienose dalyvauti negalės dėl ankstesnių įsipareigojimų.

Leidinio redaktorius laukia sveikinimų ir dalyvausiančių meninių vienetų aprašymų bei nuotraukų. Tikimės daug svečių! **B.S.**

Pasaulio įvykiai

ŠIANDIEN DAUG RAŠOMA IR KALBAMA APIE P. AFRIKOS respubliką, kurią rasistiniais baltųjų metodais valdo prez. P. A. Bothos tautinė partija, nuo baltųjų mažumos atskirtai negrų daugumai tik palaipsniui suteikianti truputį daugiau laisvės. Kažkodėl niekas beveik nepastebi sparčiai pradėjusio kilti Rezistencinio afrikiečių sąjūdžio su jam vadovaujančiu E. Terreblanchu, buvusiu policininku, tapusiu ūkininku ir kylančiu politiku. Rezistencinio afrikiečių sąjūdžio atstovai save laiko olandų ateivių įpėdiniais, norinčias vėl atstatyti 1899—1902 m. kare britų sugriautas būrų respublikas. Sąjūdis ir jo vadas E. Terreblanche gerokai primena nacius Vokietijoje prieš II D. karą. Sąjūdžio nariai taip pat turi uniformą su rudais marškiniais, mėgsta vokiškus maršus paraduose, sveikinasi iškelta ranka. Nacius primena ir jų pasirinkta raudona vėliava su baltu rutuliu, kuriame yra kažkas panašaus į svastiką. Oficialiai aiškinama, kad tas suraizgytas ženklas nieko bendro neturi su svastika: jį sudaro trys sujungtų septyniukių skaitmenys, reiškiantys krikščionių atsaką į Antikristo garbintojų pasirinktą trijų šešiukių junginį. Pradžioje E. Terreblanche sutraukdavo tik kelis šimtus klausytojų, o dabar baltųjų minios jau siekia dešimtis tūkstančių. Jam pavyko sukliudyti užsienio reikalų ministerio P. Bothos numatytą kalbą Pietersburge, sutraukti 20.000 šalininkų į P. Afrikos respublikos 25 metų sukaktį Pretorijoje. E. Terreblanche viešai smerkia tautinės partijos ir prez. P. W. Bothos daromas nuolaidas negrams, jas vadindamas baltųjų rasės išdavimu, o savo grupę laiko tikraisiais laisvės gynėjais.

Viešnia Izraelyje

Oficialiam keturių dienų vizitui Izraelin buvo atvykusi Britanijos premjerė M. Thatcher. Tai pirmas Britanijos valdžios vadovo apsilankymas Izrealyje, kai juo tapo Britanijai priklausiusi Palestinos kolonija. Viešnia pasiūlė laisvus burmistrų rinkimus Izraelio okupuotoje Gazos juostoje ir vakarinėje Jordano pakrantėje. Pasiūlymą tuojau pat atmetė krašto apsaugos ministeris J. Rabinas, atsakingas už Izraelio okupuotas arabų sritis. Esą laisvi savivaldybių rinkimai buvo leisti 1976 m., bet arabai tada burmistrais išsirinko PLO organizacijai ištikimus žmones, kuriuos teko pašalinti karinei administracijai. Premjerė M. Thatcher taipgi stengėsi prišnekinti Izraelio vadus, kad jie pradėtų taikos derybas su Jordanijos karaliumi Huseinu ir palestiniečių atstovais. Čia vėl paaiškėjo panaši kliūtis — Izraelis nenori, kad į derybas būtų įjungti PLO žmonės.

Rankų grandinė

Amerikos vargšams paremti buvo skirta grandinė "Rankos per Ameriką". Jos dalyviai ir rėmėjai buvo įsipareigoję duoti finansinę auką. Nenutrūkstanti 4.152 mylių sujungtų rankų grandinė buvo pradėta Niujorko uoste ir pasiekė Long Beach vietovę Kalifornijoje. Grandinė palietė šešiolika valstijų ir sostinę Vašingtoną, kur jon su Baltųjų rūmų tarnautojų vaikais įsijungė prez. R. Reaganas, jo žmona Nancy ir dukra Maureen. Organizatorius K. Kragen teigia, kad rankų grandinė sujungė beveik penkis milijonus įvairių amerikiečių, įskaitant sportininkus, parašiutininkus ir net kalinius. Grandinę Kalifornijoje užbaigė savo pastogės neturinti šeima su penkiais vaikais. Kai kuriose gamtiniu atžvilgiu nepalankiose vietovėse grandinė susilaukė spragų, bet jas buvo stengiamasi užpildyti nutiestais kaspinais, virvėmis, tose vietovėse pravažiuojančiais sunkvežimiais, upėse panaudotais laiveliais.

Nelaimės aukos

Maskvon vėl grįžo amerikietis smegenų persodinimo specialistas prof. dr. R. Gale. Žurnalistams jis pranešė, kad bendras Černobilio nelaimės aukų skaičius jau pasiekė 23. Reaktoriaus sprogime žuvo du, 21 mirė ligoninėje, kur buvo atvežti 35 radiacijos apdeginti žmonės. Prof. dr. R. Gale dabar paruoš planus, pagal kuriuos bus sekama ir tikrinama tūkstančiai radiacijos labiau paliestų apylinkės gyventojų. Spaudoje rašoma, kad dėl reaktoriaus sprogimo prie Černobilio parudavo keli hektarai žalio eglyno. "Pravda" pranešė, kad vienai automobilių gamyklai į vakarus nuo Černobilio įsakyta pagaminti autobusų, padengtų radiacijos nepraleidžiančiom plokštėm. Du tokie autobusai jau pagaminti. Atrodo, jais Černobilin vežami technikai prižiūrintys tris kitus atominės jėgainės reaktorius. Spaudoje pradedama daugiau rašyti apie reaktoriaus sprogimo priežastis. Tą naktį jo pajėgumas buvo sumažintas iki 7%, bet staiga pakilo iki 50% normalaus lygio. Spėjama, kad sutriko temperatūrą žeminančio vandens tiekimas. Buvo įjungta antrinė sistema, kurios neužteko, nes vandens ji turi tik trim minutėm.

Šiame numeryje:

Pagrindinė problema – tėvai
Jaunimo lietuviškume aiškiai atsispindi tėvų veidas

Atšaukti sovietinės okupacijos pripažinimą
Švedijos spauda kritikuoja dabartinės vyriausybės laikyseną

Tolimieji rytai lietuvio akimis
Tailandijos krašto žmonės, jų gyvenimas ir papročiai

Kitataučių spaudoje pasižvalgius
Dabartiniai lietuvių rūpesčiai įvairių tautų spaudoje

Nauja forma senam turiniui
Pasikeitė Kremliaus vadovybė, bet nesikeičia sistema

Branduolinis sprogimas sukrėtė Rusiją
Dėl nelaimės Černobilyje sumenko Maskvos prestižas

"Aš buvau giliai tikintis . . ."
Iš rašytojo Vienuolio atsiminimų, paskelbtų pogrindžio spaudoje

Mamos laidotuvės Sibire
Pergyvenimai dukros, dabar gyvenančios Kanadoje

Skambėjo aidėjo lietuviškos vestuvės
Čikagiškio "Dainavos" ansamblio pasirodymas scenoje

Padaryta istorija, bet nesurašyta
Dr. Mildos Danytės knyga apie lietuvių imigraciją

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672 USPS 740-550
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata — $20, pusmetinė — $11, rėmėjo — $25 (Amerikoj - JAV doleriais).
Pavieniai numeriai - 50 ct.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc. Subscription rates: $20.00 per year, $11.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509. U.S.A. Second class postage paid at Lewiston, N.Y. U.S. Post master send address changes to P.O. Box 255 Lewiston, N.Y. 14092. Printed in Canada weekly except 4th week in December and 1st and 2nd week of August

RELIGINIAME GYVENIME

Vysk. Aloysius Jin Luxian, SJ, Šanchajaus vyskupas pagalbininkas, dabar dažnai išleidžiamas lankytis už komunistinės Kinijos ribų, galįs būti jungtis popiežiaus su komunistams paklusniąja Patriotine K. Bendrija ir Patriotinės Bendrijos su popiežiui ištikima Katalikų Bendrija, kuri veikia pogrindyje. Tai spėliojimai asmenų, atidžiai sekančių komunistinės Kinijos ir Vatikano laikysenas. Patriotinė K. Bendrija komunistinėje Kinijoje turi apie 3 milijonus tikinčiųjų, 600 veikiančių šventovių, 1,000 kunigų, 500 seselių ir 7 kunigų seminarijas. Vien Šanchajaus seminarijoje, kuri buvo atidaryta 1982 m., studijuoja 100 klierikų ir 7 iš jų jau buvo įšventinti kunigais 1985 m. pabaigoje. Šiai grupei vadovauja 48 vyskupai, kurių tik 5 yra konsekruoti su popiežiaus leidimu bei žinia apie 1950 m., o kiti — be popiežiaus leidimo. Atrodo popiežius patvirtintų be leidimo konsekruotuosius vyskupus, jei būtų sudarytos kokios nors sąlygos jų ryšiui su Vatikanu. Vysk. Jin Luxian, SJ, kaip tik ir yra toks asmuo ryšių atstatymui, nes nėra Patriotinės K. Bendrijos narys, tačiau komunistinės valdžios rehabilituotas ir net su teisėmis keliauti po užsienį. Tuo reikalu Vatikane vyko svarbūs pasitarimai kovo 4-6 d.d. ir vėliau spėliojimai bei užuominos pasiekė spaudą. Žinome, kad 1997 m. komunistinei Kinijai bus sugrąžintas Honkongas. Komunistai yra pažadėję ten palikti iki šiol veikusią kapitalistinę sistemą, o taipgi, atrodo, ir popiežiui ištikimą K. Bendrijos struktūrą. Popiežiui ištikimoji ir pogrindyje veikianti K. Bendrija komunstinėje Kinijoje turi apie 4 milijonus tikinčiųjų. Tikimasi, kad šiokios tokios galimybės turėtų susidaryti ateityje skaudžios K. Bendrijos padėties sutvarkymui komnustinėje Kinijoje.

Arkivyskupu paskirtas mons. Paolo Giglio, iki šiol darbavęsis kaip Vatikano diplomatas laisvosios Kinijos nunciatūroje, Taipei mieste, spaudai pareiškė, jog Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II kreipimasis į laisvosios Kinijos vyskupus tapti tiltu tarp Vatikano ir Patriotinės K. Bendrijos komunistinėje Kinijoje esąs labai realus.

Vatikanas oficialiai pareiškė nieko bendro neturįs su organizacijomis, kurios palaiko ryšius ar yra vadovaujamos JAV-se gyvenančio Lyndon La Rouche. Pareiškimas buvo paskelbtas Vatikano dienraštyje "L'Osservatore Romano" ir išvardintos to asmens įtakoje eančios kai kurios organizacijos: Europos darbininkų partija, Gyvybės klubas, Sąjunga prieš narkotikus, Schillerio institutas, Humanistinė akademija, savaitraštis "New Solidarity", žurnalas "Executive Intelligence Review". Pareiškimas, atrodo, padarytas tam, kad ateityje būtų išvengta nesusipratimų ir tikinčiųjų suvedžiojimo, remiantis gandu, jog šias grupes palaiko Vatikanas.

Naujieji Vatikano įstatai kariuomenės ordinariatam-vyskupijom duos didesnę laisvę tvarkytis pagal normalių vyskupijų formą, tačiau sprendimą, ar tokias struktūras įvesti savo krašte, turės padaryti kiekvieno krašto vyskupų konferencijos. Naujieji įstatai numato tokiom kariuomenės vyskupijom teisę steigti savas kunigų seminarijas, nepriklausyti teritorinei vietos vyskupijai, turėti savo vyskupą, neturintį tiesioginių pareigų jokioje kitoje vyskupijoje. Toks vyskupas būtų pilnateisis to krašto vyskupų konferencijos narys. Šie įstatai surašyti naujoje apaštališkoje konstitucijoje apie kariuomenės dvasinį aptarnavimą ir jau buvo Šv. Tėvo pasirašyti gegužės 5 d. Kard. Bernardin Gantin, kurio vadovaujama Vyskupų kongregacija prižiūrėjo šių įstatų paruošimą, nurodė, kad tie įstatai daugiausia kilę iš jau praktikoje įgyvendintų kai kurių tokių struktūrinių pavyzdžių įvairiuose kraštuose pagal tų kraštų sąlygas. Naujieji įstatymai įsigalios 1986 m. liepos 21 d. Tikimasi, jie padės įvairių kraštų vyskupams vienodžiau tvarkyti kariuomenės sielovados problemas. Šiuo metu pasaulyje yra 29 kariuomenių ordinariatai: 12 — Amerikos žemyne, 9 — V. Europoje, 3 — Afrikoje, 3 — Azijoje, 2 — Okeanijoje. Nei vieno nėra komunstų užimtoje R. Europoje.

Sekminių išvakarėse Šv. Tėvas Jonas-Paulius II dalyvavo 100,000 žmonių žvakių vigilijoje Šv. Petro aikštėje Romoje ir pranešė tuoj išleisiąs enciklką apie Šv. Dvasią. Jis pareiškė jaučiąs naująjį Sekminių dvelkimą moderniojoje K. Bendrijoje, tačiau dar reikia daug apaštalavimo užgydyti atsiradusiam plyšiui tarp Evangelijos ir kultūros. Jis tai stengęsis daryti savo kelionėmis po pasaulį. Sekminių dieną, vidudienio palaiminimo metu iš savo būstinės lango, popiežius pranešė, kad naujoji enciklika vadinsis "Dominum Vivificantem" (Viešpats Gaivintojas) ir baigsianti Švč. Trejybės trilogiją, kuri buvusi pradėta enciklikos "Dives in Misericordia" apie Dievo Tėvo gailestingumą, ir tęsta enciklikos "Redemptor Hominis" apie Dievo Sūnų Atpirkėją.

Kun. Hans-Peter Kolvenbach, SJ, jėzuitų ordino generolas, lankė Kanados jėzuitų bendruomenes Guelph, Ont., Toronte, Midlande, Ont., Winnipege ir Montrealyje. Aplankęs Toronto universiteto teologijos padalinį — Regis kolegiją, jis susitiko su Toronto arkivyskupu kard. G. Emmett Carteriu ir vėliau Mišias laikė 100 m. senumo jėzuitų aptarnaujamoje Liurdo Marijos šventovėje. Savo kalboje studentams Regis kolegijoje jis palietė teologijos santykį su lingvistika, teologines studijas bei Evangelijos skleidimą dabartinei žmonijai. Jis nurodė, kad teologija kaip mokslas turi didelę reikšmę viso pasaulio žmonėms. Tai esanti K. Bendrijos tarnyba, kuri apima mokslinį tyrinėjimą ir apaštališką veiklą. Todėl teologija pilnai ir tinkanti tokiai apaštalautojų grupei, kaip jėzuitų vienuolija. Jis pagyrė Kanados jėzuitų nuopelnus teologijos bei Šv. Rašto srityje ir išvardino pasižymėjusius asmenis; kun. Bernard Lonergan, kun. Elliott MacGuigan, kun. David M. Stanley ir kun. Roderick MacKenzie.

Toronto arkivyskupo kardinolo Emmet G. Carterio įpėdiniu-vyskupu koadjutorium paskirtas ligšiolinis jo pagalbininkas vysk. Aloysius M. Ambroisic, slovėnų kilmės ateivis, 56 metų amžiaus. Kai dabartinis arkivyskupas dėl amžiaus ar kitų priežasčių pasitrauks iš pareigų, įpėdinis perims arkivyskupo pareigas. Manoma, tai įvyks 1987 m.

Belgijoje (Rue de la Science 7, B-1040 Brussels) veikiantis sąjūdis "Pro Mundi Vita" leidžia tokiu pat pavadinimu atskirus sąsiuvinius apie įvairius kraštus. Savo 1985 m. 3 nr. paskyrė vien Lietuvai, pavadintą "The Church in Lithuania". Šiame 24 psl. anglų kalba leidinyje yra Lietuvos žemėlapis su lietuviškais pavadinimais ir gana smulki informacija apie Lietuvos praeitį, ypač apie sunkumus okupacijoje. Gausiai panaudota medžiaga iš "LKB kronikos", kitų pogrindžio leidinių bei iš įvairios pasaulio spaudos. Darbas labai rūpestingai ir dalykiškai paruoštas, išsiuntinėtas įvairiems kraštams. Vieną šio leidinio egzempliorių Amerikos lietuvių tarybai atsiuntė Čikagos arkivyskupijos misijų įstaigos direktorius kun. William J. O'Brien. **Kun. J. Stš.**

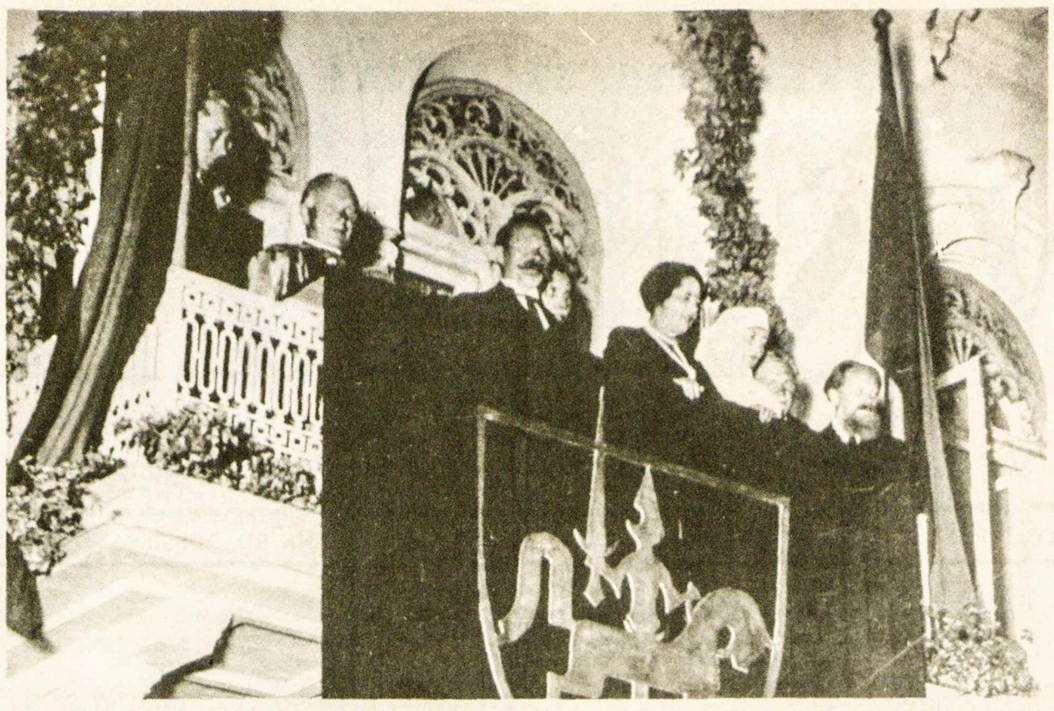

Lietuvos prezidentas ANTANAS SMETONA vienos iškilmės metu Kaune pasakė skautams: "Ei, jaunime, būkite gražūs kaip pavasaris, geri kaip motinos širdis ir teisingi kaip Kristaus žodis". Šalia prezidento — arkivyskupas JUOZAS SKVIRECKAS, min. pirmininkas JUOZAS TŪBELIS ir kiti iškilieji ano meto pareigūnai

Tolimieji rytai lietuvio akimis

Taip atrodo gyvenimas Tailandijoje

STASYS DALIUS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Senoji sostinė

Ši sostinė Ayutthaya buvo sunaikinta Burmos karo metu 1767 m. ir stovi apie 100 km. į šiaurę nuo Bankoko. Pastatyta buvo trijų upių santakoje ir dar iškastas kanalas padarė apsuptą iš visų pusių vandens kaip kokią salą. Jos lankymas mūsų maršrute nebuvo numatytas, bet primokėjus galėjom tą vietovę pamatyti. Nuvažiavom autobusu, o grįžome laivu. Vykome jau kitu keliu, bet vėl pro ryžių laukus. Pasirodo, Tailandijoje yra labai geras klimatas ryžiams auginti, nes gaunami du derliai per metus. Ryžių daug eksportuoja į užsienį — apie 4 mil. tonų kasmet. Ryžių derlius pradedamas nuimti sausio mėn. Pravažiuojant matėsi kai kurie laukai jau be vandens, sausi su bręstančiais ryžiais.

Per laukus daug kur išvesti gan platūs kanalai, o krantuose išsistatę ant polių įvairaus dydžio namukai arba paprastos lūšnos. Kanaluose plaukioja irkliniai ir motoriniai laiveliai. Matėme iš laivelių kai kur meškeriojančius.

Į senąją sostinę įvažiuojam per tiltą ir atsirandame prie buvusių šventyklų griuvėsių. Keliai ir griuvėsiai nuvalyti. Matyti aukštų bokštų liekanos. Ayutthaya buvo Tailandijos sostinė ištisus keturis šimtmečius. Čia buvo pastatyta daug rūmų ir budistų šventyklų. Dabar išlikusios praeities dydybės liekanos primena senosios sostinės taikos meto kultūrą. Kai kurias šventyklas dabar bandoma atstatyti. Įlipam į vieną iš tokių išlikusių šventyklų bokštą, lyg kokios didelės pilies kuorą ir matom plačią apylinkę. Šalia senų šventyklų griuvėsių matyti visa eilė vienodo dydžio namukų. Tai budistų vienuolynas. Vienuolius matome pavieniui ir grupėmis vaikščiojančius su nuskustom galvom ir geltonais ryškios spalvos drabužiais.

Pačiame miesto viduryje viena šventykla pilnai atstatyta. Tai juodojo Budos šventykla. Viduje matyti iš juodo akmens iškalta 30 pėdų dydžio Budos statula. Čia irgi daug lankytojų, kurie suaukoja daug pinigų, nes išeidami iš šventyklos matome budistų vienuolius, skaičiuojančius pinigus.

Aikštėje sutūpusios moterys prie žvyro krūvos rankomis renka skaldos akmenukus cemento skiediniui. Smėlį sijoja per tinklą. Kiti pilsto vandenį ir maišo skiedinį, kurį netoliese naudoja šaligatvio remontui. Viskas vien rankomis atliekama, be jokių mašinų.

Prie upės — karaliaus vasaros rezidencija. Gražiam parke ir gėlynuose pastatyti bent keli paviljonai graikų, italų ir viktorinio stiliaus. Viduje galėjom apžiūrėti tik kiniečių stiliaus rūmus, kurių dabartinis karalius nenaudoja. Šis paviljonas pastatytas 1887 m. ir buvo dovanotas Kinijos imperatoriaus. Įeinant pro duris, stovėjo didelis veidrodis, saugojantis nuo blogų dvasių. Europos paviljonam papuošimai ir statulos atvežtos iš Italijos.

Grįžtame laivu "Oriental Queen" ilgiausia upe — 250 mylių. Plaukiame 4 valandas pro daug pakrantėse stovinčių budistų šventyklų, kaimelių ir miestelių. Upėje sutinkame į abi puses daug velkamų prekinių baidokų, sukabintų prie vienas kito ilgoje eilėje. Kelionės metu gauname pietus. Visa dienos išvyka kainavo 700 baht arba 28 dol.

Ekskursija provincijon

Mano kambario gyventojui Terry vis nelabai sekasi. Atgavo savo lagaminus, kurie pasivijo atvykusius į Bankoką, tačiau praganė foto aparatą — paliko nežinia kuriame autobuse. Kadangi didelis mėgėjas fotografuoti, tai nusipirko kitą aparatą dar tebebūnant Pattaya pajūrio vietovėje.

Paskutinę dieną Tailandijoje turėjom išvyką iš Bankoko miesto už 100 km. į kitą provinciją. Pakeliui matėme vandens buivolus, kurie savo plačius ragus išskėtę braidžiojo arba gulėjo vandenyje, tik ragai ir kupros kyšojo. Toliau pasirodė dideli plotai vandens su vėjiniais lyg malūnais. Tai siurbliai, kurie pompuoja iš jūros vandenį. Čia vyksta iš jūros sūraus vandens druskos gavimo procesas. Tie laukai atitverti siauru žemės pylimu, kuris laiko to ploto vandenį. Saulei kaitinant vanduo išgarinamas, gautas druskos sluoksnis surenkamas ir vežamas į tam tikrus valymo malūnus.

Įvažiuojam į "coca" palmių plantacijas, kur iš jų sulčių virinant gaunamas sirupas ir cukrus. Palmių riešutams neduodama subręsti, bet žydėjimo metu nukertami nuo šakos, o iš prakirsto žiedo galo išpilamas skystis, kurį virinant gaunamas saldus sirupas. Iš subrendusių riešutų spaudžiamas aliejus. Toje vietovėje "coca" palmės susodintos eilėmis, o tarp jų išvedžioti vandens kanalai drėkinimui.

Pasiekiame tropikinius miškus, kurie išraižyti plačiais kanalais, o pakrantėse išsistatę ant polių namukai mirksta vandenyje. Ant namukų stogų daug kur matosi televizijos antenos. Mažos krautuvėlės irgi palei kanalą, kur žmonės laiveliais priplaukia prie durų, neišlipdami ant kranto. Prie kanalo gyveną jame plauna baltinius, indus, patys prausiasi ir dantis valo, nors mums vanduo atrodo baisiai nešvarus, purvinas.

Laivelių turguje

Sustojus vienoje tropikine augmenija apaugusioje pakrantėje, buvome pavėžinti propeleriniais laiveliais, kurie dideliu greičiu ir triukšmu plaukioja po tuos kanalų labirintus.

Išlaipinti einame prie kitame kanale vykstančio turgaus laiveliuose. Vietiniai gyventojai laiveliuose su įvairiais gaminiais ir vaisiais plaukioja iš vieno kanalo galo į kitą, siūlydami savo prekes. Pirkėjai, stovėdami ant kranto, nuleidžia žemyn į laivelį krepšį su pinigais ir gauna įdėtą norimą gaminį. O pasirinkimas didžiausias: vaisiai, daržovės, mėsa, žuvys ir kt. Taipgi mažos virtuvėlės laiveliuose kepa ir verda ant dujinės ugnies — ruošia vietinius patiekalus valgiui. Šimtai tokių laivelių lengvai prasilenkdami plaukioja pro vienas kitą pirmyn ir atgal. Beveik visi su vienu irklu stumiasi. Tai plaukiojantis turgus, kur suvažiuoja turistiniai autobusai su keleiviais. Ten sutikome nemažai amerikiečių ekskursantų. Krantinėje — daugybė vietinės gamybos prekių: odiniai dirbiniai, krepšiai, skrybėlės, drabužiai, įvairūs suvenyrai, krūvos vaisių ir t.t.

Kaimelyje

Pirkiniais apsikrovę važiuojam į netoliese esantį kaimelį. Tai mažiausios provincijos užkampis, kurio gyventojai dar turi daug prietarų — aiškina mūsų vadovas. Čia pirmą kartą pamatome, kaip nuo šilkaverpių kirminų nuvyniojamas plonas, plonas šilko siūlelis. Buvo įdomu stebėti, kai šilkaverpio kirmino kokonai buvo dedami į verdantį vandenį ir tik po to pradėdavo vynioti siūlelį.

Taip pat čia parodė, kaip ąsočius žiedžia, daro medžio drožinėjimus, metalo dirbinius bei medvilnės medžiagos dekoravimą įvairiais raštais.

Po pietų to kaimelio restorane aplankom netoliese esančią budistų šventyklą, kuri laikoma aukščiausia Tailandijoje, nes bokštas iškyla į viršų 116 m. Tai Phra Pathom Chedi šventykla.

Vėl Bankoke

Vakare grįžę į Bankoką "Pimen" restorane valgom vakarienę tailandiečių stiliumi — sėdėdami ant grindų ir po vakarienės stebim klasikinius šokius su spalvinga apranga kuriuos atlieka merginos.

Paskutinį vakarą, kurie buvo užsisakę, gauna eilutes. Jos yra pasiuvamos per vieną dieną ir kainuoja iki 200 dol. Terry gavo užsakytą safari eilutę, bet buvo nelabai patenkintas, nes kelnės neturėjo užpakalinių kišenių. O montrealietė estė Marta buvo užsakiusi savo vyrui eilutę ir įmokėjusi 40 dol., bet apsvarsčiusi, kad už tą sumą gali ir Kanadoje nupirkti, numojo ranka ir atsisakė pirkinio, nustodama rankpinigių.

Sekančią dieną, važiuojant į orauostį kelionei į Hong Kongą, vadovas papasakojo, kad tailandiečiai mėgsta visokio pobūdžio lažybas ar lošimus, ar tai būtų bokso, arklių lenktynių, gaidžių pešynių. Šiandien mieste matome daugybę raudona-balta-mėlyna-balta-raudona vėliavų, kuriomis pažymimas karaliaus gimtadienis. Orauostyje atsisveikinam su simpatingu vadovu, įteikdami voką su virš 1.000 baht dovana, kurią visi keleiviai sudėjo už gerą patarnavimą ir nuoširdumą. Jis buvo tuo nustebintas, labai dėkingas ir atsisveikindamas, tailandiečių papročiu, rankas susidėjęs ant krūtinės dėkojo. (Bus daugiau)

Brangiam broliui

A†A
JONUI MURAUSKUI

Lietuvoje mirus,

mūsų mielą PETRĄ MURAUSKĄ ir žmoną LORETĄ bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

J. Vingelienė
S. J. Andruliai

Mylimam broliui

A†A
JONUI MURAUSKUI

Lietuvoje mirus,

mūsų mielą bičiulį PETRĄ MURAUSKĄ su šeima ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime –

J. Maniuška *S. P. Puidokai*
E. A. Pūkai *P. V. Melnykai*
F. V. Urbonai

1986 metų gegužės 21 dieną suėjo metai, kai Aukščiausias pasišaukė mano mylimą žmoną

a.a.
ELENĄ STATKEVIČIENĘ.

Jau vėl žiedais
puošiasi pavasaris,
Ir paukšteliai grįžta
į savo lizdus
Tik tu negrįžti
tenai iškeliavus
Į tuos amžinuosius
tėviškės namus.

Šv. Mišios už velionę buvo atnašautos gegužės 25 d. West Lorne Šv. Marijos šventovėje. ***Velionės vyras***

PADĖKA

A. a. JONAS MASIONIS,

staigiai miręs, palaidotas 1986 m. kovo 14 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse Ontario Mississaugoje, Kanadoje.

Dėkoju Lietuvos kankinių parapijos klebonui kun. Jonui Staškui ir kun. dr. Jonui Gutauskui už maldas koplyčioje, gedulingas šv. Mišias ir palydėjimą į kapines.

Dėkoju už atsiųstas gėles: S. Jonaičiui, E. Tribinevičienei, J. ir O. Macijauskams ir Wasagos Gerojo Ganytojo misijos moterų būreliui už aukas šv. Mišioms ir Tautos fondui.

Nuoširdi padėka KLB Wasagos apylinkės lietuviams bei valdybai ir visiems kitiems žodžiu, raštu ir per spaudą pareikštas užuojautas.

Gili padėka giminėms, draugams, pažįstamiems, gausiai atsilankiusiems išlydėti velionies.

Nuoširdus ačiū karsto nešėjams, ponioms už pyragus ir šeimininkei J. Bubulienei už paruoštus pusryčius laidotuvių dalyviams.

A. Masionis ir šeima

Canadian Art Memorials Ltd.
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniška darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529
Atstovas — St. Prakapas.
Tel.233-4486

Mohawk
Furniture Company Ltd.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

* Elektros reikmenys
* Televizijos aparatai
* Skalbiamosios mašinos
* Vaikų baldai
* Įvairūs kilimai
* Šaldytuvai
* Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
* Siuvamos mašinos
* Rašomosios mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.
137 RONCESVALLES AVE.
Tel. 537-1442
Krautuvė atidaryta ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9. valandos ryto iki 8 valandos vakaro. Kitomis dienomis nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro.

Taip atrodo ištremtų lietuvių kapinės ir paminklai-kryžiai Sibire. Ant kai kurių išpjaustinėtos mirusių pavardės su datomis. Šie kryžiai liudija žiaurias sovietines deportacijas, pradėtas 1940 m.

Kitataučių spaudoje pasižvalgius

Lietuvos lenkų poezija

Paryžiuje leidžiamas mėnesinis lenkų žurnalas "Kultura" š. m. gegužės mėn. laidoje pranešė, kad Kauno "Šviesos" leidykla pernai išleido Lietuvoje gyvenančių lenkų rašytojų poezijos antologiją. "Kultura" rašo: "Ši maža knygelė buvo išleista 1500 egz. tiražu ir buvo greitai išpirkta. Juodojoje rinkoje ji yra dešimt kartų brangesnė. Čia sudėta kūryba tik tų lenkų poetų, kurie priklausė prie lenkų kalba leidžiamo dienraščio "Czerwony sztandar" (redaktorius — Stasys Jakutis, J. B.) literatūros būrelio". Pasak "Kulturos", Lietuvos lenkų poetų eilėraščiuose yra labai jaučiama sovietų įtaka. Savo forma šie eilėraščiai yra labai nutolę nuo europietiškos poezijos įtakos. Dėl šio atsilikimo žurnalas kaltina Lenkijos menininkus ir intelektualus, kurie vengia palaikyti santykius su Sov. Sąjungoje gyvenančiais lenkais.

Lenkas apie Lietuvą

Toje pačioje laidoje "Kultura" rašo, kad Oksfordo universitete M. Giedroyc š. m. kovo 25 d. skaitė paskaitą tema: "Krikščionybės atsiradimas Lietuvoje: ortodoksijos perspektyvos 1264-1285 metų laikotarpyje". Giedroyc specializuojasi Lietuvos istorijoje ligi jos unijos su Lenkija ir universiteto žurnale "Oxford Slavonic Papers" yra išspausdinęs keletą Lietuvos praeitį liečiančių straipsnių.

Ten pat yra pranešama, kad Berkeley (Kalifornijoj) mirė Česlovo Milašiaus žmona Janina. Juodu susipažino prieš karą Varšuvoje, kur ji, kaip ir Milašius, studijavo teisių fakultete.

Jogailos krikštas

Krokuvos kurijos savaitraštis "Tygodnik Powszechny" balandžio 20 d. laidoje rašo, kad Liubline kovo 20 įvyko Jogailos krikšto 600 metų sukakties minėjimas. Iškilmingos pamaldos buvo atlaikytos gotiškoje Dievo Motinos Nugalėtojos šventovėje, kurią Žalgirio mūšio atminimui pastatydino Jogaila. Ta proga Liublino katalikiško universiteto profesorius kun. B. Kumor skaitė paskaitą apie tikėjimo pradžią Lietuvoje.

Pareiškimas teisme

Winnipege leidžiamas lenkų savaitraštis "Czas" gegužės 3 d. laidoje rašo, kad balandžio mėn. Varšuvoje įvyko lenkų pogrindžio organizacijos "Nepriklausomos Lenkijos konferencija" teisminė byla. Šios organizacijos vadas L. Moczulski teisme pareiškė: "Mes pripažįstame, kad Vilnius yra Lietuvos sostinė, o Lvovas priklauso ukrainiečiams, tačiau tai nereiškia, kad lenkai neturėtų ten gyventi".

Neduoda leidimo

Lenkijos šiaurėje kas dvi savaites pasirodantis laikraštis "Stilon Gorzowski" š. m. kovo 22 d. laidoje liečia Soldino miškelyje esančio Dariaus ir Girėno paminklo reikalą: "Jau keleri metai lietuvių kultūros dr-jos veikėjai stengiasi, kad netoli šio paminklo būtų pastatyta lietuviško stiliaus trobelė, kuri kartu būtų ir turistinė bazė ir informacijos punktas. Vakarų pasaulio lietuviai tam tikslui paaukojo 1.500 dolerių. Gana efektinga buvo ir rinkliava Lenkijoje gyvenančių lietuvių tarpe. Šią statybą trukdo vaivadijos administracija, neduodama jai leidimo. Šis punktas yra gerokai nutolęs nuo gyvenviečių, ir toks namelis ten yra būtinai reikalingas, nes per paskutiniuosius dvejus metus po paminklo atnaujinimo pasitaikė, kad jis buvo vandalų apgadintas". Laikraštis įdėjo Dariaus-Girėno paminklinės lentos ir lietuviško kryžiastulpio nuotraukas.

Lenkai ir ukrainiečiai

Toronto lenkų savaitraštis "Echo Tygodnia" gegužės 21 d. išspausdino straipsnį apie ukrainiečių-lenkų santykius. Straipsnio autorius ukrainietis Wiktor Poliszczuk rašo, kad gegužės 9 d. ukrainiečių demokratų klubo pastangomis įvyko bendras ukrainiečių-lenkų diskusinis vakaras. Minėtas autorius pastebi, kad vakaras turėjo nemažai neigiamų momentų — buvo minimos vienų kitiems padarytos skriaudos. Lenkų tarpe išryškėjo skirtumas tarp senosios ir naujosios kartos.

Toronto lenkų laikraštyje "Związkowiec" rašantis W. Dziemianczuk pareiškė, kad Lenkijos-Ukrainos siena buvo nustatyta 1921 m. Rygos sutartimi, pagal kurią Lvovas priklauso Lenkijai. Toronto dienraštyje "Sun" rašantis trečios bangos ateivis ir buvęs "Solidarumo" veikėjas Z. Przetakiewicz išreiškė pokarinės lenkų kartos nuomonę, kad ateities nepriklausomų Lenkijos ir Ukrainos siena turėtų būti dabartinė siena.

Skirtumų buvo ir ukrainiečių pažiūrose: ukrainiečių laikraštyje "Nasza Meta" buvęs išspausdintas primityvus straipsnis, kuriame rašoma, kad lenkai ir ukrainiečiai yra nesutaikomi priešai. Straipsnio autorius siūlo ateityje surengti kitą panašaus pobūdžio diskusinį vakarą.

Karo nusikaltėliai

Sovietai stropiai jieško karo nusikaltėlių Vakarų pasaulyje, tačiau jų nenori matyti savo geležinės uždangos pusėje. Toronte leidžiamas anglų kalba laikraštis "Ukrainian Echo" balandžio 23 d. laidoje rašo, kad Lenkijoje gyvena buvęs Ukrainos Reichskomisaras Erich Koch. Nuo 1933 m. jis buvo Rytprūsių gauleiteriu. Ten jis pasižymėjo mažlietuvių persekiojimu ir bandė suruošti Klaipėdoje nacių sukilimą. 1941-44 m. būdamas Ukrainos Reichskomisaru, jis vežė vietinius gyventojus vergiškiems darbams į Vokietiją. Sakoma, jis prisidėjęs ir prie žmonių žudymo. Erich Koch šiuo metu gyvena Barchewo miestelyje, Lenkijoje. Sovietų valdžia tai žino, bet nedaro jokio diplomatinio spaudimo, kad šis nacis būtų patrauktas teismo atsakomybėn.

Slapta spaustuvė

Frankfurte išeinantis mėnesinis rusų žurnalas "Posev" gegužės mėn. laidoje rašo: "Lietuvoje sovietai susekė pogrindžio spaustuvę, kuri spausdino religinę katalikų literatūrą. Spausdintojų grupės teismas įvyko š. m. sausio mėn. Vilniuje.

Spaustuvę suorganizavo iš Sibiro tremties grįžęs meninkas S. Murauskas. Jis buvo nuteistas kalėti trejus metus, o jo pagalbininkas D. Jonulis — dvejus metus. Kiti grupės dalyviai buvo nuteisti sąlyginai: E. Murauskas ir A. Vaičekauskas po dvejus metus, o S. Mitkus — vienerius metus.

Spaustuvė veikė septynerius metus ir buvo atsitiktinai susekta. 60 katalikų kunigų buvo pakviesti liudyti, bet atvyko tik du. Vienas Vilniaus klebonas atvirai pareiškė, kad spaustuvės įrengimą negalima laikyti nusikaltimu.

"Sovetskaja kultura" sausio 21 d. išspausdino straipsnį, kuriame pasmerkė kaimynus ir namo savininką, kad nesekė ką veikia namo gyventojai. Teko ir milicijai už nebudrumą. Įdomus faktas, kad spaustuvei padėdavo ir Rokiškio inžinierius — technikas Viačeslav Nesterov, kuris buvo ir partijos propagandistas, ir savanoriškos milicijos narys. Laikraštis apgailestauja, kad jis nebuvo pašalintas iš partijos".

Viktoras Petkus

Š. m. gegužės mėn. Niujorke išėjo rusų kalba knyga "Anatolij Ščaranski". Šios knygos baigmės žodyje Ščaranskio kovos draugas Juozapas Mendelevič klaidingai ir negatyviai pasisakė apie Viktorą Petkų.

Niujorke rusų kalba leidžiamas dienraštis "Novoje Ruskoje Slovo" gegužės 13 d. laidoje įdėjo pasikalbėjimą su Ščaranskiu, kuriame tarp kitko jis pareiškė: "Knygos pabaigoje aš pastebėjau savo bičiulio ir kovos draugo Juozapo Mendelevičiaus epilogą. Su J. M. aš sėdėjau Čistopolsko kalėjimo kaimyninėse kamerose. Skaitydamas tuos puslapius, aš galvojau apie tas dienas ir džiaugiausi, kad viskas liko praeityje ir kad mudu galų gale esame Izraelyje.

Noriu šia proga atitaisyti skaudų Juozapo neapsižiūrėjimą, vertinant mano bendros kameros bičiulį Viktorą Petkų. Su šiuo žmogumi, kuris iškalėjo 20 metų už tai, kad kovojo dėl savo tautos teisių, — aš sėdėjau vienoje kameroje šešiolika mėnesių. Kalint tokį ilgą laiką, mūsų tarpe visko būdavo, bet mudu išsiskyrėme kaip bičiuliai. Tai, kaip yra žinoma visiems buvusiems kaliniams, retai pasitaiko. Juozapas, matyt, girdėjo apie Petkų gandus ir padarė apie šio žmogaus vaidmenį mano kalėjimo gyvenime klaidingas išvadas.

Panaudosiu šią progą paliudyti, kad Viktoras Petkus yra visiškai doras žmogus, sąžiningas ir tvirtas, vedantis bekompromisinę kovą su KGB ir yra vertas visokeriopos pagarbos".

Apie Čiurlionį

Paryžiaus rusų savaitraštis "Ruskaja Mysl" gegužės 9 d. laidoje įdėjo Aleksis Rannit knygos "Mikalojus Konstantinas Čiurlionis. Lithuanian Visionary Painter". Recenziją, kurioje labai palankiai rašoma ir apie Čiurlionį, ir apie knygos autorių estų poetą Rannit. **J. B.**

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. 498-5823 arba 755-3174.

Nauja forma senam turiniui

"Naujos" Gorbačiovo politikos nešėjas yra mėlynų akių, aukštas, 55 metų vyras, buvęs inžinierius iš Uralo, nuo 1985 m. pabaigos Maskvos partijos sekretorius, Politbiuro kandidatas — Boris Jelcin. Oficialiai atvyko į mikroskopinės V. Vokietijos komunistų partijos suvažiavimą kaip naujos sovietų valdžios pasiuntinys Vakaruose. Atidavęs duoklę vokiečių KP suvažiavimui, t. y. perskaitęs ten pranešimą, jis dabar visą laiką praleidžia su įvairiais korespondentais, atsakinėdamas į jų klausimus ir komentuodamas Gorbačiovo nusiginklavimo pasiūlymus Vakarams bei Sov. Sąjungos pastangas pakelti darbo našumą, pakeisti šalies žmonių galvoseną.

Visa tai jau seniai girdėta dainelė. Tačiau šios propagandos metodas yra pasikeitęs. Nebegirdėti jau "pavysim ir pralenksim", "taikus šalių sugyvenimas — tai tik klasių kovos būdas". Seni ideologiniai štampai pakeitė savo formą, pasidarė nebe tokie kampuoti, nors jų prasmė ir išliko ta pati.

Atsakydamas į vokiečių savaitraščio "Die Zeit" (1986 m. 20 nr.) klausimus, B. Jelcinas pareiškė, kad per ateinančius 15 metų, Sov. Sąjungoje turi būti išvystytas toks ekonominis pajėgumas, kuris atitiktų visą Sov. Sąjungos pajėgumą, pasiektą per jos gyvavimo laikotarpį. Kitais žodžiais tariant, Sov. Sąjunga nori per ateinančius 15 metų padvigubinti šalies pajamas, darbo našumą bei gamybą. (Tai primena Nikitos Chruščiovo pažadus, jog per 20 metų bus įvestas komunizmas; kas iš to išėjo, matome šiandien).

Toliau Jelcinas dėstė, esą toks tikslas būtų pasiekiamas tiktai nutraukus ginklavimosi varžybas, kurios atsieina Sov. Sąjungai labai brangiai ir smarkiai stabdo jos ekonominį augimą.

Taip "besiguosdamas", Jelcinas nepamiršo pagrasinti savo vidiniams oponentams bei Vokietijai. Anot jo, tie asmenys, kurie neprisideda prie šalies moderninimo ir su kuriais negalima "greitai susitarti", gali būti pakeisti kitais.

Prekyba tarp Sov. Sąjungos ir V. Vokietijos pasiekė 6 milijardų rublių apimtį, bet toliau nėra plečiama. Tai, pasak Jelcino, galima irgi diskutuoti.

Didelį rūpestį jam kelia V. Vokietijos ir Prancūzijos planai, siekiantys sudaryti Europoje savąjį SDI projektą. Tuomet "Sov. Sąjungai tektų mobilizuoti savus institutus ir specialistus **neutralizuoti** (!) tam sumanymui". Tai gana stiprūs ir nedviprasmiški žodžiai. Deja, laikraščio korespondentas nepaklausė, ką Jelcinas turi galvoje, sakydamas "neutralizuoti"?

Didžiausią įspūdį B. Jelcinas paliko, kritikuodamas savo šalies vadovų inertiškumą. Pasak jo, norint pasiekti numatytų tikslų, reikia pakeisti vadovų mąstymą arba, jei tai neįmanoma, pačius vadovus. Viskas pagal seną principą: kas ne su mumis, tas prieš mus!

Pirmi žingsniai ta kryptimi jau padaryti. Sov. Sąjungos komunistų partijos centro komitete buvo panaikinti du skyriai — žemės ūkio mechanizacijos ir tarptautinės informacijos. Be to, Maskvos miesto partijos komiteto aparatas sumažintas 10%. Statybos įstaigų darbuotojų skaičius sumažintas 3000 ir geležinkelio tarnautojų skaičius — taip pat 3000. Bet tai tik viena medalio pusė, kuri daro įspūdį; štai, žiūrėkite, mes mažiname biurokratų skaičių! O kur tie tarnautojai bus įdarbinti, nėra pasakyta. Suprask, bus perkelti iš vienos įstaigos į kitą. Na, o žmonėms irgi gerai — visur ta pati arbata.

Pats Borisas Jelcinas stengiasi imponuoti savo "reformatoriaus" figūra visiems korespondentams. Jis tiesiai atsakinėja į klausimus, neišsisukinėdamas diplomatiniais niekais. Pasak vokiečių laikraščių, dar prieš paskutinį kompartijos suvažiavimą, jis buvo sukėlęs "furorą". Gorbačiovas savo kovoje su Brežnevo statytiniais prastūmė Jelcino kandidatūrą į Maskvos miesto partijos komiteto sekretoriaus vietą, pašalindamas Černenkos bičiulį Viktorą Grišiną. Sekančios dienos rytą (po paskyrimo) Jelcinas liepė nuvežti jį į Maskvos priemiesčius, iš kur jis bandė visuomeniniu transportu pasiekti miesto centrą. Šio bandymo rezultatas buvo toks triuškinantis, kad atsakingieji asmenys už miesto transportą, buvo paties sekretoriaus taip iškoneveikti, jog sekretorius pradėtas vadinti "grubijonu" partinės nomenklatūros sluoksniuose.

Antra savybė, kuria išsiskyrė Jelcinas iš kitų aparačikų, yra ta, kad jis pareikalavo iš visų aukštų partijos pareigūnų atskaitomybės ir atsakomybės už padarytas klaidas. Pažįstant sovietinę santvarką, kur ck nariai yra neklystantys "angelai", o pats šefas — dar daugiau, toks "akiplėšiškas" reikalavimas pasirodo vakariečiams labai teigiamas ir yra visų vertinamas kaip demokratijos atgimimas Sov. Sąjungoje.

Tai ir yra naujos Gorbačiovo politikos formos, naujo derybų metodo tikslas — imponuoti Vakarams, imponuoti į kairę linkusiems politikams, svajotojams ar šiaip kokiems "naudingiems idiotams".

Labai teisingai šiuo klausimu pasisakė "Tarptautinis strateginių tyrimų institutas" Londone, kuriame dirba žinovai iš 70 šalių. Savo strateginėje 1985-86 metų apžvalgoje jie pastebi, kad Gorbačiovas sudaro pavojų Vakarams, nes yra "daug miklesnis varžovas negu jo pirmtakai". Institutas pabrėžė, esą per pirmus valdymo metus Gorbačiovas pasireiškė kaip šalies pramonės ir iš dalies žmonių gyvenimo modernintojas, bet jokiu būdu ne reformatorius.

Mano nuomone, Sov. Sąjungoje niekas nepasikeitė ir nepasikeis. Viena karta perėmė valdžią iš kitos į savo rankas ir dabar stengiasi stiprinti savo pozicijas. Kaip tai vyksta, matome. Senesnių veikėjų atleidimas į pensiją, įvairiausi ministerijų pertvarkymai ar gražūs žodžiai apie atskaitomybę yra ne demokratijos apraiškos, o plika kova už valdžią ir kartu žmonių mulkinimas. Todėl kai kurių sovietologų, komentatorių ar korespondentų pabrėžtinai atsargus ir pilnas vilties naujos Sov. Sąjungos gadynės vertinimas yra absoliučiai be pagrindo ir parodo žmonių nežinojimą arba akivaizdų prosovietiškumą. **L. B.**

"DP: LITHUANIAN IMMIGRATION TO CANADA AFTER THE SECOND WORLD WAR",

365 psl., 40 iliustracijų,

parašyta ***Dr. Mildos Danytės,*** *išleista "Multicultural History Society of Ontario".* Minkštais viršeliais – $14.95, kietais – $19.95, persiuntimui pridėti $1.50.

Užsakymus ir čekius siųsti: *D. S. Danys, 1681 Ainsley Dr., Ottawa, Ontario K2C OS8*

Devenių kultūros fondo leidiniai

1. *Jūratė Statkutė de Rosales, BALTŲ KALBOS BRUOŽAI IBERŲ PUSIASALYJE,* $15.00, JAV
2. *Motiejus Karaša, GYVENIMO SŪKURIUOSE,* $15.00, JAV
3. *Jokūbas Dagys, SCULPTURES* (meno albumas), $35.00, JAV
4. *J. Andrius, LIETUVOS ŽEMĖLAPIS,* $6.65, JAV

Užsakymus siųsti: Devenių kultūrinis fondas, P.O. Box 10782, St. Petersburg, FL 33733, USA.

ARIJA ŠKĖMIENĖ demonstruoja lietuviškų juostų audimą lietuvių paviljone Anapilio salėje Mississaugos tautybių savaitgalyje, kuris buvo pavadintas "Karasaga". Lankytojai gyvai domėjosi šiuo menu

Branduolinis sprogimas sukrėtė Rusiją

Reikalaukime uždaryti branduolinę jėgainę Ignalinoje

DR. J. KUNCA

Černobilio nelaimė staiga ir netikėtai pakeitė pasaulinę padėtį Maskvos nenaudai. Ar tas pasikeitimas bus trumpalaikis, ar paliks savo pėdsakus ilgesniam laikui, kol kas negalima atspėti. Tai priklausys nuo Vakarų sugebėjimo išnaudoti atsiradusią progą priešui pažaboti.

Š. Amerika po paskutinio karo perėmė Vakarų vadovybę. Tam ji turi stiprias ekonomines sąlygas, bet silpnus politikus. Kartojamos klaidos, kongreso ir senato politinis neapdairumas ir kai kurių mažumų per didelė Amerikos interesam kenksminga įtaka padaro tą ekonominį milžiną politikos nykštuku, kuris nesugeba tinkamai reaguoti į klastingo ir agresyvaus priešo intrigas bei puolimus.

Rusų imperija, būdama trisketuris kartus silpnesnė ekonominėje srityje, sugebėjo išnaudoti politinį savo priešo silpnumą ir įsitvirtinti visuose žemynuose be kraujo praliejimo bei didesnių išlaidų. Dabar ji turi užėmus tokią puikią strateginę poziciją, kad rimtai grasina paimti pasaulio kontrolę į savo rankas.

Černobilio nelaimė daug ką pakeitė. Visas pasaulis, net ir patys komunistai (Italijoj), pasipiktino vaikišku Maskvos melagingumu, kuris gal yra priimamas be kritikos sovietų masių, bet ne gyvenančių laisvėje vakariečių.

Atominė Rusijos pramonė prarado savo prestižą ir kartu rinką Trečiajame pasaulyje. Kiek anksčiau sovietų tankai, lėktuvai, raketos ir radarai pasirodė neprilygstą amerikiečių ginklam Sirijoj ir Libijoj. Kitų eksportui tinkamų prekių Sovietų Sąjunga nepagamina. Per paskutinius dvidešimt metų Kinijos pramonės ir žemės ūkio gamyba pakilo 12 kartų, Japonijos — 30 kartų, o rusų imperijos — vos 5 kartus. Reiškia, Rusija darydama tik tokią pažangą, kas metai atsilieka nuo likusio pasaulio.

Liūdna rusų imperijos ekonominė būklė atsispindi Gorbačiovo skubėjime, kol kas tik žodiniame, reformuoti pramonę ir žemės ūkį. Reformų pagrindas turėjo būti branduolinės energijos išvystimas. Paaiškėjus, kad branduolinės jėgainės turi dvi nepriimtinas ydas (nebuvimas sienos, apsupančios jėgainę ir vartojimas grafito kartu su vandens vėsinimu), jų planai turi būti iš naujo daromi. Ateities stočių statymo vietos turės būti toliau nuo apgyventų vietovių.

Visi Gorbačiovo užsimojimai pakibo ore. Sustoję 4 Ukrainos reaktoriai jau dabar atsiliepia Rusijos pramonės centre — Ukrainoj. Apie artimos ateities pažangą Maskva laikinai turi užmiršti svajojus.

Su politine imperijos padėtim atsitiko panašus dalykas. Be jau minėto prestižo prarasdimo, Maskva turės kitų, didesnių nemalonumų. Penkiasdešimt milijonų ukrainiečių jaučiasi ne tik įstumti į pavojų, bet ir Maskvos apgaudinėjami, neinformuojami. Ukrainiečių nacionalizmas po Černobilio nelaimės tikriausiai padidės, o kartu ir noras atsiskirti nuo Rusijos. Savarankiška Ukraina būtų viena didžiausių ir turtingiausių valstybių Europoje. Rusija be Ukrainos — atsilikęs ir neturtingas kraštas, nežiūrint jos teritorijos didumo (kol kiniečiai neatims Sibiro).

Nepatenkinti liko ir Rusijos satelitai — lenkai, vengrai, čekoslovakai ir kiti. Jie laiko stačiai įžeidimu, kad žinios apie radioaktyvumą pirma atėjo iš Vakarų, bet ne iš Maskvos. Jie pamatė ir Rusijos galybės menkumą. Greičiausiai jų paklusnumas Maskvai nebebus toks, koks buvo prieš branduolinės jėgainės nelaimę. Net ir Baltijos kraštų žmonės nelaikys Maskvos nei tokia galinga, nei mokslų Meka, kaip kad, bent Lietuvos komunistėliai, ją anksčiau laikė. Baimė dėl Ignalinos stoties baisiai padidėjo, bet kartu ir viltis išsilaisvinti iš silpstančios rusų imperijos.

Kad rusų imperijos būklė žymiai pablogėjo, nėra abejonės, tik klausimas, ar Vakarai, ypač Š. Amerika, tą progą tinkamai išnaudos. Ar nepradės jie vėl iš mielaširdystės ir kvailumo gelbėti savo mirtiną priešą?

Užtektų, kad Vakarai paliktų sunkiai sergančią mešką. Yra apskaičiuota, kad rusų imperija negalėtų ištverti moderniškų apsigynimo sistemų lenktynių ilgiau kaip trejus metus. Taigi Vakaram būtinai reikėtų nenutraukti ginklų tobulinimo ir tuo būdu Rusiją stumti į bankrotą, mėginant lenktyniauti.

O mes, Lietuvos išeiviai, ar būsim supratę momento svarbumą? Ar išnaudojam tinkamai retą progą padėti apsaugoti mūsų kraštą nuo panašios katastrofos Ignalinoje, kuri galėtų reikšti tautos sunaikinimą? Ar reikalaujame Jungtines Tautas, Š. Ameriką ir kitus demokratinius kraštus, kad priverstų bendru spaudimu Rusiją uždaryti minėtą jėgainę, iki tarptautinė komisija nustatys jos saugumo priimtinumą? Ar keliame svetimų spaudoje atominį pavojų Baltijos valstybėms ir ar reikalaujame jas dekolonizuoti?

OPTOMETRISTAS
Dr. S. Brogowski
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

NETIKĖTAS PROTESTAS

Lietuvos televizijos žiūrovams neseniai buvo parodytas vaizdajuostės filmas "Paskenduolė", paruoštas režisierių Kazimieros Kymantaitės ir Arvydo Ilginio. Jiedu naudojosi jau 1956 m. Vilniaus dramos teatre rež. K. Kymantaitės pastayta A. Vienuolio novelės "Paskenduolė" inscenizacija. Atrodė viskas gera ir gražu, bet iliuzijas sugriovė netikėtas protestas gegužės 1 d. "Literatūros ir meno" savaitraštyje. Skundą skyriui "Septynios dienos" atsiuntė Vysk. A. Baranausko ir A. Vienuolio memorialinio muziejaus direktorius Alvydas Rimavičius, vyresnioji fondų saugotoja Vida Zasienė, mokytojai Vladas Motiejūnas, Alfonsas Ulčinas, Bronė Katinienė, Ona Šakėnienė, Jonas Katinas ir docentas Juozas Stonys. Pagyrę gerai atliktą ekranizaciją Vaižganto "Nebylio" motyvais, dramines S. Nėries, P. Cvirkos, J. Avyžiaus, J. Paukštelio kūrinių interpretacijas, protesto autoriai primena, kad šie bandymai buvo pavadinti kitų atlikta inscenizacija ar kūrinių motyvais parašytu scenarijumi.

PIRMOJI SKRIAUDA

Kitaip pasielgta su A. Vienuoliu: "Todėl labai nustebome, kai televizijos ekranuose išvydome A. Vienuolio "Paskenduolę" (režisavo K. Kymantaitė, A. Ilginis), — tokios dramos, tokio žanro kūrinio A. Vienuolis niekada nerašė. Tiesa, prieš paskutiniais A. Vienuolio gyvenimo metais Akademiniame dramos teatre buvo inscenizuota jo 'Paskenduolė'. Betgi žinome, kaip rašytojas dėl to sielojosi ir ne vieną ašarą išliejo. Dar yra gyvų liudininkų, kurie dalyvavo tos inscenizacijos aptarime ir gerai atsimena, kad rašytojas kviečiamas atsisakė dalyvauti jos premjeroje. Lietuvių kalbos ir literatūros institute yra jo laiškai teatro vadovybei ir draugams dėl teksto iškraipymo, senojo kaimo suvulgarinimo ir net šaržavimo. Ginčas tada šiaip taip baigėsi tik todėl, kad teatro afišose atsirado inscenizacijos autorių pavardės ir buvo pažymėta, kad tai inscenizacija A. Vienuolio 'Paskenduolės' motyvais. Atsimename, kaip tada guodėsi rašytojas, kad, jo žodžiais tariant, jis nušalintas nuo autorystės . . ."

ANTROJI SKRIAUDA

Toliau protesto autoriai kalba apie antrąją skriaudą jau mirusiam ir savo teisių negalinčiam ginti A. Vienuoliui: "Ir štai televizijos ekranuose dar vulgaresnis, dar burleskiškesnis A. Vienuolio taip mylėtas kaimas. Autorystė vėl visiškai priskiriama rašytojui, tokio dramos kūrinio niekada nerašiusiam. Žinia, inscenizuodami ar skaitydami novelę, kas ką nori, tas tą ir mato. Patiko A. Vienuolio vos paminėti amerikonas Samuliokas ir kunigėlis — prikuriami ištisi epizodai apie juos: tai ir grotesti̇ški Samulioko vargai su kaliošais, ir jo vulgarūs šokiai, ir amoralūs poelgiai bei žargoniška kalba, ir kunigėlio 'flirtas' su kaimo merginomis. Įvedami visai sugalvoti bažnytiniai skaitymai apie ciesorius ir karalius, kokių anais laikais nebuvo. Ir Kaikarienė, ir Juozaponienė — šiurpios rėksnės, nors, pasak A. Vienuolio, Juozaponienės prototipas buvo jo motinėlė, labai dora moteris, rašytojo labai mylėta. Ir taip nepagarbiai elgiamasi su kūriniu, kuris yra klasikinės novelės pavyzdys. Nejaugi taip daroma tik dėl to, kad rašytojas jau daugiau kaip 25 metai po žeme, kad niekas nebegina jo autorinių teisių? Bet argi nesuvirpa inscenizatorių, interpretatorių plunksna, neprabyla sąžinė, kai pateikiamas sužalotas, iškraipytas, suvulgarintas kūrinys, kai peršama žiūrovui mintis: štai kokią dramą A. Vienuolis parašė apie savo gimtąjį kaimą, štai kokie buvo tuomet grubūs, vulgarūs žmonių tarpusavio santykiai".

RAUDONASIS KRYŽIUS

Vilniuje kovo 29 d. įvyko IX-sis Lietuvos raudonojo kryžiaus draugijos suvažiavimas. Ataskaitinį pranešimą apie Raudonojo kryžiaus draugijos veiklą ir jos pagrindines kryptis iki 2000 metų padarė draugijos centro komiteto pirm. J. Šapoka. Diskusijose pabrėžta, kad Lietuvos raudonojo kryžiaus draugija ne tik turi rūpintis žmogumi bei jo sveikata, bet ir sovietinės kompartijos XXVII-me suvažiavime iškeltų uždavinių įgyvendinimu. Suvažiavimo dalyviai išrinko Lietuvos raudonojo krayžiaus draugijos centro komitetą, revizijos komisiją, atstovus į X-jį Sovietų Sąjungos raudonojo kryžiaus ir raudonojo pusmėnulio draugijų suvažiavimą.

EISMO NELAIMĖS

Rimvydas Strakšas "Valstiečių laikraščio" 16 nr. pateikia 1985 m. eismo nelaimių duomenis, į skliaustelius įjungdamas 1984 m. duomenis. Statistiniai praėjusių metų duomenys nedžiugina. Lietuvoje 1985 m. įvyko 4.232 eismo nelaimės (1984 m. — 4.327), kuriose žuvo 649 (712), buvo sužalota 4.500 (4.570) žmonių. Nelaimių ir jų aukų skaičius yra tik nežymiai mažesnis negu 1984 m. Vairuotojams pernai teko kaltė 60% visų automobilių eismo nelaimių. Dėl vairuotojų kaltės žuvo 410 žmonių, buvo sužalotas 3.051. Vairuotojai dažniausiais atvejais pažeidžia manevravimo reikalavimus, nesilaiko važiavimo per sankryžas taisyklių, viršija saugų greitį, išvažiuoja į priešingos krypties eismo juostą, užvažiuoja ant pėsčiųjų ir dviratininkų. Lietuvoje kasmet privačių automobilių skaičius padaugėja 15-20.000. Deja, kartu auga ir eismo nelaimės dėl tų automobilių vairuotojų kaltės. Tokių nelaimių 1985 m., lyginant jas su 1984 m., įvyko daugiau 4,6%. Dėl neblaivių vairuotojų kaltės 1985 m. įvyko 561 eismo nelaimė, žuvo 106, sužalota 680 žmonių. Eismo nelaimės įvyksta ir dėl pėsčiųjų kaltės. Pernai buvo susilaukta 1.249 tokių nelaimių, kuriose žuvo 169 žmonės, buvo sužaloti 1.104. Kas ketvirta eismo nelaimė įvyko dėl neblaivių pėsčiųjų.

V. Kst.

"AUDRA" TRAVEL CORPORATION 1986

Įdomios kelionės į

LIETUVĄ,

pigiausia dviejų savaičių kaina $1,899.00 kan.

Išvykimo datos:

Liepos 3	Rugpjūčio 14	Spalio 2	Kviečiame teirautis smulkesnių informacijų
Liepos 16	Rugsėjo 3	Gruodžio 26	

GERIAUSIOS ATOSTOGOS KANADOJE "EXPO 86"!!! **Rugpjūčio 8 d.** organizuojama aštuonių dienų ekskursija į šį nepakartojamą renginį. **KAINA: $836.00 kan.** Vietų liko nedaug – skubėkite užsisakyti.

EGZOTIŠKA KELIONĖ Į AUSTRALIJĄ,

aplankant Havajų salas, Fidži, Naujają Zelandiją. **Išvyksta spalio 10 — grįžta lapkričio 2, 23 dienų kelionės kaina $3895 kan.,** įskaitant skridimus iš Toronto ir atgal, puikius viešbučius, maistą, ekskursijas, pervažiavimus ir daug kitų dalykų apie kuriuos teiraukitės mūsų biure.

Mūsų biuras:

- Pageidaujantiems paruošia individualias keliones į Lietuvą ir į kitas šalis.
- Sutvarko vizas bei dokumentus iškvietimams.
- Priima užsakymus vertimams į kitas kalbas.
- Tarpininkauja suteikiant giminėms Lietuvoje labai naudingą finansinę paramą, nuperkant dovanas, automobilius, tvarkant palikimus.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnes informacijas teikia

AUDRONĖ, JŪRATĖ ir kiti darbuotojai adresu:

1576 Bloor St. West, Toronto, Ontario, Canada, M6P 1A4

(Priešais Lietuvių namus)

Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060 Telex 06-986766 TOR

Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos Klivlande mergaičių choras, vadovaujamas A. Bielskaus, atlieka meninės programos dalį Motinos dienos iškilmėje

Nuotr. V. Bacevičiaus

Hamilton, Ontario

SIBIRINIUS TRĖMIMUS hamiltoniečiai paminės birželio 15 d. AV šventovėje per 10.30 v. Mišias. Organizacijos prašomos tą sekmadienį pamaldose dalyvauti su savo vėliavomis. **Apylinkės valdyba**

TRADICINĖ ŠAULIŲ GEGUŽINĖ šiemet rengiama birželio 22, sekmadienį, žūklautojų-medžiotojų klubo Kaledonijoj stovyklavietėje. Šiais metais gegužinėj planuojama daug įvairių naujybių. Maistą paruoš Stasė Kanopienė.

IŠ LIETUVOS sugrįžo, aplankę artimuosius ir nepabijoję ten garsinamo radioaktyvumo, Vyt. G. Kairiai su dukrele Vyta, S. Saunorienė ir P. Bobinas. Pastarasis sakosi Lietuvoj lankęsis jau šešioliktą kartą. Pas. P. Žulį iš Lietuvos vizitui atskrido žmona.

SULAUKUSI 95 metų, gegužės 12 d. Halton Centennial Manor slaugos namuose mirė a.a. Ona Krakaitienė, palikdama sūnus — dr. Bronių Krakaitį, gyvenantį Mičigane, Albiną, gyventinį su žmona Anita Burglingtone, ir dukrą Mariją Saliklienę Čikagoje. Gegužės 14 d. po gedulingų pamaldų Hamiltono AV šventovėje buvo palaidota Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

ILGAI SIRGĘS širdimi, gegužės 15 d. General ligoninėje mirė 61 metų "Stelco" pensininkas ir buvęs statybininkas a. a. Feliksas Guja. Liko našlė žmona Mary, Lietuvoje vienas brolis ir dvi seserys. Prieš keliolika metų tragiška mirtim yra miręs jo vienturtis sūnus. Velionis buvo didelio darbštumo žmogus, nes, dirbdamas pamainų darbą plieno fabrike, prie to dar bandė verstis ir statyba. Buvo apsiskaitęs, bet, būdamas labai užimtas savo darbais, lietuviškame gyvenime beveik nedalyvavo. Palaidotas gegužės 20 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoj. **K. M.**

Edmonton, Alberta

ADOMAS IR FILOMENA KANTAUTAI, praleidę žiemą savo rezidencijoje White Rock, B.C., balandžio mėnesį grįžo vasarai į savo namus Edmontone. Adomas sveiksta po turėto sveikatos sutrikimo praėjusios žiemos metu.

PETRAS IR ELENA VAITKŪNAI, š. m. gegužės 18, sekmadienio popietę, laukė vieno tautiečio svečio, kuris, kažką svarbaus norėjo pasakyti. Tačiau, kai pravėrė duris, virš 20 jų su valgiais, gėrimais ir kėdėmis juos nustebino ir "okupavo" rezidenciją . . . Visi sveikino šeimininkus, įsikūrusius erdviuose, gražiuose namuose ir sugiedojo "Ilgiausių metų". KLB Edmonto apylinkės pirm. Algis Dudaravičius visų dalyvių vardu palinkėjo geriausios sėkmės ir įteikė bendrą dovaną. P. ir E. Vaitkūnai ilgus metus gyveno St. Paul, Alta., kur vertėsi prekyba; persikėlė gyventi į Edmontoną 1985 m. rudenį.

ALBERTOS TURIZMO MINISTERIJOS duomenimis, turistų skaičius, palyginus su 1985 m. pakilo 30%. Daug vykstančių į "EXPO 86" Vankuveryje sustoja Edmontone, kur aplanko pagarsėjusį "West Edmonton Mall" ir kitas vietoves. Alberta patraukli turistams ir tuo, kad yra vinentelė provincija Kanadoje be provincinių mokesčių. **Dobilas**

Windsor, Ontario

MOTINOS DIENA buvo paminėta gegužės 18 parapijos salėje. Minėjimą pradėjo KLB Windsoro apylinkės pirmininkas M. Kizis ir pakvietė parapijos kleboną kun. K. Simaitį sukalbėti maldą. Po to pirmininkas pakvietė medicinos studentę Rūtą Kuraitę pasveikinti motinas. Rūta ne tik sveikino, bet ir plačiai gvildeno motinos reikšmę gyvenime, ypač šių dienų sūkuriuose. Pirmininkas priminė dienos reikšmę ir paskaitė eilėraštį motinai. Jis taip pat kvietė susirinkusius savo mintyse prisiminti šios parapijos ir bendruomenės mirusias motinas.

Kun. klebonui sukalbėjus maldą, visi sėdosi valgyti skaniai pagamintų pietų. Mūsų gerosios moterys ne tik gamino pietus, bet ir stengėsi patarnauti. Mes, vyrai norėjome joms padėti, bet jos nesutiko mus įsileisti į virtuvę. Taigi likome joms skolingi ir dėkingi.

Vanduolis

Welland, Ontario

LIETUVIŲ MEDŽIOTOJŲ-MEŠKERIOTOJŲ klubo "Lituanika" 35 metų veiklos sukaktis bus paminėta š. m. birželio 29 d., tuoj po lietuviškų pamaldų, P. V. Šidlauskų puikioje rezidencijoje. Ten bus vaišės ir ateities veiklos aptarimas. Šioje mažoje lietuvių kolonijoje 1951 m. įsisteigęs medž.-mešk. klubas išaugo į stiprų ir gausų nariais vienetą, nes įsijungė Niagaros pusiasalio ir Buffalo lietuviai, šio sporto mėgėjai. Gražus sugyvenimas ir veikla sudarė vieną tvirtą lietuvišką šeimą. Po tiek veiklos metų viskas pasikeitė: silpnėjančios sveikatos, senatvė bei pensija, ypač mirtys mažina lietuvių gretas. Beliks gražūs praeities prisiminimai ir likusio gyvenimo rūpesčiai. Už taip ilgą "Lituanikos" klubo gyvavimą ir nuveiktus darbus padėka tenka buvusiom ir dabartinei klubo valdybai, P. Šidlauskui — ilgamečiam pirmininkui, priglaudusiam klubo veiklą savoje rezidencijoje, iždininkui Pr. Bersėnui, tose pareigose dirbančiam 25 metus, ilgametei sekretorei K. Blužienei ir medžiojimo bei meškeriojimo vadovui A. Čepukui, kuris vadovaus prizinėm meškeriojimo varžybom š. m. liepos 20 d. **B. S.**

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis

Tel. 383-9026

154 Darlington Dr.

Hamilton, Ontario L9C 2M3

St. Catharines, Ont.

LIETUVIŲ, LATVIŲ, ESTŲ BENDROS - EKUMENINĖS PAMALDOS bus birželio 14, šeštadienį, 11 v.r., katalikų katedroje. Sueina lygiai 45 metai nuo tų baisių sibirinių trėmimų. Dalyvaukime visi kaip vienas bendrose pamaldose ir tuoj po jų demonstracijoje prie St. Catharines miesto rotušės!

Sibirinių trėmimų minėjimo komitetą sudaro lietuviai — S. Šetkus, P. Gabrėnas ir P. Baronas; latviai — P. Vasarinš, J. Kere; estai — H. Moelder, H. Hanilane.

TAUTYBIŲ FESTIVALIS prasidėjo gegužės 17 d., 1 v.p.p., prie miesto rotušės. Susirinko 35 tautybių karūnuotos iškiliosios mergaitės su tautinių vėliavų palyda. Dalyvavo ir mūsų "Miss Lithuanian Community" — T. Labuckaitė. Su lietuviška vėliava prie jos stovėjo Vincas Satkus, talkinamas J. Vyšniausko. Didysis festivalio paradas įvyko gegužės 24 d. **Kor.**

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju visiems, kurie lankė mane St. Catharines ligoninėje ir namuose, už gėles ir dovanas.

Dėkingas esu sūnui Raimondui, P. J. Kalainiams, O. J. Karaliūnams, O. P. Meškauskams, G. P. Adams ir visai jų šeimai, M. J. Paukščiams, E. M. Preikšaičiams, V. J. Liangams, J. J. Bušauskams, E. A. Kuraičiams, M. Katasanawui, M. Kasperui, J. Kazragiui.

Su giliu nuoširdumu tariu visiems lietuvišką ačiū –

Kostas Stankus

• **Užsakykite "Tėviškės žiburius" kaip dovaną jaunavedžiams, draugams, pažįstamiems.**

DĖKOJAME

ATŠVENTĘ auksinę savo vedybų sukaktį 1986 metų gegužės 17 dieną, reiškiame nuoširdžią padėką parapijos klebonui kunigui Kęstučiui Butkui, OFM, už sveikinimą bei gražius linkėjimus raštu, kunigui Steponui Ropolui, OFM, už atsilankymą bei nuoširdžius sveikinimus, Hamiltono lietuvių klebonui kun. Juvenaliui Liaubai, OFM, už dalyvavimą pobūvyje bei gerus linkėjimus, Stasei Zubrickienei už vadovavimą iškilmės programai ir nuoširdžią kalbą, solistams – Veronikai ir Aleksandrui Paulioniams už gražias giesmes šventovėje ir dainas pobūvio metu.

Tariame nuoširdų ačiū visiems, kurie mus sveikino žodžiu bei raštu iš Lietuvos, Amerikos ir Kanados.

Esame labai dėkingi visiems, kurie darbu, rūpesčiu ar kokiu nors pasitarnavimu prisidėjo prie sukaktuvinės mūsų šventės.

Nuoširdžiai dėkojame visiems, atvykusiems iš arti ir toli į mūsų šventę, tuo būdu suteikusiem mums daug džiaugsmo. Dėkojame ir tiems, kurie dėl nesveikatos negalėjo dalyvauti, bet mus prisiminė. Jūsų visų parodytas nuoširdumas liks neužmirštamas mūsų širdyse.

Jūsų – Agnietė ir Albinas Panumiai,

St. Catharines, Ont.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 23 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
indėlius (P.C.A.)	5%	nekiln. turto pask.	10%
santaupas	6.5%	asmenines paskolas	12.25%
kasdienines palūkanas už santaupas	6%	*Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.*	
term. indėlius 1 m.	8.75%	*Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2.000.*	
term. indėlius 3 m.	9%		
reg. pensijų fondo	7.5%		
90 dienų indėlius (minimum $5.000)	8%	*Nemokama asmeninių paskolų drauda iki $25.000.*	
Reg. pensijų 1 m.	8.75%		

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Tautinius namus Bostone, iškilmingai atidarytus 1952 m. kovo 1 d., turėjo vietinis Amerikos lietuvių tautinės sąjungos skyrius, vadovaujamas valdybos pirm. Juozo Kapočiaus. Juose buvo sutelkta visuomeninė bei kultūrinė skyriaus veikla, rengiami kultūriniai subatvakariai, dalyvių susilaukiantys net ir iš kitų lietuviškų kolonijų. Namų patalpas nuomodavo ir kitos Bostono lietuvių organizacijos, jaunimo sambūriai. Po ilgos trijų dešimtmečių veiklos Tautiniams namams reikėjo pagrindinio remonto, juos slėgė didėjanti nekilnojamo turto mokesčių našta, o skyriaus iždas buvo beveik tuščias, narių skaičius gerokai praretėjęs. Tautinius namus buvo nutarta parduoti. Valdybos pirm. J. Kapočius kovo 1 d. pranešė, kad Tautiniai namai parduoti už $169.000. Tautinės sąjungos skyrius nutarė gautų pinigų nepasidalinti: $100.000 įnešta ilgam terminui į Bostono lietuvių kredito kooperatyvą "Taupa", $58.000 — į vieną Bostono banką, kur iš gauto kapitalo liekanų atidaryta čekių sąskaita skyriaus veiklai. Tautinės sąjungos skyrius dabar naudosis patalpomis Bostono lietuvių piliečių draugijos klube. Už investuotą kapitalą gautomis palūkanomis bus remiama tautininkų spauda, lietuviškos kultūros apraiškos, projektai, institucijos. Dail. Viktoro Andriušio sukurtus paveikslus, Lietuvos valdovų statulas su kitomis buvusių Tautinių namų puošmenomis gavo "Alkos" archyvas Putname. Didžioji Vytauto statula jau puošia archyvo priesalį. Smulkesnieji svetainės baldai ir virtuvės indai padovanoti Nekaltai Pr. Marijos seselių vienuolynui, kuris juos panaudos jaunimo stovykloms. Tautinės lietuvių sąjungos Bostono skyriaus valdybon išrinkti: J. Kapočius, J. Vaičjurgis, J. Vizbaras, E. Cibas ir K. Adomavičius; revizijos komisijon — A. Griauzdė, G. Ambraziejus, A. Lileikis.

Lietuvių fronto bičiuliai savo poilsio ir studijų savaitę Dainavos stovyklavietėje rengia rugpjūčio 3-10 d.d. Būsimieji dalyviai kviečiami registruotis jau dabar. Registruojamasi, pridedant registracijos mokestį $10 šeimai, pas LFB centro valdybos ižd. Joną Vasarį, 979 Proehl Dr., Barberton, Ohio 44203, USA. Tel. (216) 466-7411. Visi kviečiami dalyvauti.

Venezuela

Lietuvių kapelionui a. a. kun. Antanui Perkumui, SDB, talkindavo Venezuelos lietuvių katalikų misijos taryba, vadovaujama globėjo dr. Vytauto A. Dambravos. Pastarasis pasiuntė savo ir tarybos atsistatydinimo raštą P. Amerikos lietuvių kunigų vienybės pirm. kun. Pr. Gavėnui, SDB, kuris taipgi yra ir lietuvių salezičių viršininkas Brazilijoje. Iš jo gautas atsakymas, prašantis Venezuelos lietuvių katalikų misijos tarybą ir jos globėją toliau eiti savo pareigas. Mišias Karako lietuviams dabar kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį Seselių salezičių koplyčioje laiko vietinis salezičių kunigas. Skaitiniai ir giesmės atliekami lietuviškai.

Brazilija

Brazilijos lietuvių bendruomenė atgaivino šeštadieninę mokyklą Sao Paulo mieste. Mokslo metai pradėti kovo 15 d. su 60 mokinių, paskirstytų į keturias grupes. Pirmajai 4-6 m. amžiaus vaikų grupei vadovauja Liucija Banytė, antrajai 8-12 m. amžiaus grupei — Nilza Guzikauskaitė. Su trečiąja vyresniųjų grupe dirba Magdalena Vinkšnaitienė ir prel. Pijus Ragažinskas. Daugiausia mokinių – net 20 turi ketvirtoji grupė, vadovaujama Oktavijaus Rutkausko-Machado. Halinos Mošinskienės pranešimu, jis vienerius metus yra lankęs Vasario 16 gimnaziją, vasarinius lituanistikos kursus Vilniuje. O. Rutkauskas-Machado yra paruošęs Brazilijos lituanistinėms mokykloms pritaikytą "Lietuvių kalbos gramatiką", pasinaudodamas Leonardo Dambriūno, Antano Klimo ir William Schmalstiego metodu. O. Rutkausko-Machado pamokos susilaukė didelio dėmesio — jas lanko studentai, net ir vyresnio amžiaus asmenys, susidomėję savo tėvų ir protėvių kalba.

Australija

Auksinę vedybų sukaktį kartu atšventė dvi veiklios Sydnėjaus lietuvių šeimos — dr. Aleksandro ir Sofijos Mauragių, Broniaus ir Liudos Stašionių. Sukaktuvininkai susituokė 1936 m. balandžio 25 d. beveik tuo pačiu laiku, tik su vienos valandos skirtumu: A. S. Mauragiai — Kaune, L. B. Stašioniai — Šiauliuose. Auksinė vedybų sukaktis atšvęsta Kastyčio ir Nijolės Stašionių sodyboje Picnic Pointe. Oficialiai daliai vadovavo sukaktuvininkų sūnūs Mindaugas Mauragis ir Kastytis Stašionis. Sukaktuvininkus sveikino: šeimos vardu — Arūnas Stašionis, ALB krašto valdybos vardu — tarybos narys Jonas Zinkus, skautų — Balys Barkus, bičiulių — dr. Genovaitė Kazokienė. Dr. Aleksandras Mauragis yra teisininkas, visuomenininkas, buvęs "Mūsų pastogės" redaktorius, ilgametis ALB Sydnėjaus apylinkės valdybos pirmininkas. Sofija Mauragienė — mokytoja, kultūrinių renginių talkininkė. Bronius Stašionis taip pat yra visuomenininkas, studijavęs teisę, ilgametis ALB tarybos narys, Sydnėjaus lietuvių klubo vedėjas. Liuda Stašionienė — "Mūsų pastogės" administratorė.

Britanija

Sir Victor Raikes, ilgametis konservatorių partijos atstovas Britanijos parlamente, mirė Londone balandžio 23 d. Velionis aktyviai reiškėsi britų-baltiečių organizacijose, kai Baltijos valstybes skaudžiai palietė sovietų ir vokiečių okupacijos, II D. karo įvykiai. Jis dažnai tardavosi su Lietuvos ministeriu B. K. Balučiu, Estijos ir Latvijos pasiuntiniais Londone. Baltijos valstybių klausimus velionis dažnai keldavo Britanijos parlamente. Artimus ryšius jis turėjo su buvusiu DBLS centro valdybos pirm. P. B. Varkala, dalyvaudavo minėjimuose Lietuvių namuose bei kituose lietuviškuose renginiuose. Velionis bičiuliškai bendravo ir su kitais baltiečiais.

A. a. Liudas Adamkevičius, ilgametis DBLS Wolverhamptono apylinkės pirmininkas, mirė kovo 24 d. šios vietovės senelių prieglaudoje, sulaukęs 77 metų amžiaus. Velionis, kilęs iš Mažeikių, tarnavo Lietuvos pasienio policijoje. Britanijon atvyko pokaryje. Pradžioje dirbo žemės ūkyje, o vėliau — iki išėjimo pensijon "Goodyears" gumos fabrike Wolverhamptone. Senelių prieglaudon persikėlė dėl pablogėjusios sveikatos. Laidotuvėmis rūpinosi K. S. Markevičiai. Gedulines Mišias Šv. Petro ir Povilo šventovėje balandžio 7 d. atnašavo kun. dr. S. Matulis, MIC. Po pamaldų būrelis lietuvių ir kitataučių velionį palydėjo į Bushburio krematoriumą.

A. a. Jonas Kašponis, gimęs Kupiškyje prieš 67 metus, ištiktas širdies smūgio, mirė balandžio 6 d. Monklands ligoninėje. Velionis iš Lietuvos pasitraukė II D. karo metais, ten palikęs tris brolius ir vieną seserį. Pokaryje atvyko Skotijon, dirbo plieno pramonėje Bellshill-Mossend apylinkėje. Buvo išėjęs ankstyvon pensijon. Skotijoje įsijungė į senosios kartos lietuvių sukurtas draugijas ir organizacijas. Tada Skotijos lietuviai neturėjo nuosavos pastogės. Velionies ir kitų iniciatyva buvo įsigytas pastatas, pavadintas Lietuvių institutu, beveik 30 metų jungęs Skotijos lietuvius. Dėl kelių praplėtimo tas pastatas buvo nugriautas, bet jį pakeitė dabar gražiai veikiantis Skotijos lietuvių klubas, kurio iždininku buvo a. a. J. Kašponis. Velionis palaidotas balandžio 8 d. Bothwell kapinėse iš Šv. Šeimos šventovės, kur gedulines Mišias laikė kun. J. Andriušis. Laidotuvėmis rūpinosi žmona Uršulė, kadaise dirbusi JAV ambasadoje Britanijoje.

Vokietija

Vokietijoje pasirodė atsišaukimų, kurie yra skirti baltiečiams kariams, su okupaciniais sovietų kariuomenės daliniais atsidūrusiems Afganistane. Jie parašyti lietuvių, latvių ir estų kalbomis. Lietuviškai rašoma: "Tarybiniai imperialistai verčia ir jus dalyvauti afganų tautos pavergime. Atsiminkite: afganai, kaip ir lietuviai, latviai bei estai, tokšta gyventi laisvi savo žemėje. Neprisidėkite prie rusų imperialistinės politikos — nešaudykite į afganus, nenaikinkite jų namų ir laukų! Palikite savo ginklus ten, iš kur juos galėtų pasiimti afganų laisvės kovotojai! Taip jūs padėsite išsaugoti Afganistano laisvę ir kartu priartinsite laisvės dieną pavergtoms Pabaltijo valstybėms — Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Afganistanas — afganams! Pabaltijys — pabaltiečiams!"

ALINA GRINIENĖ įteikia dovaną — žvakę vyskupui ANTANUI DEKSNIUI, V. Vokietijos Memmingene sulaukusiam aštuoniasdešimtojo gimtadienio. Vyskupo dešinėje — vietos burmistras, kairėje — kunigaikštytė Fugger. Iškilmėje dalyvavo 150 asmenų

Vyskupo gimtadienis V. Vokietijoje

Š. m. gegužės 7 d. Memmingeno lietuviai pagerbė vyskupą **Antaną Deksnį** 80-jo gimtadienio proga. Šešiasdešimties dalyvių tarpe buvo prel. Dzermeika iš Punsko, kun. L. Zaremba, SJ, kun. E. Putrimas iš Romos, Vokietijos kunigai – A. Bunga, P. Jatulis, B. Liubinas, A. Bernatonis, K. Gulbinas, A. Riškus, J. Tautkevičius, J. Petrošius iš Paryžiaus.

Kun. L. Zaremba 3 dienas prieš vyskupo šventę vedė rekolekcijas kunigams. Buvo svečių iš Australijos, Šveicarijos, Prancūzijos ir Austrijos.

Vysk A. Deksnio pagerbtuves pradėjo VLB Memmingeno apylinkės pirm. Radzevičius, pasveikindamas sukaktuvininką. Po visų sveikinimų Memmingeno jaunimo šokių grupė pašoko keletą tautinių šokių.

Gegužės 8 d. Marijos Paėmimo į Dangų šventovėje Memmingene įvyko įspūdingos pontifikalinės Mišios. Dalyvavo didelis lietuvių bičiulis Augsburgo vyskupas Josef Stimpfle, kaip pagrindinis celebrantas, vysk. A. Deksniui koncelebruojant su 20 kunigų. Buvo giedamos Haendelio Mišios su pilnu orkestru. Choras atvyko iš Bad Waerishofeno, kur kun. A. Bunga 20 m. klebonavo Šv. Ulriko parapijoje ir kur dabar gyvena vysk. A. Deksnys. Skaitymai buvo atlikti lietuviškai ir vokiškai – skaitė A. Grinienė iš Miuncheno ir p. Ivinskienė iš Bonnos. Mišiose dalyvavo apie 350 tikinčiųjų.

Meninė dalis įvyko Šv. Ulriko senelių prieglaudos salėje, kur dabar kun. A. Bunga kapelionauja. Ten buvo perskaityta vyskupo A. Deksnio biografija. Choras, kurį sudaro vokiečiai, padainavo keletą lietuviškų liaudies dainų.

Iškilmingoje vakarienėje dalyvavo ir Memmingeno burmistras, kunigaikštytė Fugger ir kit žymūs svečiai.

Vysk. J. Stimpfle pranešė, kad Vokietijos vyskupų konferencija oficialiai patvirtino kun. A. Bungą Vokietijos lietuvių sielovados direktoriumi.

Vysk. A. Deksnys gavo sveikinimo telegramas iš Šv. Tėvo, Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininko arkivysk. L. Povilonio, iš v i s ų Vokietijos vyskupų ir Vatikano nuncijaus Vokietijai.

Visi Lietuvos vyskupai buvo pakviesti į iškilmę, tačiau tik vienas vysk. A. Vaičius atsakė laišku, pareikšdamas: "Labai apgailiu, kad man nėra galimybės dalyvauti, būti kartu . . ."

E. P.

Viltingi žingsniai į pergalę

Kunigo Boleslovo Pacevičiaus 50 metų kunigystės proga

A. KALNIUS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Ogi šventovė be giesmės — tai tarytum užkimusi paukštė, kuri liūdi, netekusi savo skambaus balso. Kun. Pacevičius šventovėje be giesmės jautėsi slogiai. Dėl to ten, kur jisai, ten ir choras.

Giesmė yra religinė būtinybė, o daina yra veikiau tautinės kultūros apraiška. Kaip dainos mylėtojas ir jos puoselėtojas kun. Pacevičius yra giliai įžengęs į mūsų kultūrinę plotmę. Tačiau jo kultūrinė veikla nesiribojo vien tik muzika. Jam rūpėjo ir scenos menas, kur jis buvo ir vaidybos veikalų bei veikalėlių rašytojas, režisierius ir dekoracijų piešėjas. Taigi kai kas galėtų net tarti, kad jis "devynių amatų, dešimto bado" žmogus.

Tai būtų neteisu. Kun. Pacevičius rengėsi būti kunigu, o ne muzikos srityje kokiu nors R. Wagneriu ar J. Žilevičium. Taip pat ir scenos mene jis nėjo į varžybas su K. Stanislavskiu ar A. Sutkum. Ogi dekoracijų piešime jis nė nebandė lygintis su M. Dobužinskiu ar kitais dailininkais. B. Pacevičius visų pirma buvo kunigas, kuriam rūpėjo religinis švietimas ir žmogaus sielos nuo pikto apsaugojimas. Tik atlikęs savo tiesiogines kunigo pareigas, visus savo laisvalaikius skyrė kultūriniams lietuvių poreikiams, ypač ten, kur nebuvo choro ir dirigento, vaidybos grupės ir režisieriaus bei scenos dekoratoriaus. Ir, reikia pasakyti, jis kultūros baruose buvo toksai, kuris gebėjo savo mėgstamo meno užmojus drąsiai ir sugebančiai spręsti, jaunimą sudominti ir į kultūrinę veiklą pritraukti.

* * *

Pastaruoju metu kun. B. Pacevičius, nors paskui save vilkdamas geroką metų krūvį ir pergyvendamas kai kuriuos fizinius negalavimus, dar vis nesiliauja kuo nors rūpintis. Atrodo, kad ir vienatvė jo nevargina, nes jis niekados nėra vienas. Prieš jį visados ant stalo klapsi rašoma mašinėlė, aplink ją pūpso eilė knygų ir kitokių raštų. Su jų pagalba jis parašė kelias stambias knygas ir kelis mažesnius veikaliukus.

Štai iš jų pirmoji: "Bevardis", išleista 1980 m. Šioje knygoje išspausdinti keturi dramos veikalai — "Fabiola", "Bevardis", "Betliejus švinta" ir "Tėvynės žiburiai".

Tais pačiais metais išleista "Žingsniai prieš nevilтį". Tai autobiografinio pobūdžio knyga. Čia tiesiog miglomis nugultais keliais jaunasis Balys žengia į tikslą — tampa kunigu. Atsiveria nauji gyvenimo plotai ir įvykiai, kuriuose jis pasineria, besirūpindamas daugiau kitais negu savimi. Antai jis gelbsti iš nacių nagų žydaitę, savo mokinę, kuri prieš jį bolševikams parašė tris skundus. Jis pats, jo tėvas ir brolis komunistų buvo pastatyti prie sienos. Juos išgelbėjo tik kun. Balio rusų kalba. O piktas nacis patarė kunigui nešdintis lauk iš kabineto, jei nenori kartu su žydaite patekti į šaudomųjų duobę. Atsidūręs Vokietijoje, rūpinosi savo mokiniais.

1983 m. jis išleido knygą "Gėlės Marijos rankose". Joje daugiausia aprašomi Dievo Motinos apsireiškimai Fatimoje.

1985 m. išleistoje knygoje "Pasilik su mumis" įdomiai aprašomas Marijos apsireiškimas Gvadelupėje, Meksikoje. Taip pat čia šiek tiek paliečiami Marijos apsireiškimai Jugoslavijoje, Medjugorje parapijoje, apsakomos apaštalų nuotaikos Kristaus kančios, mirties ir prisikėlimo metu.

Yra parašęs proginių vaidinimėlių: "Gimė Kristus", "Tyliąją naktį", "Neklaužada", "Žiburėliai dega", "Lietuvaitės sapnas".

Jo naujausia knyga "Mano siela garbina Viešpatį" yra pritaikyta gegužinėm pamaldom, dar neišleista.

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontaktō lęšiai (contact lenses).

"Aš buvau giliai tikintis..."

Iš rašytojo Antano Vienuolio autobiografinių atsiminimų, paskelbtų Lietuvos pogrindžio "Aušros" 49-me nr.

Metrikų knygose yra užrašyta, kad aš atsiradau šiame gražiame pasaulyje 1882 m. kovo mėn. 26 d. Užuožerių ulyčioj (kaime), Anykščių parapijoje, Ukmergės paviete (apskrity), iš tėvų ūkininkų Julijono ir Rozalijos Baranauskaitės Žukauskų. Pakrikštijęs mane Anykščių klebonas kun. Jagminas Untaniuku, vadinasi, Antanu. Krikštatėviais buvę Šeiminiškių ulyčios Antanas Rožanas ir mūsų kaimynė Marijona Meškauskaitė. Abu dori, taurūs ir geraširdžiai prasčiokėliai.

Apie pirmąsias savo gyvenimo dienas ir metus aš, žinoma, neatsimenu, bet vėliau girdėjau, kad mane priėmusi Virvalienė bobutė mano motutei pasakiusi: "Tavo berniukas arba kunigu bus, arba visai negyvens". Tokia savo pranašyste Virvalienė mano motutės nenudžiuginusi ir neišgąsdinusi: ji pagalvojusi, atsidususi ir pasakiusi: "Tebūnie Jo valia šventa".

Kaip Tamstos matote, pirmoji Virvalienės pranašystė neišsipildė: kuniguos aš neišėjau; antroji gi, kai Jūs skaitystie šitą mano raštą, jau bus įvykusi — manęs jau nebebus gyvųjų tarpe. Vadinasi, antroji Virvalienės bobutės pranašystė išsipildė . . .

Kada ir kur gimiau, šiame rašte atžymėjau pats savo ranka; mano gi mirties metriką surašysite Jūs patys, aš tik palieku Jums vieną neužpildytą eilutę. Mirė . . .

Parašykite kur ir kaip aš persiskyriau su šiuo gražiuoju pasauliu. Be to, biografijos tikslumo dėlei, prašysiu atžymėti ir kur aš palaidotas būsiu, ar ten, kur gyvas būdamas troškau ir svajojau, būtent, Anykščių (Liudiškių) piliakalnio šiaurės pusės papėdėje, Jono Biliūno kapo šone, ar kur kitur. Ir šiam įrašui palieku Jums vieną neužpildytą eilutę . . .

Savo amžino atilsio vietelę aš buvau nurodęs savo žmonai Leokadijai, sūnui Stasiui ir Kauno valstybinio dramos teatro aktoriui Antanui Mackevičiui. Bet žinoma, jei mane pergyvens, ir be mano pakasynų turės daug rūpesčių; sūnų gali paveikti giminės laidoti ten, kur patogiau, o kolei žinia apie mano mirtį pasieks Kaune Antaną Mackevičių, galbūt jau po kiek laiko, ir aš būsių užbertas žemelėmis ten, kur ir nesitikėjau. O norėčiau Anykščių piliakalnio PAPĖDĖJE dėl to, kad aš gyvas būdamas praleidau ten tiek daug gražių, įkvėpimo pilnų valandų. Be to, aš ten, kalnuotų kalvų paslaptingume ir ošiančių pušaičių ramume atsikvėpdavau ir tai, apie ką kadaise, savo jaunystės dienose yra dūmoję-svajoję du anykštėnai poetai Antanas Baranauskas ir Klemensas Kairys, kuris "kits kitą broliais vadinę ir kita kito tylėjimą mokėję suprasti ir pagerbti". Vienas jų — "Anykščių šilelio" poemos kūrėjas, vėliau šventos kūrybos ugnį drungna teologijos scholastika pakeitęs ir dievota šventeiva palikęs, kitas gi, populiarios dainelės "Dienelė brėkšta" autorius, nemaža ir kitų eilėraščių bei piešinių sukūręs, pasak Biržiškos V. "devynių gabumų žmogus, kaip meteoras pralėkęs pro Lietuvos padangę ir jokio pėdsako nepalikęs, taip gražiai savo tėvynėje pražydęs — per metus Pauralio (Sibiro) taigoje nunykęs . . ." Juos prisimindamas ir jų svajas spėdamas, ir aš čia apgalvodavau savo užsibrėžtus kūrinius, apsvarstydavau savo vargus, bėdas ir, pasisėmęs jėgų, pasiryždavau tolimesniems žingsniams ir žygiams.

Vidudieny, ypač šventadieniais, čia, Piliakalnio apylinkėse taip ramu, taip tylu, kad girdisi, kaip po šilų-viržynų-čiobrelių mėlynuojančius kilimus bitelės dūzgia, kaip medžių šakose paukšteliai čiulba ir kaip, melancholingai nuteikdamos žmogų, dirvonuose kresnos pušaitės ošia. O kaip pažiūri į horizonte aprūkusias, padūmavusias tolumas, tai visa užmiršti ir pasijunti it mėnulyje ar kurioje nors neapgyventoje planetoje gyvenąs. Čia mokinių ekskursijos, lankydamos Jono Biliūno kapą, ir manęs neužmiršty. Vienas kitas, gamtos grožybių pagautas, gal ir savo kūrybai įkvėpimo pasisemtų, o aš, po vėlėna ilsėdamasis, klausyčiaus, kaip ant mano kapo atžalynas ošia, kaip manieji ir anykštėnų poetų jaunose sielose įdiegti atodūsiai pinasi ir į jųjų kūrybą . . .

Tik aš nenorėčiau, kad čia ant mano kapo būtų pastatytas koks nors paminklas. Man užtektų ir tokio monumento — didelio Anyščių laukų akmens, ant kurio būtų padėtas kryžius ir parašyti tik du žodžiai — "A. Vienuolis". Ir daugiau nieko. Kai tas parašas nubluks, aš iš kapo būsiu dėkingas tam, kas jį atnaujins. Bet jei toji eipitafija išnyktų kartu su manęs užmiršimu, tai tegu ir mano kapas viržiais-šilais apauga, akmuo-paminklas šėmomis samanomis apsidengia ir kapavietė su žeme susilygina! Juk viskas praeina ir užsimiršta. Kadaise visi Anykščiai verkė Klemenso Kairio, o kas jį ir jo liūdną dalią prisimena šiandien?! Nebeskamba po kaimus ir jo populiari dainelė "Dienelė brėkšta". Pradeda miršti žmonės ir A. Baranausko giesmes. Visam kam savo laikas, viskas praeina — nauji lapai pakeičia senus ir niekas jų nebeprimena, nebegaili. Tik dideli žmonės po savo mirties amžiams pėdsakus palieka . . .

Rašau šiuos savo atsiminimus 70-ųjų metų išvakarėse, galima sakyti jau senatvėje, o vienok dar nesijaučiu pasenęs esąs. Vieni sulaukę savo senatvės skundžiasi, kad jų gyvenimas buvęs neįdomus, nuobodus, kiti, kad jis prabėgęs jiems taip greit, taip greit, kad jie jo ir nematę — čia regis tik pradėję gyventi, o jau ir suaugę, čia tik subrendę, o jau ir pasenę . . . Aš savo gyvenimu negaliu pasiskųsti – nebuvo jis man nei nuobodus, nei linksmas, nei taip jau įdomus ir žuvus, ir negaliu pasakyti, kad jis taip greit būtų prabėgęs. Savo gyvenimo kely visuomet buvau vienų vienas — draugų neturėjau, artimieji man buvo svetimi, o giminė — ne visi savi; kiti man visą gyvenimą buvo kaip dieglys pašonėje.

Prisipažinsiu, kad mano gyvenimo ruduo man pačiam ne mažiau malonus, kaip kad buvo jaunystės pavasaris. Bet tai ir nieko nuostabaus; argi rudeniop visam kam ateina jau ir galas? Argi ne kiekvienam amžiui ir laikotarpiui savo? Argi rudenį nebeesti gražių saulėtų dienų ir žvaigždėtų nakčių! Ir saulė, kai leidžiasi už horizonto, ar ji negražesnė ir jos poveikis mūsų širdžiai ar nemalonesnis? Ir dangus rudenį žydresnėmis žvaigždėmis nusėtas . . . Tai ką jau bekalbėt apie samprotaujančio žmogaus senatvę! Kaip pavasaris žavus gėlėmis, taip ruduo turtingas vaisiais, o gėlių yra ir rudenį! Ir jos mums, gyvenimo pamokytiems, ar ne malonesnės kaip pavasarį — kada jų daug ir kada jos pačios prašosi skinamos, o kad rudenį keičiasi spalvos, vysta ir krenta pageltę lapai, tai juk toks gamtos dėsnis. Atgyvenusios savo ir žvaigždės nuo dangaus krinta, tai ko mums būkštauti ir jaudintis artėjant prie rudens ribos, prie kurios visi mes tiek seni, tiek jauni diena po dienos artėjame. Tik prietaruose gyvenimą praleidęs žmogus senatvėje protu sugursta ir jausmai atbunka. Nors kūnu ir esu pavargęs ir jau nebe taip dažnai pasišaunu naujiems žingsniams, žygiams ir užmojams, bet nei protu sugurdęs, nei jausmais atbukęs nesijaučiu aš septintą dešimtį baigdamas, ir gyvenu dar svajonėmis apie neišvystytas temas, neparašytas noveles, apysakas — knygas. Tik štai ko bijausi — senatvės marazmo, ilgos ligos, kam nors sunkenybe būti ar visų apleistam likti. Tokios būsenos geriau ir nesulaukti!

Kai atsigręžtu atgal ir pažiūriu į praeito gyvenimo kelią, tai darosi baugu, kad sąmoningu, darbingu, širdžiai maloniu gyvenimu gyvenam nedaugiau, kaip kokius 30-35 metus; trečdalį savo gyvenimo metų praleidau miegodamas-ilsėdamas; 3-5 kūdikystės metai pėdsakų nepaliko; 3-4 nuošimčius atėmė man įvairios ligos, negalavimai; o kiek sveikatos ir brangaus kūrybinio laiko suėdė man toji pati, ne pagal pašaukimą primesta vaistininko profesija?!.. Sudėjus visa tai į krūvą ir iš 70 atėmus, darbingai sąmongino gyvenimo kūrybai nebeliks ir 30 metų! Tai ir visa mano gyvenimo buhalterija. Liūdna ir pilka, bet tai tiesa.

Dar pabrėžiu, kad mano gyvenimo metai nebuvo man nuobodūs ir ne taip greit jie man prabėgo. Per tą laiko tarpą aš daug ką išgyvenau ir patyriau

(Nukelta į 6-tą psl.)

Auksinė sukaktis Romoje

Mons. Kazimiero Dobrovolskio 50 metų kunigystės iškilmė

PREL. L. TULABA

Š. m. birželio 11 d. su keliais kurso draugais mons. K. Dobrovolskis švęs auksinę kunigystės sukaktį Romoje.

Sukaktuvininkas gimė 1911 m. gruodžio 16 d. Varnabūdės kaime, Sasnavos parapijoje. Buvo vienas iš 9 vaikų. Pradžios mokslą ėjo Navasadų kaime, kur tėvai buvo nusipirkę ūkį ir persikėlę gyventi. 1924 m. rudenį įstojo į Rygiškių Jono gimnaziją Marijampolėje, kur jau mokėsi du vyresnieji broliai — Jurgis ir Jonas.

Jurgis — teisininkas, aktyvus ateitininkas, buvo bolševikų išvežtas į Sibirą, kur išgyveno 15 metų. Jonas — matematikas ir Vilniaus universiteto asistentas, II D. karo metu atsirado išeivijoje ir nelauktai mirė Klivlande. Kazimieras už dalyvavimą slaptoje ateitininkų veikloje buvo pašalintas iš VII gimnazijos klasės. 1931 m. rudenį įstojo į Vilkaviškio kunigų seminarijos antrą (licėjinį) kursą. 1936 m. mokslą seminarijoje baigė ir birželio 11 d. buvo įšventintas kunigu.

Kun. K. Dobrovolskis vikaravo Kudirkos Naumiesčio parapijoje iki 1944 m. Tų metų rudenį buvo vokiečių paimtas ir išvežtas į Vokietiją priverstiniams darbams. Tris mėnesius dirbo prie Insterburgo, kur buvo ruošiamos gynybos pozicijos. Frontui traukiantis gilyn į Prūsiją, kun. K. D. atsirado Karaliaučiuje, o vėliau Frauenburge ir Markt-Grafinge, kur sulaukė karo pabaigos. Karui pasibaigus ėjo pabėgėlių kapeliono pareigas Haag, Oberbayern ir Traunsteine.

1950 m. lietuvių daugumai emigravus, kun. K. Dobrovolskis, gavęs lietuvių vyskupų Vokietijoje sutikimą, atvyko į Romą gilinti studijų. Apsigyveno Šv. Kazimiero kolegijoje ir lankė Laterano universitete kanonų teisės kursą. Studijas baigė licencijato laipsniu. Nuo 1954 m. administruoja kolegijos nuosavybę (mažą ūkelį ir vilą) Ponte Lucano, Tivoli. Darbuojasi ir vietinėje sielovadoje. Šiuo metu organizuoja naują parapiją Tivolio vyskupijoje.

Mons. KAZIMIERAS DOBROVOLSKIS, minintis savo kunigystės 50 metų sukaktį Romoje

Tylus, bet socialus. Ištikimas ir paslaugus. Mons. K. Dobrovolskis, kaip ir mons. A. Jonušas, visada noriai patarnauja atvykstantiems turistams. Nors užimtas ir nestiprios sveikatos, mons. K. Dobrovolskis prašomas niekada neatsisakė patarnauti. Turėti jį bendradarbiu buvo tikra Dievo dovana. Te Dievas jį laiko darbingą ilgus metus!

Klivlando ateitininkai savo metinėje šventėje su vėliavomis žygiuoja į savo pamaldas Dievo Motinos šventovėje Nuotr. V. Bacevičiaus

KLB krašto valdybos darbai

Šiais, 1986 metais, Kanados Lietuvių Bendruomenės veikla nesiriboja kasmetiniais parengimais bei reprezentacija svetur — ji plečiasi naujose srityse, kuriose sprendžiami klausimai apie svarbius ateities projektus. Pavyzdžiui, jau įvyko pagrindiniai pasitarimai su JAV LB atstovais dėl 1988 m. Tautinių šokių šventės. Nutarta, kad šventė bus rengiama Hamiltone, kur sudarytam rengėjų komitetui pirmininkauja dr. V. Kvedaras. Tame komitete KLB valdybai atstovaus kultūros komisijos pirm. Rasa Lukošević̆iūtė-Kurienė.

Vykdant KLB krašto tarybos 1984 m. nutarimą steigti archyvą, kultūros komisija paskyrė tuo reikalu rūpintis archyvų specialistę Rasą Mažeikaitę. Anapilio sodyboje numatomos patalpos priestate, kurį planuojama statyti 1987 m., buvo priimtos krašto valdybos. R. Mažeikaitė ir toliau įgaliota tvarkyti turimą medžiagą bei tartis su žinovais ir besidominčiais asmenimis. Ji pati yra apibūdinusi šį projektą krašto valdybai ir smulkesnę informaciją apie tai pateiks spaudai. Galutinis projektas bei sąmata bus pateikti KLB tarybos sesijai šį rudenį.

KLB krašto valdybos kultūros komisija suorganizavo Toronto "Gintaro" ansamblio ir Montrealio "Vaivorykštės" tautodailės parodos kelionę į pasaulinę parodą "Expo 86" Vankuveryje. Šioms grupėms, o taip pat ir Toronto "Atžalynui", KLB valdyba paskyrė finansinę paramą — po $1000 šokių sambūriams ir $250 "Vaivorykštei".

Visuomeninės veiklos srityje komisijos pirmininkei Joanai Kuraitei-Lasienei tenka atstovauti lietuviams Kanados baltiečių federacijoje ir kitose organizacijose, rūpintis informacijos skleidimu lietuvių reikalais visokiomis progomis bei prisidėti prie politinių renginių. Šiuo metu planuojama "International Black Ribbon Day" rugpjūčio 23. Tą dieną visame pasaulyje demonstracijomis ir juodų kaspinų nešiojimu bus paminėta data Hitlerio ir Stalino sutarties pavergti mūsų tautas už geležinės uždangos. Bus renkamos aukos įvairioms reklamoms televizijoje ir spaudoje padengti.

Sibirinių trėmimų minėjimas įvyks birželio 13 d. Toronte. Ta proga baltiečiai bus raginami badauti 24 valandas nuo birželio 13 vakaro iki 14 d. saulėlydžio. Pažadų kortelėmis bus įmanoma sužinoti badavusių skaičių ir tuo būdu atkreipti publikos dėmesį į tą mūsų neužmirštamą skriaudą.

Š. m. birželio 3 d. bus Kanados gyventojų surašymas. KLB primena lietuviams pažymėti "Lithuanian" kur tik tenka atsakyti į klausimus apie kalbos vartojimą. Šitokiu būdu mes nebūsime priskaityti kaip "OTHER" ir gausime tikslesnius duomenis apie lietuvių kilmės gyventojų skaičių Kanadoje.

Kaip ir anksčiau, švietimo komisija rūpinasi Kanados lietuvių studentų siuntimu į vasaros lituanstikos seminarą Kent State universitete. Taip pat komisijos pirmininkas V. Bireta praneša, kad šią vasarą Toronto Maironio mokyklos sudarytas komitetas paruoš lietuvių kalbos programą lituanistinių mokyklų 4-10 skyriams.

Su dideliu pasisekimu vėl pavasarį buvo suorganizuotas švietimo komisijos skelbtas poezijos ir prozos užrašymo konkursas, kuriame dalyvavo didelis skaičius mokinių iš Otavos, Toronto, Montrealio ir Hamiltono. Premijoms bus išdalinta $2000. Šiais metais įvyks mokytojų suvažiavimas Toronto Lietuvių namuose birželio 7 d.

KLB krašto valdyba su malonumu sutiko KLJS pirmininkę Daivą Piečaitytę ir tikisi netrukus matyti naują KLJS atstovą/ę valdybos posėdžiuose.

Kanados Sporto apygardos vadovas E. Stravinskas taip pat dalyvauja KLB valdybos posėdžiuose ir daro pranešimus sporto veiklos reikalais. Džiugu, kad lietuvių sportas tebegyvuoja ir organizuojamos ne vien sėkmingos šventės kaip gegužės 2-4 Hamiltone, bet ir naujos sritys įtraukiamos į turnyrus — pvz. skvašas ir raketbolas.

Šiomis dienomis krašto valdyba rūpinasi sudarymu rinkiminės komisijos naujai krašto tarybai rinkti šį rudenį. Tad ir dabartinės krašto valdybos kadencija baigsis su naujosios tarybos pirmąja sesija. Pranešimai dėl datų bus paskelbti artimiausiu laiku.

RSJ

Rengiatės į Lietuvą
arba Europą?
Reikia jums voltažo keitiklio (convertor) arba pritaikytojo (adaptor) bet kurioje pasaulio vietovėje?
Kreipkitės į ***"House of 220".*** *Jame rasite visokių rūšių keitiklių, transformatorių, pritaikytojų ir 220 voltų prietaisų. Mes taip pat pakeičiame prietaisus iš 220 voltų į 110 voltų ir atvirkščiai.*
Priimame pasiteiravimus ir dėl pardavimo urmo kainomis.
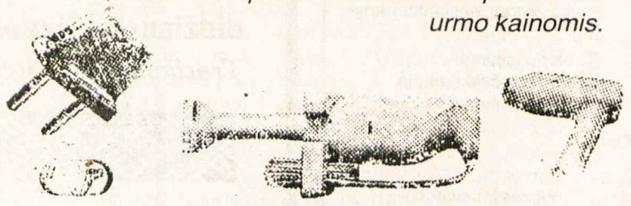
HOUSE OF 220
1444 Gerrard St. E., Toronto
(416)—461-2602

Lietuvių kapai Sibire, kur mirė tūkstančiai deportuotų tautiečių, nepakėlę žiaurių sąlygų ir nesulaukę laisvės

Tautos fondas ir jo lėšos

Suvažiavimas, kuriame pranešimus padarė pareigūnai, atskleidę fondo veiklą

Tautos fondo narių suvažiavimas įvyko š. m. gegužės 2 d. Kultūros židinyje, Bruklyne. Po Mišių už mirusius narius, atidarymo kalbų ir gausių sveikinimų suvažiavimo dalyviai išklausė veiklos pranešimus.

Tarybos pirm. J. Valaitis, apžvelgdamas praėjusių metų veiklą, pabrėžė artimą bendradarbiavimą su VLIKu ir TF valdyba, populiarinant lietuvių visuomenės ir jaunimo tarpe 1985 m. vasarą Sovietų Sąjungos teismą Kopenhagoje ir baltiečių taikos bei laisvės ryžto žygį, organizuojant šiems renginiams lėšas.

Iš TF valdybos pirm. J. Giedraičio pranešimo aiškėjo, kad TF narių ir rėmėjų skaičius didėja. Lietuviai nesą abejingi Lietuvos laisvinimo darbams, juos pozityviai vertina ir stipriai remia lėšomis. TF veikia per atstovybes. Jų yra 5 JAV-se: Kalifornijoje — pirm. M. Naujokaitis, Čikagoje — J. Jurkūnas, Ohio — V. Stuogis, įgaliotinis — H. Idzelis, Mičigane — E. Bulotienė, Floridoje — C. Vilnis, Kanadoje — A. Patamsis, Australijos Melburne — pirm. K. J. Lynikas, Sydnėjuje — pirm. prel. P. Butkus, Melburne — pirm. M. Žiogienė, Britanijoje — pirm. P. Tričys, neseniai perėmęs pareigas iš J. Vilčinsko. TF, įvertindamas J. Vilčinsko ilgų metų darbą, paskelbė jį TF garbės nariu. Prie visų atstovybių JAV ir kitur veikia platus įgaliotinių tinklas.

TF ižd. V. Kulpa pranešė, kad TF 1985 m. turėjo pajamų $203,618, išlaidų $176,392. (Iš jų VLIKui $152,143, TF $24,248). Lietuvos laisvės iždas turėjo $130,061 pajamų. Iš viso Lietuvos laisvės iždo sąskaitoje metų gale buvo $351,832 (Lietuvos laisvės iždo kapitalas dabar neliečiamas). TF turi du sklypus — New Hampshire ir Floridoje $13,000 vertės ir namą Valijoje, Britanijoje (testamentinis palikimas) $26,000 vertės. TF užbaigė 1985 metus su $635,560.

Finansų komisijos pranešimą padarė J. Bobelis. Komisija svarsto ir teikia patarimus tarybai lėšų investavimo klausimu, laikantis griežto TF nusistatymo nesileisti į jokius spekuliacinius pinigų investavimo metodus. Baigdamas savo pranešimą, J. Bobelis įteikė TF $1,400 auką.

Kontrolės komisija pranešė, kad padarius TF knygų patikrinimą, rasta jog jos yra vedamos pavyzdingai, visi atsiskaitymai yra dokumentuoti.

Kanados krašto atstovybės pirm. A. Patamsis supažindino suvažiavimą su atstovybėje įvykusiais pasikeitimais. Ši atstovybė yra viena stipriausių ir Kanados lietuvių dosnumas Lietuvos laisvės kovai remti yra gerai žinomas. Toronto apylinkės pirm. A. Vaidila, dar neseniai perėmęs pareigas, turi naujų idėjų ir planų TF veiklai plėsti bei stiprinti Toronte.

VLIKo valdybos vardu pranešimą padarė L. Grinius. Ruošiamasi šiemet rudenį dalyvauti Europos saugumo ir bendradarbiavimo peržiūros konferencijos visumos posėdžiuose Vienoje, Austrijoje. Ryšium su tuo yra organizuojamas informacijos paruošimas ir platinimas bei dalyvavimas demonstracijose minėtos konferencijos metu. Dr. K. Bobelis, lankydamasis Europoje, tarėsi su ten gyvenančiais lietuviais. Taip pat yra glaudžiai dirbama su estais ir latviais per Pasaulinę baltiečių santalką (Baltic World Conference), kuriai šiemet pirmininkauja dr. K. Bobelis. Pasibaigus konferencijai Vienoje, Londone įvyks VLIKo seimas. VLIKas kviečia lietuvius savo dalyvavimu ir finansine parama parodyti, jog mes reikalaujame, kad būtų laikomasi Helsinkyje padarytų susitarimų. Pakvietimas rengti VLIKo seimą Londone buvo gautas iš Britanijos lietuvių. VLIKas paliko nuolatinį kontaktą su Europos parlamentu Štrasburge, kur Baltijos kraštų byla yra nuolat judinama.

Mandatų komisijos pranešimu suvažiavime dalyvavo 30 asmenų su 3712 balsų.

Po pranešimų vyko diskusijos, rinkimai į tarybą ir kontrolės komisiją. Naujoji Taryba pasiskirstė pareigomis: pirmininkas — J. Valaitis, vicepirmininkai — A. Daunys, L. Grinius, A. Patamsis, sekretorius — A. Sperauskas; direktoriai — I. Banaitienė, J. Bobelis, dr. A. Janačienė, V. Kulpa, M. Noreikienė, A. Vakselis, A. Vedeckas, dr. P. Vileišis, C. Vilnis, dr. J. Vytuvienė.

Valdybos pirmininku vėl buvo pakviestas J. Giedraitis. Kiti valdybos nariai: vykd. vicepirmininkė M. Noreikienė, sekretorė B. Lukoševičienė, iždininkas V. Kulpa, finansų sekretorė A. Katinienė, narės — A. Staknienė ir dr. J. Vytuvienė. Kontrolės komisija: A. Čampė, L. Tamošaitis, P. Ąžuolas. Finansų komisija: J. Bobelis, V. Kulpa, P. Minkūnas. **mbn.**

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata — $20, JAV-se — $20 amerikietiškų. Naujam skaitytojui — $15.00.

Lietuvos krikščionybės sukakties medalionas

Lietuvos krikščionybės 600 m. sukakties išvakarėse kviečiame įsigyti puikų SUKAKTUVINĮ MEDALIONĄ, kuris atvaizduoja tris Lietuvos krikščionybės tarpsnius su gražiomis detalėmis.

Pirmoji pusė vaizduoja Lietuvos valdovus – MINDAUGĄ, JOGAILĄ, VYTAUTĄ skydo fone, pabrėžiant valdovų pasiryžimą įvesti krikščionybę Lietuvoje.

Antroje pusėje vyrauja centrinis kryžius, kurio dugne matyti Vilniaus katedra ir varpinė – simboliai tikėjimo įsitvirtinimo Lietuvoje.

Medalionas suprojektuotas ir nukaltas giliame reljefe žymaus skulptoriaus VYTAUTO KAŠUBOS.

Trijų colių skersmuo, bronzinis su antikiniu apdirbimu, pasidabruotas ir paauksuotas (bus š.m. liepos mėn.).

Pusantro colio skersmuo, gryno sidabro (.999) ir bronzos (bus š.m. rugsėjo mėn.).

Ypatingos lengvatos tiem, kurie užsisako ir užsimoka už medalionus prieš jų pasirodymą rinkoje.

Trijų colių medalionas (iki š.m. liepos 1 d.)		(po liepos 1 d.)
Antikinės bronzos	$25.00	$30.00
Paauksuotas	$30.00	$35.00
Pasidabruotas	$35.00	$40.00
Pusantro colio medalionas (iki š.m. rugsėjo 1 d.)		(po rugsėjo 1 d.)
Gryno (.999) sidabro	$45.00	$50.00
Bronzos	$15.00	$15.00

UŽSAKYMUS SIŲSTI: ***Mrs. Loretta I. Stukas, 234 Sunlit Dr., Watchung, NJ 07060, USA.*** **Pridėkite pašto išlaidom:** $2.00 prie kiekvieno 3 col. medaliono, $1.00 prie kiekvieno 1,5 col. medaliono.

Čekiai rašomi: ***LITHUANIAN CHRISTIANITY JUBILEE, INC.***

Mažosios Lietuvos Fondas

217 Bedbrook Ave., Montreal-West, Que., Canada H4X 1S2

Įsijunkime į Mažosios Lietuvos fondą ŠIANDIEN TAPDAMI:

RĖMĖJAIS – $10.00 (gausite visus aplinkraščius ir nuolatinę informaciją);

NARIAIS — $100 metinis arba $1000 vienkartinis mokestis (gausite viską kaip aukščiau minėta, menišką pažymėjimą, visas Fondo išleistas knygas su nario pavarde);

MECENATAIS — $1001 ir daugiau (gausite viską kaip aukščiau minėta su privilegija pasirinkti knygą finansavimui);

STEIGĖJAIS — $3000 (gausite kaip aukščiau minėta su nuotrauka vienoj pasirinktoj knygoj).

☐ Noriu įsijungti
☐ Pridedu čekį sumoje
☐ Atsiųsiu čekį

Data:

.....
Vardas ir pavardė

.....
Miestas, prov./steitas

.....
Kodo nr. Telefonas

.....

"NERINGA"

didžiausias lietuvių restoranas Čikagoje.

Tradiciniai lietuviški valgiai. Aplankykite!

Veikia kasdien nuo 8 v.r. iki 8 v.v.
2632 W. 71 Street, Chicago, IL 60629, USA
Tel. (312) 476-9026
Savininkai – Marius ir Emilija Kiela

Mamos laidotuvės Sibire

M. GARBAČAUSKIENĖ

Šių atsiminimų autorė, ilgus metus praleidusi Sibiro tremtyje, vos prieš keletą metų pasiekė Kanadą, kur gyvena jos vyras. Čia spausdiname vieną epizodą iš jos atsiminimų. RED.

Mano mama Stasė Skipitienė mirė 1943 m. birželio 3 d., eidama 64 metus, neišbuvus tremtyje nė pilnų dvejų metų.

Dabar aš atidžiau pažiūrėjau į mamą. Ji buvo išsižiojusi, atmerktomis, nejudančiomis ir nieko nematančiomis akimis. Antklodė, kuria ji buvo užsiklojusi, nuo kvėpavimo nebesikilojo. Ramybė. Baisi ramybė. Klaiki ramybė. Nejaugi mamos jau iš tikrųjų nebėra? Ne, jokiu būdu negali būti. Žiūrėjau, žiūrėjau į nebegyvą mamą ir netikėjau savo akimis.

Mane apėmė siaubas. Norėjau bėgti. Pabėgti nuo kažko baisaus, neišvengiamo. Bet kur? Staiga atsiminiau, kad visi tremtiniai patys tvarko savo mirusius artimus žmones, šiaip taip nugalėjau mane užvaldžiusį siaubą ir priėjus prie mamos užmerkiau jai akis. Paskui, suradusi skarelę, parišau žandikaulį, greitai aprengiau sūnų ir išgabenau į darželį. Grįždama užėjau į kontorą ir pasakiau kas atsitiko.

Man leido, kaip paprastai tokiais atvejais, tris dienas pabūti namie. Aišku, nepamiršo paprašyti, kad kuo greičiausiai atneščiau mamos duonos kortelę. Be to, pasakė, kad dabar darbymetis ir kad laisvų vyrų duobei kasti nėra. Tą darbą reikės atlikti man pačiai. Žvilgterėjusi į mane, tarnautoja pridūrė:

— Paprašysim Perlovą (žydų tautybės 13-kos metų berniuką, tremtinį iš Lietuvos), kad padėtų.

Nežinau kodėl, bet dabar mamos aš nebebijojau. Aprengiau ją šviesia bliuskute ir jos senu, jau išdilusiu, jos labai mėgstamu tamsiai rausvo molio spalvos be rankovių sarafanu. Sušukavau jos buvusius puikius tamsaus vario spalvos plaukus, kurie ir baisiame mūsų gyvenime nežilo. Tik apie paausius mamos plaukai buvo pasidabruoti. Paskui paguldžiau ją ant viduryje kambario stovinčios geležinės lovelės, nes taip man atrodė geriau. Aptvarkiau kambarėlį ir išėjau užsakyti karsto. Jurgį Gorodeckį, kuris visiems mirusiems tremtiniams darydavo karstus, sutikau keturkampėje aikštėje. Kai pasakiau jam ko man reikia, jis ėmė aiškinti, kad dabar neturįs lentų karstui sukalti. Kiek pagalvojęs, tarė:

— Gal kaip nors. Tik ne šiandien ir ne ryt. Ne anksčiau, kaip laidojimo dieną jis atgabensiąs karstą.

Tam kartui laidojimo reikalai buvo atlikti. Grįžau į baraką ir atsistojus mamos kojūgalyje žiūrėjau į jos dar nesenną veidą. Jis dabar buvo gražesnis, kaip pirma, nes pradėjo tinti. Žiūrėjau ir vis dar negalėjau įsisąmoninti, kad ta mirusi moteris tikrai yra mano mama. Jaučiau tik, kad pasibaigė kažkas labai gero, pasibaigė amžinai. Ne, negali būti, kad aš į savo mamą žiūriu.,

Staiga atsiminiau, kad apie mamos mirtį seseriai dar nepranešiau. Palikau mamą vieną, nuėjau į kontorą ir išsiunčiau telegramą į Siktivkarą. Telegramoje parašiau kad mama sunkiai susirgo. Sesuo, gavus telegramą, tikrai ateis pažiūrėti kas atsitiko. Tada ir sužinos viską. Jei kartais neateitų, duosiu kitą telegramą.

Buvo labai šviesi saulėta dienelė. Ji pati džiaugėsi savo gražumu ir skatino kitus ja džiaugtis. Maloni šilima glostė man veidą. Ir kaip aš eidama į kontorą to nepastebėjau? Prisiminiau ir kad mano bulvės vis dar nepasodintos. Otilija ir Stasė savo bulves jau aną savaitę pasodino. O gal geriau jas suvalgyti? Juk vis tiek daržiuke pasodintų bulvių visai vasarai neužtenka. Ne, bet jas reikia pasodinti, ir tai tuojau, nedelsiant, nes trečią kartą bulvių sėklai tikrai nebeduos.

Grįžusi į baraką, pasiėmiau kastuvą, bulves ir nuėjau į savo daržiuką. Sodinant bulves, mano mintys tai grįždavo į baraką, tai vėl kitur nuklysdavo. Daržiuko pakraščiuose krūvelėmis augo nemažai smulkių gėlyčių. Savo paprastučius, gelsvus, rausvus ir melsvus žiedelius jos buvo atsukusios į saulę, tarytum šypsojosi ir sakė:

— Kaip gera gyventi.

— Kvailutės! Jos mano, kad gyvens amžinai. Ir jūs mirsite, kaip ir mano mama. Ar jūs žinot, ar suprantat kas yra mama?

Baigusi sodinti bulves, suskyniau nedidelę laukinių gėlyčių puokštelę, parsinešiau namo ir pastačiau prie mamos galvūgalyje.

Kitą dieną, jau gerai įdienojus, mudu su Perloviuku pasiėmėm kastuvus ir išėjom į kapelius. Niekas tų kapelių netvarkė — kur kam patiko ten ir laidojosi. Šiek tiek pasižvalgę, nutarėm duobę kasti po labai aukšta, ištekine pušim aukštesnėje kapelių vietoje.

Kasti nebuvo sunku, nes kapeliai buvo smėlėtoje vietoje. Neskubėjome, kadangi laiko turėjome į valias. Kalbėjomės, kad dabar karas ir kad turbūt daug kas šiuo metu duobes kasa savo artimiems, o gal kartais ir patys sau. Dabar tokie žiaurūs laikai.

Dvi dienas ir dvi naktis, kad ir nebegyva, mama buvo dar su mumis. Trečią dieną reikėjo ją palaidoti, tačiau karsto vis dar nebuvo. Tik po vidurdienio Jurgis Gorodeckis jį atgabeno. Tai buvo pailga, keturkampė dėžė su dangčiu. Ant to dangčio — nemažas medinis kryžius.

Karste radau krūvelę minkštų skiedrų. Jurgis, matyt, tyčia jas paliko. Sustūmiau tas skiedreles į karsto galvūgalį ir uždengiau baltu skuduréliu. Tada mudu paguldėm mamą į paskutinį guolį ir užvertėm dangtį. Jurgis jį užkalė. Tuojau pat atėjo Vanda Jucevičiūtė. Kviečiau ir daugiau moterėlių, kad ateitų išlydėti, bet atėjo tik Vanda. Ji, truputį pastovėjusi ir pasimeldusi prie uždaro karsto, išėjo arklio ir vežimo. Praėjo valanda, o gal ir daugiau, tačiau Vanda vis dar negrįžo. Praėjo turbūt dar pusė valandos. Jurgis nebeturėjo laiko ilgiau laukti ir išėjo. Likau viena. Tuojau atbėgo uždusęs, nepažįstamas berniukas pasakyti, kad jį teta Vanda siunčia pranešti, jog negalinti pagauti arklio gankloje. Tai pasakęs išbėgo. Vėl laukiau.

Galų gale Vanda grįžo storomis virvėmis nešina. Išnešėm karstą iš barako ir padėjom ant siauro darbinio pagalbinio ūkio vežimo (rusai tokius vežimus vadina "bestarka"). Pririšom jį virvėmis, kad leidžiantis į stataus kranto daubą, neįkristų vandenin. Susėdome ant karsto, nes kitur nebuvo vietos, ir pasukome kapelių link.

Jau visai artėjo vakaras. Reikėjo skubėti. Leidžiantis į daubą, kaip ir tikėjomės, karstas pasidavė į priekį taip, kad ne tik karstas, bet ir mudvi vos neatsidūrėme vandenyje.

Privažiavusios kapelius, arklį pririšome prie medžio kamieno, o karstą nunešėm prie duobės. Paskui ėmėm jį leisti ant virvių į duobę, kaip anksčiau mudvi su Otilija laidojom jos motiną ir mano dukrytę. Staiga karstas pakrypo. Išsigandau, kad jis duobėje atsidurs šonu. Įšokau į duobę. Nemažas svoris prislėgė mano pėčius. Gerai, kad be vargo pasisekė karstą išlyginti. Kai iššokau iš duobės, nieko nelaukdamos pradėjome kapą užkasinėti.

Daug kartų gyvenime buvau girdėjusi, kaip kapų smėlis atsimuša į karsto lentas. Tik niekad jis neatsimušinėjo taip garsiai ir gūdžiai, kaip šiandien.

Vanda kasė labai skubėdama ir vis ragino:

— Greičiau, greičiau. Ar nematai, kad jau temsta? Aš bijau. Ir uodai nežmoniškai kanda.

Ji sakė teisybę: ir uodai kando, ir paskutinieji saulės spinduliai veržėsi pro medžių kamienus silpnai beapšviesdami kapelius.

Kai po pušim atsirado naujas smėlio kauburėlis, Vanda tekina bėgo prie arklio, kuris išlipęs iš ienų ir viržių trypė, kaip padūkęs švaistėsi uodega, kinkavo ir sukinėjo snukį. Tvarkydama arklį ji šaukė:

— Greičiau, greičiau, nebestovėkit prie kapo. Aš bijau. Ir viena arklio sutvarkyti negaliu. Uodai baigia suėsti. Greičiau važiuojam namo!

Palikau kapą ir nuėjau Vandai padėti. Vargais negalais sutvarkėme arklį, atsisėdom dabar jau į tuščią vežimą ir ėmėme lėkti, lyg ką pavogusios, nes arklys į namų pusę nešte nešė. Vežimas tarškėjo barškėjo. Važiuojant per daubą, mudvi vėl vos neįkritom į vandenį.

Kai įžengiau į baraką, buvo jau visai tamsu. Parsigabenau iš darželio Ramutį, sulakščiau eiles. Vakarienę valgant pasigedau mamos. Kur ji? Ji turbūt užsibuvo kuriame nors barake. Tik kodėl ji taip ilgai negrįžta? Be galo tuščia be jos.

Kitą rytą, birželio šeštąją, jau privalėjau dirbti. Išeidama iš barako į darbą jau iš tolo pamačiau nuo medpunkto pusės ateinančią seserį.

— Taip greitai? Negali būti, — pagalvojau.

Tačiau, tikrai, tai buvo mano sesuo. Dar iš tolo ji ėmė šaukti: — Kaip mama? Sakyk, kaip mama?

Tylėjau, o kai ji prisiartino paklausiau:

— Ar gavai telegramą?

— Gavau, tik aš ir taip žinojau, kad su mama kažkas labai negerai. Aš sapnavau mamą. Ji mane šaukė. Aš jau buvau susiruošus eiti, kai ta telegrama atėjo. Tuos 60 kilometrų beveik tekina atbėgau. Aš ir maisto mamai šiek tiek atnešiau.

Tik dabar pastebėjau, kad sesuo rankose laikė maišelį. Pažiūrėjau į ją. Iš mano žvilgsnio ji suprato kas atsitiko.

— Per vėlai? Ką?

Sesuo nebeišlaikė. Ji ėmė pasikukčiodama verkti ir įbėgo barakan. Aš paskui ją. Raudojom abi.

Kai šiek tiek apsiraminom, sesuo paprašė, kad paaiškinčiau, kaip rasti mamos kapą ir ar aš turiu jos mirties liudijimą. Aš jo dar neturėjau.

Grįžusi iš darbo, radau seserį su pabrinkusiais paakiais.

— Blioviau visą dieną kaip veršis, — lyg pasiteisindama pasakė ji, — bet vis tiek aplankiau mamos kapą, ir iš medpunkto parsinešiau mirties liudijimą. Po vakarienės ji man tą liudijimą parodė. Jame buvo parašyta, kad mamos mirties priežastis — senatvė.

— Nejaugi 63 metai jau tokia gili senatvė, kad reikia mirti? — pagalvojau.

Paskui sesuo ėmė pasakoti, kaip jai sekėsi gyventi miestе.

"Aš buvau giliai tikintis..."

(Atkelta iš 5-to psl.

— pergyvenau revoliuciją, dvejus karus pasaulinius, buvo man ir gera ir bloga, ir šilta ir šalta, patyriau ir džiaugsmo ir skausmo, ir laimės ir kančių, ir nusivylimo: buvau ir mylimas, ir neapkenčiamas, ir gerbiamas ir niekinamas... Visa ko buvo. Atsiminimų ir prisiminimų tiek daug prisikrovė mano galvoje, kai dabar aš ar tai ilgą nemigo naktį, ligoje, kelionėje, paliūtyje ar vakaro varpams gaudžiant nenuobodžiauju ir vienatvės nejaučiu. Gyvais paveikslais prabėga mano akyse praeito gyvenimo vaizdai, nuotykiai, kada kur nors matyti gyvi ar jau mirę žmonės, jų bėdos, ydos, vargai, linksmybės; žavi mane kadaise mano atliktų kelionių įspūdžiai, kalnų reginiai, audringų jūrų marių akiai neaprėpiami plotai, žaliųjų girių paslaptys, tamsiųjų šilų klaika; mane paklupdo nusilenkti tik mintimi tepasiekiami stebuklingieji Galaktikos pasaulių toliai, kometų keliai, žvaigždynų-sietynų legijonai... Kitą sykį, kad išblaškyčiau nuobodulį arba nemigo naktį, reikia įsivaizduoti tik sau kitados iš Ventės Rago matytas Neringos balto smėlio kopas, kai jas apšviečia pilnaties mėnulis, klodamas nuo kopų ant vandens šešėlius ir tiesdamas per Kuršių marias žaižaruojantį vieškelį; arba mintimi persikelti į tolimojo Kaukazo kalnus, Gruzijos karo kelią su juo kas žingsnis, kas posūkis besikeičiančių kalnų panorama.(...) Arba vėl, pakeliauti mintimi po savo tėviškės Užuoežerių kaimo laukus, prisimenant kalnelių, miškelių, upelių, duburėlių pavadinimus ir palyginti jų dabartinį pasikeitimą su savo atsiminimais ir tėvo pasakojimais... Argi gali būti gyvėnant nuobodu? Ne, gyventi man niekuomet nebuvo nuobodu ar ilgu, net ir kalėjime, jei tik galima buvo matyti mėlyno (sic) dangaus sklypelis ir juo šliaužiant amžinai senus ir visuomet naujus debesis klajūnus.

Nebuvo nuobodu, nebuvo, bet nebuvo ir linksma, nes be savų ydų visuomet rūpėdavo dar ir artimo skriaudos, vargai, reikalai, kurių gyvenant daug teko matyti, bet, deja, nedaug kam teko padėti; o kas nežino, kad svetimas bėdos-bylos visuomet yra ar bent atrodo mums painesnės ir sunkesnės už savąsias.

Nors nė vienas žmogus, sulaukęs senatvės, nėra patenkintas savo nueitu gyvenimu ir mirdamas nusineša (nebūtin) nebuitin jaunystės dienų neatsiektus užsimojimus, bet jei man galima būtų pradėti gyventi iš naujo, tai tik norėčiau išvengti visų tų savo ydų ir klaidų, kurios ir dabar ėda mano širdį, trumpina gyvenimą ir dažnai priverčia mane susimąstyti, apgailėti ir susikrimsti.

Tik vieną turiu apsiraminimui paguodą, tai, kad visi tų mano ydų, klaidų padariniai įvyko be mano blogos valios, be noro, be tikslo kam nors pakenkti, ką nors pažeminti, o save išaukštinti. Ne, tai atsitiko tik dėl to, kad aš gyvendamas vadovavausi daugiau jausmais ir įkvėpimais, negu protu ir viską taip dėjausi į širdį. O, pasirodo, nevertėjo — nors ir niekas veltui nepraeina, bet praeina. Praėjo ir man. Gal ne tokį ir protą turėjau, bet savo jausmų suvaldyti nemokėjau. Jie daugiausa mane ir įklampino į gyvenimo džiungles. Gyvųjų savo amžininkų, kurių nedaug beliko, ir kuriems aš per savo gyvenimą esu padaręs ką nors bloga, ar juos nuskriaudęs, ar sukompromitavęs, labai atsiprašau ir prašau atleisti ir dovanoti; su mirusiaisiais ir mano kadaise nuskriaustaisiais dabar visus mus bendras likimas jau sutaikė — mums jau viskas praėjo. Savo skolininkų prašau, jei galėstie, atsilygindami su manimi, sušelpkite tuos, kurie dabar yra, kaip Jūs buvote kadaise, artimo pagalbos reikalingi.

Dėl savo ydų-klaidų atvirai ir viešai apgailestauju ir prisipažįstu, kad visur buvau kaltas aš ir tik aš. Prisipažįstu ne dėl efekto, ne dėl gražaus mosto ar gesto, o pagal savo sąžinės balsą.

Aš buvau giliai tikintis ir nė karto savo gyvenime nebuvau susvyravęs tuo aukštuoju slėpininguoju Idealu, kuris yra suvokiamas tik mūsų sielai, bet ne protui, ir juo toliau, juo ilgiau aš gyvenau ir brendau, juo labiau ir giliau tikėjau ir pasitikėjau, kaip kadaise ir mano motutė, Tąja Paslaptingąja Visagale Ranka.

Nors aš "pamaldžiųjų" ir buvau apšauktas bedieviu, bet... Bet aš nutolau nuo savo tikslo — grįžtu prie savo autobiografijos...

(Toliau seka jo paties ranka padarytas prierašas).

N.B. Savo prašymą palaidoti mane Piliakalnio papėdėje atšaukiu, kad chuliganai-piktadariai ir mano amžino atilsio vietelės neišniekintų taip, kaip jie padarė su rašytojo Jono Biliūno kapu ir Dariaus Girėno atvaizdais, įamžintais Puntuko akmenyje.

Prašau mane palaidoti mano sodyboje, pagal 1954 m.(?) rugpjūčio mėn. 22 d. Utenos notaro surašytą testamentą.

Anykščiai, 1955.V.14

Bookbinding Studio "SAMOGITIA"

meniškai įriša knygas bei žurnalus. Savininkas – lietuvis.
Telefonas **625-2412**
P. O. Box 1343, Postal Station "B"
Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Naujos istorinės knygos "DP: Lithuanian Immigration to Canada After the Second World War" sutiktuvėse Prisikėlimo salėje Toronte 1986. IV. 30. Iš kairės: knygos autorė dr. MILDA DANYTĖ, redaktorė DIANE MEW; antroje eilėje: prof. JEAN BURNET, ANNE McCARTHY — administratorė draugijos "Multicultural History Society of Ontario", kun. PR. GAIDA, kalbėjęs sutiktuvėse apie naująją knygą Nuotr. J. V. Danio

Padaryta istorija, bet nesurašyta

Dr. Mildos Danytės veikalas ir Kanados lietuvių istorija

Kanados lietuvių istorija yra beveik šimto metų senumo, tačiau nėra nei ištirta, nei surašyta. Bene pirmas leidinys, bandęs apimti visą Kanados lietuvių gyvenimą, buvo "Lithuanians in Canada", išleistas 1967 m., minint Kanados, kaip savarankiškos valstybės, šimtmetį. Tuomet buvo gauta vyriausybės parama su sąlyga, kad leidinys bus paruoštas ir išleisdintas 1967 m. Kadangi vienam asmeniui nebuvo įmanoma per vienerius metus tokį leidinį paruošti, susidarė šešių asmenų grupė, kuri jį per trumpą laiką paruošė ir išleisdino "Canada Ethnica" serijoje.

Leidinyje buvo sutelkta gana daug informacinės medžiagos apie Kanados lietuvius įvairiose srityse. Per du dešimtmečius jis daug pasitarnavo lietuviams ir kitataučiams kaip informacijos šaltinis. Jo laida betgi yra išsibaigusi, be to, jau daug kas yra pasikeitę Kanados lietuvių gyvenime. Būtinai reikėjo arba naujos "Lithuanians in Canada" laidos, arba visai naujo leidinio.

Tuo reikalu buvo kreiptasi į vieną kitą kompetentingą asmenį, bet nė vienas nesiryžo to darbo imtis. Mat tai plačios apimties ir ilgalaikis darbas. Naujo istorinio veikalo rašymui reikalinga medžiaga nėra surinkta. Tam reikėtų dar daug paruošiamojo darbo, laiko ir lėšų. Atrodė, kad teks dar ilgai laukti tokio ryžtingo asmens, kuris imtųsi tokio darbo.

Laimei, toks asmuo atsirado, būtent dr. Milda Danytė, gimusi Montrealyje, akademinius mokslus baigusi Otavos ir Toronto universitetuose. Ji savo tėvo inž. J. V. Danio remiama, skatinama bei talkinama, ryžosi tokiam darbui. Ji gavo Kanados vyriausybės stipendiją medžiagai rinkti, o paskui ir veikalui parašyti.

Dr. M. Danytė apkeliavo stambiąsias lietuvių gyvenvietes, rekordavo pokalbius su lietuviais ateiviais, studijavo archyvinius valdžios dokumentus ir sutelkė labai daug medžiagos. Jai apdoroti reikėjo ištisų penkerių metų. Per tą laiką ji parašė apie 850 mašinraščio puslapių veikalą ir įteikė leidyklai "Ontario Multicultural History Society". Pastaroji veikalą priėmė, bet nesutiko išleisdinti jo viso ir paprašė gerokai sutrumpinti. Autorė tai padarė, ir 1986 m. balandžio mėnesį jos veikalas išvydo šviesą. Jis buvo pavadintas: "DP: Lithuanian Immigration to Canada After the Second World War".

Veikalo turinys

Tame leidinyje autorė visų pirma pateikia pagrindinius Lietuvos istorijos bruožus, pasakoja apie sovietinę ir nacinę Lietuvos okupaciją, karo eigą, raudonojo siaubo artėjimą Lietuvon ir masinį pabėgėlių traukimąsi į vakarus. Gana išsamiai pavaizduotas pabėgėlių gyvenimas išvietintų asmenų stovyklose Vokietijoje ir jų emigracija į užjūrius.

Pasiremdama Kanados valdžios dokumentais, autorė atskleidžia gana daug iki šiol mums nežinomų dalykų. Pvz. Kanados vyriausybė, spaudžiama kitų kraštų vyriausybių ir tarptautinės opinijos, ėmėsi iniciatyvos atidaryti vartus karo pabėgėliams, negalintiems grįžti į gimtuosius savo kraštus. Deja, krašto gyventojų nuotaikos masinei imigracijai nebuvo palankios — bijojo, kad naujieji ateiviai neatimtų darbų. Net raudonieji lietuviai rašė prašymus Kanados vyriausybei, pasisakydami prieš masinę imigraciją.

Kanados vyriausybė, jausdama gyventojų nepalankumą, organizavo imigraciją tose srityse, kur vietiniai gyventojai nenorėjo dirbti. O tokios sritys buvo — šeimų tarnaitės, ligoninių slaugės, miškakirčiai, kasyklų ir žemės ūkio darbininkai. Tų sričių darbininkams buvo sudaromos vienerių metų sutartys. Ir taip į Kanadą ėmė plaukti masiniai transportai darbininkų, atrinktų kanadiečių komisijų Vokietijos stovyklose.

Jų eilėse buvo ir daug lietuvių. Jeigu jie būtų važiavę kaip mokytojai, inžinieriai, gydytojai . . ., nebūtų buvę įleisti. Kas tie atvykę darbininkai yra, paaiškėjo tik atlikus darbo sutartis. Kanados vyriausybė visą laiką stengėsi pagelbėti naujiem ateiviam, nors iš gyventojų pusės sulaukdavo skundų bei priekaištų, netgi pravardžiavimo "displaced fascists". Ilgainiui nuotaikos pasikeitė, ir naujieji ateiviai visu pajėgumu ėmė kurti savo gyvenimą Kanados žemėje.

Dėstymo būdas

Autorės veikalas yra neabejotinai istorinis, paremtas gausia valdžios dokumentacija ir pabėgėlių liudijimais, tačiau jos pasakojimo būdas yra literatūrinis, primenantis mūsų istoriko Simo Sužiedėlio stilių. Jai tai vyksta labai natūraliai, nes yra daugiau studijavusi literatūrą, negu istoriją, rašanti netgi poeziją. Jos dėstymo metodas, sakyčiau, yra tipologinis. Ji atrenka būdingiausius momentus ir jais pavaizduoja dėstomą mintį bei istorinę eigą.

Autorė šiame veikale visą medžiagą telkia daugiausia apie asmenis konkrečiose situacijose. Dėl to jos dėstymas yra toks gyvas, vaizdingas, atspindintis tikrą gyvenimą. Užuot naudojusi statistikas, skaitmenis, nuošimčius, lenteles, ji pateikia surinktus žmonių liudijimus, kurių yra surinkusi labai daug. Kad nesikartotų, ji atrenka būdingiausius, kurie pavaizduoja ištisos grupės pergyvenimus.

Kai kurie trūkumai

Dr. Milda Danytė, ribodamasi tiktai išvietintų asmenų imigracija bei jų įsikūrimu Kanadoje, neapima kitų kategorijų lietuvių ateivių, imigravusių iš Lenkijos, okupuotos Lietuvos, JAV, Britanijos, P. Amerikos ir kitų kraštų. Ji išvietintų asmenų terminą taiko ir tiems, kurie atvyko Kanadon ne kaip išvietinti asmenys, bet jau kaip imigrantai, patys apsimokėję savo keliones. "Displaced Persons" terminas buvo pradėtas vartoti Vokietijoje JAV kariuomenės vadovybės 1945 m. Emigruodami iš Vokietijos, išvietintieji asmenys jau buvo laikomi įvietintais, nebeteko DP statuso. Taigi tiksliau būtų išvietintų asmenų terminą taikyti tiktai tiems, kurie imigravo Kanadon tiesiai iš Vokietijos stovyklų. Atvykę iš kitur jau buvo dažniausiai reemigrantai.

Veltui jieškos šio veikalo skaitytojas visuomeninio lietuvių gyvenimo aprašymo, jų organizacijų, lituanistinio švietimo, politinės ir ekonominės veiklos, parapijų ir spaudos vaidmens Kanados lietuvių gyvenime, meno sambūrių. Tiesa, jis ras tuos dalykus paminėtus prabėgom, kiek jie siejasi su vieno ar kito asmens imigracija, įsikūrimu bei įsidarbinimu.

Apie visa tai autorė yra surinkusi taip pat daug medžiagos, bet šiame leidinyje jos negalėjo panaudoti (tai pažymėta ir veikalo pratarmėje). Dėl to ilgai nelaukiant reikėtų jieškoti galimybių išleisti ir antrą knygą, kurioje būtų pavaizduotas ne tik visuomeninis lietuvių ateivių gyvenimas, bet ir jų įnašas Kanadai. Yra juk darbų, kurie istorinėse knygose turėtų būti paminėti, pvz. inž. J. V. Danio projektuoti švyturiai (spausdinami net Kanados pašto ženkluose), inž. A. Ketvirčio suprojektuota kelių apšvietimo sistema Ontario provincijoje, lietuvių profesorių darbai ir t.t. Tokių minėtinų darbų įvairiose srityse yra nemažai, tik jie išsklaidyti ir visuomenei mažai žinomi.

Kai kur autorės veikale asmenų parinkimas savo dėstymui iliustruoti nėra išbalansuotas. Pvz. gana plačiai minimas red. Jonas Kardelis, bet visai neminimas redaktorius ir istorikas dr. Adolfas Šapoka. Panašiai yra ir su meno žmonėmis: pvz. dail. T. Valiui teko vos viena pripuolama eilutė.

Kai kur abejotina autorės interpretacija santykio tarp katalikybės ir tautiškumo, rašant apie "Tėviškės žiburius", lietuvių kunigų veiklą, kurioje esą nematyti ribos tarp religijos ir patriotizmo. Tuos dalykus autorė mato iš kanadiškos perspektyvos ir nepakankamai giliai juos įžvelgia, neįsigilina į lietuviškos kultūros esmę.

Ateityje, tęsiant pradėtąjį darbą, reikėtų atsisakyti nuo "DP" termino ir žvelgti į Kanados lietuvių imigraciją visu pločiu.

Lyginant su atliktu darbu, minėti trūkumai yra maži. Be to, jie gali būti išlyginti sekančiame veikale. Pastarojo išleidimas gerokai pastūmėtų Kanados lietuvių istoriją, kuri tebelaukia tyrinėtojų. **Pr. G.**

Skambėjo aidėjo lietuviškos vestuvės

Čikagos scenoje "Dainava" parodė "Lietuviškas vestuves"

JUOZAS ŠLAJUS

Lietuvių meno ansamblis "Dainava", pradėjęs dainos ir tautinio šokio meną daugiau kaip prieš 40 metų, tebetęsia lietuviško liaudies meno bei tautinių papročių puoselėjimą. "Dainavos" ansamblis š. m. gegužės 11 d. spektaklio leidinio apžvalgoje mini, jog savo veiklos laikotarpyje yra atlikęs 320 koncertų, paruošęs 13 muzikinių veikalų, 5 oratorijas ir 4 lietuviškas kantatas. Kasmet, rengėjų kviečiamas, ansamblis atlieka menines programas Vasario 16 minėjimuose, dalyvauja dainų ir tautinių šokių šventėse. Ansamblis ribojasi lietuvių kompozitorių kūrinių atlikimu.

1985 m. gruodžio 8 d., amerikiečių kviečiamas, ansamblis davė lietuviškų vestuvių — dainų ir tautinių šokių pynė Cicere, Chodle auditorijoje, kurion gausiai prisirinko amerikiečių ir lietuvių. Tai buvo jungtinis "Dainavos" ansamblio ir Lemonto tautinių šokių grupės "Spindulys" spektaklis.

Lietuviškas vestuves parodžiusi amerikiečiams ir sulaukusi gero pasisekimo, o dar ir iš šalies skatinama, "Dainavos" ansamblio valdyba šias vestuves ryžosi parodyti ir lietuviškai visuomenei bei ta proga paminėti ir savo 40 metų veiklos sukaktį. Lietuviškos vestuvės įvyko 1986 m. gegužės 11 d. Marijos aukšt. mokyklos auditorijoj, Čikagoj. Prisirinko pilna auditorija. Lietuviškos vestuvės susilaukė užtarnauto pasisekimo.

Minėtasis scenos kūrinys vaizduoja XX š. pradžios kaimiečių vestuvių papročius. Mergvakarin susirinkęs jaunimas dainuoja lietuviškas dainas, šoka tautinius šokius ir atlieka scenoje kitus tradicinius lietuvių papročius. Šoka Subatėlę, išsakantį jaunimo nuotaikas, pasipuošęs kvieslys visus kviečia atvykti į vestuves.

Antrame veiksme jaunieji grįžta iš šventovės. Su maršu į jaunosios kiemą įžygiuoja pirmuoju kvieslys, po jo piršlys, jaunieji, pamergės, pabroliai ir kiti. Choras gražiai dainuoja dainas, vyksta linksmi šokiai, bet bešokant ir bedainuojant įsiveržia nekviesti svečiai "krukininkai", bet jie gražiai pašoka "pakeltkojį" ir gauna leidimą pasilikti, yra vaišinami. Vestuvės vyksta pakilioje nuotaikoje, daina veja šokį, šokis — dainą. Piršlys, kiek įsilinksminęs, nenustoja girtis piršliavimais, o vestuvininkai, nepatenkinti piršlio gyrimusi, jam uždainuoja "Tikras kalės liežuvis . . ." ir už jo melagystes suruošia jam teismą — pakarti.

Vėl seka daina "Žirgeliai pakinkyti, prie vartų pastatyti . . .", jau laikas jaunajai palikti gimtuosius namelius, draugus ir vykti į savo vyro namus. Atsisveikinimą lydi melodingos ir graudžios dainos. Scenoje vykstančiu dainos ir šokio grožiu publika entuziastingai džiaugiasi ir nesuvaldomai pritaria gausiais plojimais. Tai tokie buvo spalvingi ir gražūs mūsų tautinės praeities prisiminimai, sužadinti melodingos scenos.

Lietuviškų vestuvių skripto autorė — rašytoja Danutė Bindokienė-Brazytė. Muzika įvairių kompozitorių liaudies melodijos. Veikėjai: svočia — Br. Stravinskienė, jaunosios motina — Ald. Underienė, jaunoji — Zita Šoliūnaitė, jaunasis — A. Lintakas, kvieslys — J. Vieraitis, jaunosios tėvas — V. Liorentas, piršlys — A. Stočkus. Kaimo kapela: R. Poskočimienė, H. Strolia ir V. Puodžiūnas. Spektaklyje dalyvavo Lemonto lietuvių taut. šokių grupė "Spindulys", vadovaujamas Rasos Poskočimienės. Meno vadovai: spektaklio vadovė, dainų ir šokių apipavidalintoja — Rasa Poskočimienė, režisorė — Liucija Buivydaitė-Ambrosini, dekoracijos — dail. J. Daugvila, aprangos škicai — dail. D. Kizlauskienė, chormeisteris — M. Motekaitis, apšvietėjas — Č. Rukuiža, medžio darbų meisteris — K. Laucius, grimuotojas — St. Bernatavičius. Scenoj buvo apie 70 veikėjų.

Kaip Lietuvos ūkininkas, baigęs sezoninį darbą, suruošia vaišingas pabaigtuves, taip ir "Dainavos" ansamblio valdyba sukvietė "Dainavos", "Spindulio" ir kitus "Lietuviškų vestuvių" talkininkus (apie šimtinę) pasidalinti spektaklio nuotaikomis, pasivaišinti, pašnekėti apie "Dainavos" ansamblio džiaugsmus bei rūpesčius.

Pasivaišinus, "Dainavos" ansamblio valdybos pirm. Mėta Gabalienė padėkojo spektaklio programos atlikėjams, ypač spaudai ir radijams už spektaklio garsinimą ir visiem kitiem. Padėkojo ilgamečiams ansamblio globėjams Irenai ir dr. Leonui Kriaučeliūnams už paramą ir pabaigtuvių vaišes ir pakvietė prabilti. Dr. Kriaučeliūnas ne pirmą kartą kalbėjo "Dainavos" spektaklių pabaigtuvėse skatindamas rengti lietuviškų tautinių papročių spektaklius, kaip pvz. "Nemunas žydi", "Šienapjūtė" ir kitus.

"Dainavos" ansamblis savo muzikinius renginius pradėjęs Hanau stovykloje, Vokietijoje, per 40 metų džiugino JAV ir Kanados lietuvius. Ir šių metų rudenį yra numatęs paruošti kitą muzikinę programą. Kartą pasiteiravau pas valdybos vicepirm. Danguolę Ilginytę, ar numato daryti išvykas į kitas lietuviškas kolonijas su "Lietuviškomis vestuvėmis". Atsidususi Danguolė atsakė, jog nieko dar nėra nutarę. Išvykose su spektakliais, sako, būna ir džiaugsmo, bet dar daugiau nuovargio ir asmeninių išlaidų. Ansamblį pakvietusieji rengėjai užmoka už kelionę autobusu, bet viešbučio ir dar kitas išlaidas turime užsimokėti patys. Panašiai kalbėjo ir Rasa Šoliūnaitė-Poskočimienė. Sakė: apie išvykų galimybes verčiau nieko nerašykite spaudoje.

Lietuvių meno ansamblio "Dainava" dabartinė valdyba yra ši: Mėta Gabalienė — pirmininkė, Danguolė Ilginytė — vicepirm.-sekretorė, Alfredas Urba — ūkio reikalų vicepirm., Juozas Vieraitis — iždininkas, Rita Likanderytė — korespondentė, Jonas Paštukas ir Česlovas Gelažiūnas — valdybos nariai.

Vaizdas iš "Lietuviškų vestuvių", suvaidintų "Dainavos" ansamblio Čikagoje. Iš kairės: jaunoji — ZITA ŠOLIŪNAITĖ, jaunasis — ARAS LINTAKAS, tėvas — VALENTINAS LIORENTAS, motina — ALDONA UNDERIENĖ, kvieslys — JUOZAS VIERAITIS

Literatūrinis konkursas

Norėdami įprasminti Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį, LŠST Simo Kudirkos šaulių kuopa Niujorke skelbia romano arba novelių rinkinio konkursą.

Tema — laisva, patriotinė, su krikščioniškos minties atspalviu. Knygos dydis — nemažiau 200 puslapių rankraštis, parašytas rašomąja mašinėle, dvigubais tarpais ir tik vienoje puslapio pusėje. Rankraštis pasirašomas slapyvardžiu, tikroji autoriaus pavardė įdedama į atskirą voką, ant kurio užrašomas autoriaus slapyvardis. Premijos dydis — 1.000 dol. Konkurso terminas: 1987 m. birželio 1 d. Rankraščius siųsti šiuo adresu: Kęstutis Miklas, 71 Farmers Ave., Plainview, N. Y. 11803, USA.

Kuopos valdyba sudarys specialią komisiją kūriniams įvertinti. Premijos įteikimo data bus paskelbta vėliau. Premijuotas kūrinys lieka kuopos nuosavybe su teise jį išspausdinti kuopos vardu. Kiti rankraščiai bus sugrąžinti tik autoriams raštiškai pareikalavus.

Kaip taurieji knygnešiai saugojo lietuvišką žodį ir jį skleidė, o naujos kartos ugdė lietuviškojo žodžio kūrybą, taip ir dabar reikalingi lietuviškosios kūrybos puoselėtojai. Kviečiame šiuo konkursu susidomėti ir jame dalyvauti.

LŠST Simo Kudirkos šaulių kuopos Niujorke valdyba

Atsiųsta paminėti

Jonas Vilčinskas, LIETUVOS SOCIALDEMOKRATIJA kovoje dėl krašto nepriklausomybės. Istorinė apžvalga. Leidėjas — "Nida" (2 Ladbroke Gardens, London W11 2PT, Great Britain). Londonas, 1985 m., 397 psl., kaina — $20 dol.

TECHNIKOS ŽODIS, 1986 m. 1 (191) nr. Vyr. red. V. Jautokas, administratorius A. Brazdžiūnas (7980 W. 127 St., Palos Park, IL 60464, USA). Išeina kas trys mėnesiai. Metinė prenumerata — $8 JAV.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Premiją lietuvei moteriai, labiausiai pasižymėjusiai savo įnašu lietuviškajai visuomenei ir krikščioniškajai lietuvių kultūrai, įsteigė daugelio premijų mecentas kun. dr. J. Prunskis. Tūkstančio dolerių premija bus skirama kas antri metai. Jos paskyrimu ir įteikimu rūpinsis ateitininkių "Giedros" korporacija.

Aktorė Ingrida Blekytė Čikagos "Court" teatre atliko Elenos vaidmenį rusų klasiko A. Čechovo dramoje "Dėdė Vania". Lietuvaitės aktorės pastangas teigiamai įvertino Čikagos dienraštis "Sun-Times" balandžio 21 d. laidoje. Klasikinis veikalas buvo vaidinamas iki gegužės 18 d.

Dr. Juozo Meškausko paruoštas veikalas "Lietuvos medicina ir socialinis aprūpinimas" jau renkamas Čikagoje, "Draugo" spaustuvėje. Veikalan įjungta Lietuvos medicinos mokslo, gyventojų mediciniio bei socialinio aprūpinimo istorinė ir dokumentinė apžvalga. Išleidimu rūpinasi Pasaulio lietuvių gydytojų sąjungos centro valdybos atstovas dr. V. Šaulys. Tikimasi, kad šis įdomus leidinys skaitytojus pasieks dar prieš Kalėdas.

Ateitininkų sendraugių Čikagos skyrius balandžio 18 d. Jaunimo centro kavinėje surengtą vakaronę skyrė Česlovo Grincevičiaus apsakymų knygos "Vidudienio varpai" sutiktuvėms. Leidėjų vardu visus pasveikino Lietuviškosios knygos klubo moderatorius kun. Vyt. Bagdanavičius, MIC. Jis džiaugėsi pernai išleista knyga, vaizduojančia nepriklausomos Lietuvos laikotarpį, kuris mums, išeiviams, dabar yra didžiausias dvasinis turtas. Č. Grincevičiaus "Vidudienio varpus" aptarė "Draugo" kultūrinio priedo red. A. Liulevičienė. Pats autorius skaitė novelę "Pirmasis sniegas", aktorė N. Martinaitytė — titulinę novelę "Vidudienio varpai".

Saviveiklinis Melburno "Aušros" teatras su savo vadovo rež. Edvardo Šidlausko paruošta Keturakio trijų veiksmų komedija "Amerika pirtyje" dalyvavo II-jame Australijos lietuvių teatrų festivalyje, kuris buvo surengtas 1985 m. gruodžio 28-29 d.d. Melburne, Lietuvių namuose. Su ta klasikine komedija tada susipažino Melburno lietuvių kolonija. "Aušros" teatras dabar aplankė Adelaidės ir Geelongo lietuvius. "Amerika pirtyje" balandžio 6 d. suvaidinta Adelaidėje, balandžio 12 d. — Geelonge. Melburno "Aušrą" Adelaidėn buvo pakvietęs vietinis "Vaidilos" teatras, vadovaujamas rež. V. Opulskio, Melburno festivalyje dalyvavęs su vienaveiksme Viktoro Miliūno pjese "Stotis".

Muzikos ir poezijos šventę Bostono bei apylinkių lietuviams balandžio 20 d. surengė JAV LB Bostono skyrius. Ji buvo skirta dviem iškiliem lietuviam — kompozitoriui Jeronimui Kačinskui ir poetui Bernardui Brazdžioniui. Pastarasis skaitė savo eilėraščius, dalijosi atsiminimais, kalbėjo apie poeziją. J. Kačinskui muzikinių kūrinių atlikime talkino: sopranas Ona Aleksaitė, bosas Chriss Nomura, dirigentas B. O'Connell, pianistas W. Ward, Berklee muzikos mokyklos choras, papildytas N. Anglijos konservatorijos studentais, smuikininkė J Huntley ir čelistas B. Capouch. Instrumentalistai koncertan įjungė du R. Schumanno ir L. Beethoveno kūrinius, o likusi koncerto dalis buvo skirta J. Kačinsko "Siuitai nr. 2", kantatai "Ateities giesmė". J. Kačinskas "Siuitai nr. 2", kurią atliko Berklee muzikos mokyklos instrumentalistų trijulė, yra panaudojęs lietuvių liaudies motyvus, kuriuos atskleidžia ir patys šios siuitos keturių dalių pavadinimai — "Motušės rauda", "Sutartinė", "Daina" ir "Kaimo muzikantas". Kantata "Ateities giesmė", kurios teksto autorius yra poetas B. Brazdžionis, sukurta sopranui, bosui ir mišriam chorui su fortepijono palyda. Kantatą lietuviškai atliko — sopranas O. Aleksaitė, bosas C. Nomura, Berklee muzikos mokyklos choras, diriguojamas B. O'Connellio. Šventės programon savo satyrine poezija įsijungė Antanas Gustaitis, trumpu Bernardui Brazdžioniui skirtu eilėraščiu — Stasys Santvaras. Bene gražiausiai B. Brazdžionį pasveikino mažas šeštadieninės mokyklos mokinukas, padeklamavęs ištrauką iš "Meškiuko Rudnosiuko" ir jam įteikęs patį meškiuką. Programai vadovavo pranešėja Rėda Veitaitė.

Tulūzos fotogalerija surengė kauniečio Aleksandro Macijausko 150 meninių nuotraukų parodą. 1974 m. fotografo A. Macijausko darbai buvo rodomi Paryžiuje, 1975 m. — pasauliniame fotofestivalyje Arlyje. Paroda Tulūzoje buvo didžiausia. Jai A. Macijauskas sutelkė savo pastarųjų dviejų dešimtmečių nuotraukas, įjungdamas serijas "Turguje", "Išeinantys medžiai", "Veterinarijos klinikose".

Vilniaus operos ir baleto teatras J. Strausso operetės "Šikšnosparnis" spektakliu paminėjo baritono Jono Urvelio amžiaus šešiasdešimtmetį. Operetėje jis atliko Franko vaidmenį. Kartu su J. Urveliu operetėje dainavo solistai — E. Kaniava, D. Juodikaitytė, J. Antanavičius, R. Tumuliauskaitė. Po spektaklio sukaktuvininką J. Urvelį sveikino žiūrovai, gimtojo Utenos rajono Sudeikių kolchozo atstovai, teatro bendradarbiai. Sol. J. Urvelis Vilniaus operon įsijungė 1953 m., dar nebaigęs dainavimo studijų Vilniaus konservatorijoje. Kipro Petrausko dainavimo klasę jis baigė 1957 m., diplominiu darbu pasirinkęs Margirį Vytauto Klovos "Pilėnuose". Sol. J. Urvelis Vilniaus operoje yra atlikęs apie 80 didesnių ir mažesnių vaidmenų. Jis taipgi rengia koncertus, dainuoja radijo laidose, dėsto dainavimą Vilniaus konservatorijoje.

Vilniaus akordeonistų kvintetas "Concertino", vadovaujamas R. Sviackevičiaus, pirmą kartą su koncertais lankėsi Uralo ir Sibiro miestuose. Išvykoje taipgi dalyvavo birbynininkas A. Smolskus ir rusų liaudies styginiu instrumentu domra grojantis V. Chaimovičius. Per dvi savaites nukeliauta dešimtys tūkstančių kilometrų, surengta vienuolika koncertų. Vilniečiai ypač šiltai buvo sutikti Permėje, kur jų koncertą vaizdajuostėn įsirašė vietinė televizija. Išvykos repertuaran buvo įjungti J. S. Bacho, W. A. Mozarto, D. Šostakovičiaus, A. Chačaturiano, E. Balsio, V. Bagdono, J. Juozapaičio kūriniai. Vilniečių akordeonistų kvintetas "Concertino" ruošiasi dalyvauti tarptautiniame akordeono muzikos festivalyje Klingheltalyje, R. Vokietijoje.

Grafikas Rimtautas Gibavičius Vilniaus dailės institutą yra baigęs 1960 m. Kuria estampus, plakatus, iliustruoja ir apipavidalina knygas, reiškiasi monumentaliojoje, dekoratyvinėje dailėje ir scenografijoje. Asmeninės savo darbų parodas yra turėjęs Maskvoje, Taline, Varšuvoje, Magdeburge, Weimare, Belgrade. Turiningą kūrybos laikotarpį apima tik dabar Vilniuje surengta pirmoji individuali dail. R. Gibavičiaus darbų paroda. Jos lankytojų čia laukė estampų ciklai "Vilnius", "Pilnaties langai", "Virš miesto", J. Janonio, J. Baltrušaičio bei kitų autorių knygų ir liaudies pasakų iliustracijos, dekoracijų bei eskizų variantai E. Balsio baleto "Eglė žalčių karalienė" spaktakliui Vilniaus operos ir baleto teatre.

Dirigento Juozo Domarko kūrybinio darbo 25 metų sukaktis paminėta koncertais Vilniuje ir Kaune. Sukaktuvininkas yra vyriausias Vilniaus filharmonijos simfoninio orkestro dirigentas nuo 1964 m. Anksčiau dirbo dirigento asistentu Vilniaus pučiamųjų orkestre, iš kurio išaugo dabartinis "Trimitas". J. Domarkas 1960 m. baigė Vilniaus konservatorijos klarneto klasę, 1965 m. — dirigavimo klasę Leningrado N. Rimskio-Korsakovo konservatorijoje. Sukakčiai skirtuose koncertuose buvo atlikti J. Domarko pasirinkti kūriniai: G. Mahlerio "Trečioji simfonija", G. Verdžio "Requiem" ir L. Beethoveno "Devintoji simfonija". Kūrinių atlikime, be simfoninio orkestro, dalyvavo — jungtinis choras, berniukų ir jaunuolių "Ąžuoliukas", Kauno choras, Lietuvos televizijos ir radijo choras, solistai — I. Čiurilaitė, A. Stasiūnaitė, G. Apanavičiūtė, maskvietė J. Gorovskaja, V. Daunoras, S. Larinas, G. Grigorianas ir V. Prudnikovas. J. Domarkas su simfoniniu Vilniaus filharmonijos orkestru yra pasiekęs gražių rezultatų. Jo dėka Lietuvoje pirmą kartą nuskambėjo I. Stravinskio, C. Orfo, B. Bartoko, P. Hindemito, A. Honekerio, S. Prokofjevo, D. Šostakovičiaus, R. Ščedrino bei kitų dabartinių kompozitorių kūriniai. Į simfoninio orkestro koncertus J. Domarkas įjungia ir naujus Lietuvos kompozitorių kūrinius. **V. Kst.**

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI virš 30 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais	10-3
Antradieniais	10-3
Trečiadieniais	10-3
Ketvirtadieniais	10-8
Penktadieniais	10-8
Šeštadieniais	9-1
Sekmadieniais	9-12.30

MOKA UŽ:

90 dienų termin. indėlius	7 1/2%
180-185 d. termin. ind.	7 1/2%
term. indėlius 1 metų	7 3/4%
term. indėlius 2 metų	7 3/4%
term. indėlius 3 metų	7 3/4%
pensijų s-tą	9 %
spec. taup. s-tą	7 1/2%
taupomąją s-tą	7 %
kasd. taupymo s-tą	6 1/2%
depozitų-čekių s-tą	6 %

DUODA PASKOLAS:

asmenines nuo	11 %
mortgičius nuo	9 3/4% – 12 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki $100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki $2,000 ir asm. paskolas iki $10,000. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS
406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Vaidotas (Vay) Jonynas
Telefonas (416) 864-2734
pataria ir padeda investacijose nuo aukso iki valstybinių lakštų. Jo atstovaujama firma aptarnauja investuotojus nuo 1923 metų.
MOSS, LAWSON & CO. LIMITED
48 Yonge St., Toronto, Ont. M5E 1G7

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

"TYPE MASTER GRAPHICS"
3425 Dundas Street West, Toronto, Ont. M6S 2S4
Telefonas: (416) 769-5411
* Raidžių rinkimo bendrovė.
* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.
Skambinkite **Linai Kuliavienei** arba **Vidai Šiaučiulienei**

NEMOKAMA **valdžios knygelė**
Skambinkite šiandieną!
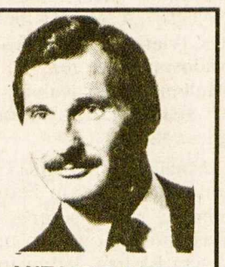
ANTANAS GENYS
"Plans, Permits and Payments"

ONTARIO MINISTRY of MUNICIPAL AFFAIRS AND HOUSING
Įsigykite nemokamą egzempliorių!
RE/MAX professionals inc. Realtor
239-3991

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RIČARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 **Telefonas 252-8863**

Greitas ir tikslus *patarnavimas!*
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

AUTORITE SALES & SERVICE
1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 **Telefonas 531-1331**
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) **Telefonas 531-1305**
★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechaniniai
★ taisymai. ★ Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

Š. Amerikos sporto žaidynėse Toronto "Aušra" grumiasi su Čikagos "Lituanica" Hamiltone. Rungtynės baigėsi "Aušros" pergale. J. Miltenis

A†A
ELENAI VASILIAUSKIENEI
Čikagoje mirus,
jos vyrą VINCĄ, dukrą JOANĄ ZENKEVIČIENĘ, sūnus, visas VASILIAUSKŲ ir ZENKEVIČIŲ šeimas nuoširdžiai užjaučiame –
V. V. Staškūnai, Londonas, Ont.
E. P. Ališauskai, Mississauga, Ont.

A†A
ELENAI VASILIAUSKIENEI
mirus,
jos dukrai JOANAI ir visai ZENKEVIČIŲ šeimai gilią užuojautą reiškia –
Chainauskų ir Kozakow šeimos

A†A
ELENAI VASILIAUSKIENEI
po ilgos ligos Čikagoje mirus,
vyrą VINCĄ, dukterį JOANĄ ZENKEVIČIENĘ, sūnus – MEČISLOVĄ, EDMUNDĄ, VYTAUTĄ, jų šeimas bei kitus gimines giliai užjaučiame ir kartu liūdime –
Juozas ir Kotryna Ališauskai
Jonas ir Zita Didžbaliai

A†A
JANINAI DULIŪNIENEI
mirus,
jos vyrą MAMERTĄ bei šeimą, seserį, mūsų skyriaus narę, REGINĄ SIRUTIENĘ ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame –
KLKM draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyrius

A†A
JANINAI DULIŪNIENEI
staiga mirus,
jos vyrui MAMERTUI, sūnums – ARŪNUI ir RIČARDUI, bei jų šeimoms reiškiame gilią užuojautą –
"Vyčio" sporto klubas

MIELAI MAMYTEI
a.a. STEFANIJAI ILGŪNIENEI
Lietuvoje mirus,
sūnų STASĮ, jo žmoną IRENĄ, Lietuvoje – sūnų PETRĄ, dukterį JADVYGĄ su šeimomis ir kitus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –
V. E. Kutkevičiai
O. Kazlauskaitė
Rochester, N.Y.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.).

Britų Kolumbijos socialinio kredito premjeras B. Bennettas spaudos konferencijoje pranešė numatytą savo pasitraukimą iš politikos šią vasarą. Socialinio kredito partiją įsteigė jo tėvas. W. A. C. Bennettas, premjero kėdėje išsilaikęs 20 metų, kol kreditistus iš valdžios 1972 m. išstūmė NDP socialistai. Socialinio kredito partiją valdžion vėl sugrąžino 1975 m. parlamento rinkimus laimėjęs sūnus B. Bennettas. Jis taipgi laimėjo ir du sekančius parlamento rinkimus 1979 ir 1983 m. Dabartiniame Britų Kolumbijos parlamente socialinio kredito partija turi 34 atstovus, B. Skellio vadovaujami socialistai — 21, konsesrvatoriai — vieną. Viena vieta tebėra neužpildyta. Visi tikėjosi, kad B. Bennettas ketvirtą kartą ves kreditistus į provincinio parlamento rinkimus sekančiais metais, kai jo poziciją vėl sustiprins gražiai praėjusi paroda "Expo 86". Premjeras B. Bennettas betgi pareiškė, kad socialinio kredito partijai reikia jėgų atnaujinimo. Jo tėvas W. A. C. Bennettas pralaimėjo rinkimus dėl per ilgo buvimo valdžioje. Jis nenori pakartoti tėvo klaidos. Paskutinieji viešosios nuomonės tyrimo duomenys liudija, kad šiuo metu 34% Britų Kolumbijos gyventojų remia B. Skellio socialistus, o kreditistus — tik 25%. Premjerui B. Bennettui pakenkė ekonominių varžtų reformos, ketvirtadaliu sumažinusios valdžios tarnautojų skaičių, panaikinusios daug paslaugų.

Iš politikos pasitraukęs Ontario konservatorių premjeras W. Davis savo įpėdiniams paliko nepraktišką idėją naftos neturinčiai provincijai įsigyti savą naftos bendrovę. Premjero W. Davis vyriausybė 1981 m. nupirko ketvirtadalį akcijų amerikiečių kontroliuojamos "Suncor" bendrovės, rezervuodamasi teisę ateityje padidinti tų akcijų skaičių iki visiškos "Suncor" bendrovės kontrolės. 1981 m. nafta buvo brangi pasaulinėje rinkoje. Tada mintis įsigyti provincinę naftos bendrovę galėjo būti viliojanti. Už ketvirtadalį akcijų Ontario vyriausybė sumokėjo $650 milijonų pasiskolintais pinigais. Su paskolos palūkanomis tie $650 milijonų pakilo iki vieno bilijono dolerių. Paskutinę šios sumos $322 milijonų skolą pernykščiame biudžete turėjo sumokėti valdžion netikėtai atėjusių liberalų vyriausybė. Per didelė naftos pasiūla ir jos kainų kritimas pasaulinėje rinkoje šią bilijono dolerių investaciją padarė nuostolingą. Kai buvo pradėta dairytis pirkėjų Ontario provincijos įsigytoms "Suncor" bendrovės akcijoms parduoti, paaiškėjo, kad už jas darbartinėmis kainomis tebūtų galma gauti $90 milijonų. Nuostolis siektų apie $900 milijonų. Dėl to Ontario liberalų premjero D. Petersono vyriausybė buvo priversta pasilikti nuostolingas akcijas ir laukti jų vertės pakilimo.

Užsakykite "TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS" kaip dovaną jaunavedžiams, studentams, mokslus baigusiems, jauniems profesionalams, naujakuriams, vienišiems tautiečiams. Metinė prenumerata naujam skaitytojui — $15.00, JAV-se — $15.00 amerikietiškų. Reguliari prenumerata — $20.00, JAV-se — $20.00 amerikietiškų.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"
Gerry Lougheed Funeral Home
252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
PARAMA

MOKA:	IMA:
7 1/2% už 90 dienų term. indėl.	už asmenines paskolas nuo ..... 11 %
7 1/2% už 6 mėn. term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
7 3/4% už 1 m. term. indėlius	su nekeičiamu nuošimčiu
7 3/4% už 2 m. term. indėlius	1 metų 10 1/4%
7 3/4% už 3 m. term. indėlius	2 metų 10 1/2%
9 % už pensijų planą	3 metų ..... 10 3/4% (fixed rate)
7 1/2% už specialią taup. s-tą	su keičiamu nuošimčiu
7 % už taupymo s-tas	1, 2 ar 3 metų ..... 9 3/4% (variable rate)
6-7 1/2% kasd. palūkanų sąskaita	
6 % už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 52 milijonų dolerių
Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.
KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149

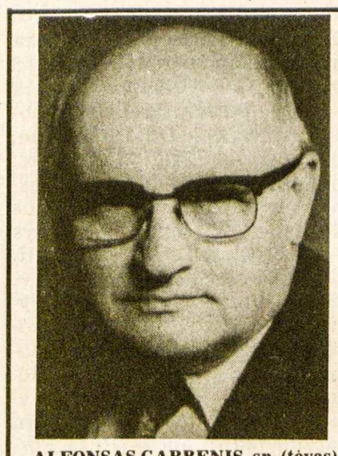
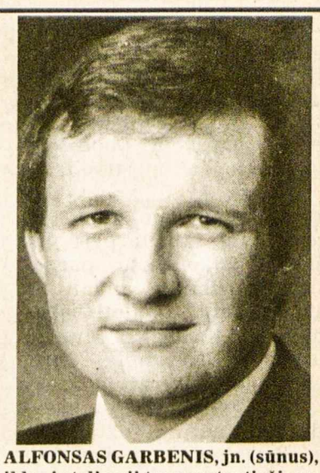
ALFONSAS GARBENIS, sn. (tėvas), ALFONSAS GARBENIS, jn. (sūnus), sueina į vieną įstaigą. Po 35 metų veiklos ir toliau ji tarnaus tautiečiams Toronte nekilnojamo turto reikaluose.
A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 4Y3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543
Namų įkainojimo skyrius
HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED
77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6.
Telefonas (Toronto linija) 773-6480
ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgičių, palikimų, investacijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX renown realty ltd., realtor an independent member broker
daiva t. dalinda, B.A.
associate broker
4887 dundas st, west islington, ontario M9A 1B2 res: 767-0999
232-2322
BLOOR WEST VILLAGE – 3 miegamųjų — $149,900.
BLOOR WEST VILLAGE – 3 miegamųjų — $142,500.
HIGH PARK – 13 kambarių — $269,900.
QUEEN-BATHURST – 2 miegamųjų — $82,900.
MARKLAND WOODS – 4 miegamųjų — $215,000.
PALACE PIER – 2 miegamųjų — $188,000.
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

A.P GOMES Real Estate & Insurance Ltd.
1567 Dundas St. W.
Toronto, Ontario
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus
Antanas Bliūdžius
Telefonai: 531-1191 namų 537-2291

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus.
Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

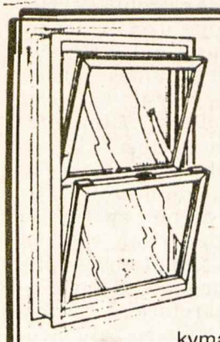
A & L Windows
66 Spadina Ave., Hamilton, Ont. L8M 2X1
Savininkai – Algis ir Lenis Žilvyčiai
Esamus langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo storumo stiklo. Taip pat įdedame aliumines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) įvairios rūšies ir spalvos, pagamintus pagal užsakymą. *Nemokamas įkainojimas.*
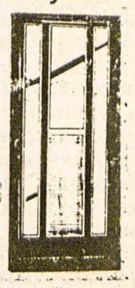
Lietuviams 10% nuolaida. Skambinti telefonu
(416) 545-6556 Hamiltone,
Toronte ir apylinkėse prasome skambinti "collect"

SKAITYTOJAI PASISAKO

APIE PALIKIMUS

Perskaičiau adv. M. L. Šveikauskienės pasisakymą "TŽ" 1986 m. 21 nr. apie testamentus giminėms okupuotoje Lietuvoje. Aš esu vieno testamento vykdytoja, dėkinga adv. A. Pacevičiui už patarimus bei pagalbą. Buvau nuvažiavusi į Lietuvą dukart ir pasitariau su palikimo paveldėtoja. Ji pareiškė norinti gauti palikimą certifikatais. Jei certifikatinė parduotuvė neturi norimų prekių, nesiūlo pirkti turimųjų. Galima ateiti sekančią dieną arba vėliau, kai norimos prekės atsiranda. Adv. A. Pacevičius turi patyrimo persiuntime palikimų per Injurkolegiją.

B. Beresnevičienė,
Toronto, Ont.

TESTAMENTAI

Buvau labai nustebintas "TŽ" 1986 m. 21 nr. adv. M. Šveikauskienės duotais patarimais apie testamentus. Negaliu sitikti su daugeliu tvirtinimų, todėl nors labai traumpai pareikšiu savo pastabas.

1. Injurkolegija yra įstaiga, kuri padeda išgauti privilegiją, kad **pirmos eilės giminėms** Lietuvoje skirti **pagal testamentą** pinigai būtų išmokėti Vnešposyltorgo čekiais, kurie yra nevardiniai, galioja neribotą laiką ir yra žymiai pigesni, negu siunčiant bet kuriuo kitu būdu. Jais perkant, galima nusipirkti dolerinėse krautuvėse tokių prekių, kurių turistams neparduoda. Ant Volgos automobilių pvz. būva užrašyta, kad kaina yra 15.000 rublių, bet parduodama tik už Vnešp. čekius (apie $7.000 kanadietiškais). Injurkolegija padeda išgauti čekius tiktai tiems, kurie turi teisę juos gauti ir to prašo. Gavėjas Lietuvoje turi pristatyti įvairių dokumentų (gimimo metrikus, vedybų liudijimą, pažymėjimą iš darbovietės ir kt.). Ta procedūra trunka mėnesiais. Lietuvoje tai tvarko Injurkolegija Vilniuje ir tik per ją galima dokumentus sutvarkyti.

2. Certifikatų ir certifikatinių krautuvių jau seniai nėra. Vilniuje yra dolerinė krautuvė, kurioje parduoda turistam, išmainydami ten pat užsieninę valiutą, bet jau ne taip palankiu kursu.

3. Autorė tvirtina, kad dolerinėse krautuvėse turistai neranda ko nori. Šis komentaras neturi nieko bendro su testamentais.

4. Autorė teigia, kad "certifikacinėse krautuvėse . . . dažnai atsižvelgiama į pirkėjo statusą ir jo nusiteikimą sovietų valdžiai". Visi žino, kad ne krautuvėse sprendžiami tokie klausimai. Kas eina ten pirkti, jau turi kišenėje užsieninę valiutą arba Vnešpo. čekius.

5. Mano įsitikinimu dabartiniu metu naudingiausias būdas pasiųsti pinigų pirmos eilės giminėms yra Vnešpo, čekiai pagal mirusio ar dar gyvo asmens testamentą. Kas ta lengvata negali pasinaudoti šiuo metu, turėtų naudotis turistų paslaugomis ir pirkti ką gauna dolerinėse krautuvėse.

6. Vėl klysta autorė, sakydama: "Paveldėtojas, kurio palikimas jau yra sovietų Injurkolegijos kišenėje . . ." Nieko panašaus nėra: jei Injurkolegija jau ir davė leidimą pervesti čekiais, tai nereiškia, kad pinigai būtinai turi būti pervesti. Siuntėjas gali pervesti palankesniu būdu, jeigu toks atsirastų. Vnešpočekiais galima pirkti kada nori ir kur nori (Vilniuje, Maskvoje ir kt.), bet juos reikia atsiimti tik Maskvoje. Juos gauti procedūra yra kiek komplikuota ir ilgai trunka, bet tai pilnai apsimoka. Mano paveldėtojai tik jų prašo. Susidariau įspūdį, kad Lietuvoje palikuonys apie šią galimybę nieko nežino.

7. Autorė netiksliai supranta Injurkolegijos tikslą ir funkcijas, kurias ji atlieka. Be šios kolegijos patarnavimų mes negalėtume pasinaudoti tomis lengvatomis, kuriomis turime teisę pasinaudoti.

8. Man atrodo be reikalo autorė viešai iškėlė klausimą, ar Injurkolegija yra "juridinė įstaiga". Mums, kurie siunčiam savo palikimus į Lietuvą, užtenka žinoti, kad Injurkolegija yra valdžios įstaiga, kuriai pavesta tvarkyti pinigų iš paveldėjimo pervedimą Vnešpočekiais. Šių čekių kaina š. m. kovo mėn. gale buvo 2,25 rb. netto už 1 Kanados dol. Anksčiau, kai doleris buvo brangesnis, duodavo atitinkamai daugiau.

9. Kas bus už 5, 10 ar 15 metų? Nėra prasmės kelti to klausimo, nes dabar dar niekas nesirūpina pasiųsti pinigų už tiek metų. Aišku, bus siunčiama atsižvelgiant į tas sąlygas, kurios tuo metu bus.

K. iš B.

KAIP ATSIDĖKOTI?

Nešdamas sau maistą plastikiniame maišelyje žiemos metu paslydau gatvėje ir susižeidžiau. Po poros dienų atėjo manęs pasveikinti geri mano bičiuliai ir rado ligonį. Iškvietė greitąją pagalbą, nugabeno ligoninėn, kur iš rentgeno nuotraukos paaiškėjo, kad įlaužti du šonkauliai. Prirašė vaistų ir liepė gydytis namie. Kadangi buvau vienišas, gerieji mano bičiuliai Ona ir Vacys Anskiai ir Juozas Žabas aprūpino mane maistu ir kitais reikmenimis ilgiau kaip mėnesį. Norėjau jiems atsilyginti, bet nepriėmė. Kilo mintis pasiųsti auką nelietuviams, kurie sielojasi Lietuvos kančia, kaip pvz. seselė Michaelė V. Vokietijoje, "Nijolės" grupės vadovė. Taip ir padariau. Siūlau ir kitiems taip padaryti įvairiais atvejais per "TŽ" bei K. Baroną, gyvenantį V. Vokietijoje.

K. Činčius,
Toronto, Ont.

• **Auka bei talka lietuviškajai spaudai — parama savajai tautai.**

Kanados konservatorių partijos suvažiavime Montrealyje ministeris pirmininkas BRIAN MULRONEY su savo žmona MILA baigiamajame pokylyje, kurio koncertinę dalį atliko kvartetas su sol. GINA ČAPKAUSKIENE

TORONTO ONT

Kun. B. Pacevičiaus 50 metų kunigystės sukaktis paminėta š. m. birželio 1, sekmadienį, iškilmingomis Mišiomis (4 v.p.p.) Prisikėlimo par. šventovėje ir pokyliu didžiojoje salėje. Mišias atnašavo pats sukaktuvininkas, asistuojamas klebonų — kun. A. Simanavičiaus, OFM, ir kun. J. Staškaus. Pastarasis pasakė turiningą pamokslą. Giedojo parapijos choras, vadovaujamas V. Verikaičio. Iškilmei salėje susirinko apie 170 asmenų. Palaiminus valgius prel. J. Tadarauskui, visi vaišinosi skoningai paruoštomis gėrybėmis. Sukaktuvininką sveikino: gen. Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzinas, Pasaulio ir Kanados lietuvių kat. kunigų vienybės pirm. kun. J. Staškus, KLK centro pirm. V. Bireta, Ročesterio lietuvių par. klebonas kun. J. Vaškys, OFM, Ontario Londono liet. parapijos tarybos pirm. V. Gudelis, pirmoji Londono parapijoje kun. B. Pacevičiaus pakrikštyta Sigita Bersėnaitė, ev. Išganytojo par. klebonas kun. P. Dilys, skautų atstovas — St. Kuzmas, prel. J. Tadarauskas, Prisikėlimo par. tarybos pirm. V. Taseckas, pakvietęs p. Vingėlienę parapijos vardu įteikti sukaktuvininkui A. Škėmienės išaustą juostą.

Plačią meninę programą atliko solistai: V. Verikaitis, J. Sriubiškienė, A. Simanavičius, R. Strimaitis, akompanuojami L. Marcinkutės, ir pianistas Vyt. Pacevičius.

Padėkos žodį tarė klebonas kun. A. Simanavičius, paminėdamas sukaktuvininko nuopelnus parapijai ir pabrėždamas triūsą parapijos tarybos, kuri šią iškilmę ruošė. Pabaigoje trumpą, nuoširdų žodį tarė sukaktuvininkas, reikšdamas padėką visiems šios iškilmės rengėjams ir dalyviams. Programai salėje vadovavo A. Nausėdas, parapijos tarybos visuomeninės sekcijos pirmininkas. **D.**

Buvusių Kauno "Aušros" gimnazijų mokinių trečiasis suvažiavimas įvyko š. m. gegužės 31 ir birželio 1 d.d. Toronto Lietuvių namuose. Šeštadienį buvo atidaryta dailės, nuotraukų ir kitokių atminų paroda. Vakare buvo surengtas pokylis su menine programa ir šokiais. Sekmadienį Prisikėlimo šventovėje 11.30 v.r. aušrokai dalyvavo pamaldose, kur pamokslą pasakė aušrokas kun. S. Laurinaitis iš JAV. Akademinė dalis įvyko sekmadienį 3 v.p.p. Paskaitą skaitė dr. Birutė Ciplijauskaitė apie buvusius mokytojus, koncertinę dalį atliko žymusis pianistas Andrius Kuprevičius. Baigiamąjį žodį tarė "N. Lietuvos" redaktorė Birutė Nagienė. Netrūko ir poezijos — programos pradžioje Aisčio kūrinį skaitė A. Dargytė-Byszkiewicz, pabaigoje — L. Kudžmaitė-Pocienė. Programa baigta Lietuvos himnu. Suvažiavime dalyvavo 230 asmenų iš Kanados, JAV, Australijos ir V. Vokietijos. Gauta labai daug sveikinimų raštu. Žodžiu sveikino VLIKo pirm. dr. K. Bobelis, ALTos atstovas Vyt. Dargis, P. Labanauskas, praėjusio suvažiavimo pirm. Visockis ir kt. Programos pranešėja buvo A. Dargytė-Byszkiewicz.

Ontario turizmo ministerija kasmet rengia etninės spaudos darbuotojų 5 dienų ekskursiją autobusu po Ontario provinciją. Tuo būdu ji supažindina ateivius su gyvenamo krašto įdomybėmis. Ekskursijoje dalyvavę aprašo savo įspūdžius įvairių tautybių laikraščiuose. "Tėviškės žiburiams" šiais metais atstovaus Sigita Bersėnaitė, buvusi Kanados lietuvių jaunimo sąjungos valdybos pirmininkė. Ji ketina studijuoti žurnalistiką.

Aukotojai leidiniui

A. a. dr. Broniaus POVILAIČIO knygai "Nepriklausomos Lietuvos žemės ūkis" išleisti aukojo:

$1,000 dol.: Kanados lietuvių fondas papildomai; **100** dol.: V. A. Lukoševičiai, E. Radavičiūtė; **50** dol.: I. Lukoševičiūtė, R. Juodis.

Knygos autoriaus mokslo ir darbo kolegos iš St. Petersburgo Floridoje aukojo amerikietiška valiuta: **100** dol.: J. O. Pupininkai, L. E. Kačinskai, B. K. Gaižauskai; **50** dol.: P. Dalinis, S. E. Mikniai, S. B. Juozapavičiai, J. L. Žvyniai; **30** dol.: A. J. Aidukai; **25** dol.: J. Kirtiklis, J. Navakas, J. R. Mikailos, inž. J. Valaitis, I. Mačiulis, A. V. Gruzdžiai. **20** dol.: L. U. Bliskiai; **15** dol.: P. Zelba.

Š. m. gegužės 6 d. knygai leisti fondo s-toj "Parama" nr. 7961 buvo $9,414.84 ir amerikietiškos valiutos s-toj — $715. Esame jau arti tikslo. Knyga jau spaustuvėje ir tikimės jos sulaukti autoriaus mirties metinėm (liepos vidury). Aukotojų sąrašas bus išspausdintas knygoje. Knygai leisti vajaus komisija nuoširdžiai dėkoja aukotojams už dosnumą ir reikalo supratimą.

P. Augaitis,
Knygai leisti fondo sekretorius
Delhi, 1986. V. 20.

A†A
PRANUI BARAUSKUI
netikėtai mirus,

žmonai ADAI ir vaikams nuoširdžiausią užuojautą reiškia –

Petras Prakas su šeima

A†A
JANINAI DULIŪNIENEI
mirus,

jos vyrui MAMERTUI, sūnums – ARŪNUI, RIČARDUI, seseriai REGINAI SIRUTIENEI bei jų šeimoms reiškiame gilią užuojautą –

Jūratė ir Markus Ignatavičiai

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS,
B.Sc., LL.B
2 Jane St., Suite 303
Toronto, Ontario M6S 4W3
Bloor ir Jane gatvių kampas
Telefonai:
įstaigos **(416)762-7393**
namų **248-9458**

ADVOKATAS A. PUTERIS
nuo 1985 metų spalio 1 dienos
perkėlė savo raštinę į
3425 Dundas St. W., Suite 200,
(prie Jane St.), Toronto, Ont. M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS
B.A. M.L.S. LL.B.
3425 Dundas St. W., Suite 201
prie Windermere Ave.
Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonai:
įstaigos (416)**763-4319**
namų **848-0234**

TOTAL TRADES RENOVATING
151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario
* *atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių*
* *parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas*
* *įrengiu aliuminiaus gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius*
* *atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūsių, padidinu namus, verandas*
* *uždengiu naujus stogus, išlieju įvažiavimus (driveways)*

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

Advokatė
JOANA E. KURAS, LL. B.
atidarė savo raštinę
3425 Dundas St. W., Suite 200 prie Windermere Ave.,
Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954
PEEL CHAPEL 2180 Hurontario St., 279-7663
RONCESVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954
YORKE CHAPEL 2357 Bloor St. W. 767-3153
Turner & Porter

AMSTEL BREWERY
CANADA LIMITED
201 Burlington St. E.
Hamilton,
Ontario L8L 4H2
Telephone
(416) 523-1400
Telex:
061-8335

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker
Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.
1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3
769-1616

SOLD
x. De LIMA REALTY INC.
1280 Dundas St. W Tor.
Birutė Grigaitytė-Spudienė,
namų pirkimo ir pardavimo agentė
1280 Dundas Street West,
(prie Dovercourt Rd.)
Toronto, Ont. M6J 1X7
Įstaigos telefonas: 535-2500
Namų telefonas:445-9469

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas
Parduodant, perkant ar tik norint informacijų apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti
Gražina Raškauskienė, *B.Sc.*
allan BROWN
624-6336 namų **624-2199**
ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4141 Dixie Rd., Rockwood Mall, Mississauga

1986 metų EKSKURSIJOS
Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

1. Liepos	2 – 11	3. Rugpjūčio	20 – 29	5. Spalio	8 – 17
2. Liepos	16 – 30	4. Rugsėjo	3 – 17		

Grupes liepos 16 ir rugsėjo 3 lydėsiu aš pats. Norintiems nupirksiu automobilius arba ir kitus reikmenis už dolerius. Sudaromi iškvietimai ir vizos pavieniui važiuojantiems ilgesniam laikui. ***Kelionės dokumentai sutvarkomi pavieniams ir grupėms į visus pasaulio kraštus.*** *Dėl smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu ir telefonu.*

V. BAČĖNAS
All Seasons Travel, B.D.
1573 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A6
Registration No. 0009239
Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. 533-3531
nuo pirmadienio iki penktadienio 3 v.p.p.-7 v.v.
tel. 245-9990
nuo pirmadienio iki šeštadienio nuo 10 v.r. iki 2 v.p.p.

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS
233-3334 – 231-2661 – 231-6226
3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 10 v.r. – 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

DRAUDA
"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"
MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Patarnavimas – greitas ir tikslus!
V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė – tel.(416) 846-7301, namų (519)853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ*
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Birželio 1, sekmadienį, 11 v.r. pamaldose dalyvavo grupė Maironio mokyklos mokinių mokslo metų pabaigos proga.

— Kun. E. Putrimas, šiuo metu einantis kapelijono pareigas Vasario 16 gimnazijoje, vienai savaitei buvo atvykęs į Torontą-Mississaugą. Jis gegužės 31 d. Lietuvos kankinių šventovėje atliko Danos Petkevičiūtės ir Petro Petrausko jungtuvių apeigas, o birželio 1, sekmadienį, pasakė pamokslus per 10 ir 11 v.r. Mišias.

— Jaunų šeimų sekcijos susirinkimas — birželio 4, trečiadienį, 7.30 v.v., parapijos salėje. Bus vyno ir sūrio vaišės.

— Metinė ateitininkų šventė — birželio 7 ir 8 d. d. Vakaronė — birželio 7, šeštadienį, 7 v.v., Toronto Lietuvių namų Gedimino menėje. Įžodis ir pamaldos — sekmadienį Lietuvos kankinių šventovėje 11 v.r., agapė – po pamaldų.

— Anapilio fortepijono vajui už parduotas vazas Anapilyje ir Wasagoje gauta $1,083.00 (iš viso $2,118.00) D. Garbaliauskienės iniciatyva.

— Šv. Jono lietuvių kapinėms aukojo: $100 — H. S. Gailevičiai, E. Siman, D. Zulonienė, D. Styraitė, M. Vaišvila; $50 — J. Pikšilingienė, S. Vyskupaitienė, A. Ledienė, A. Gonkienė, B. Galinienė, H. Eidukevičius, V. Ivanauskas, J. O. Kirvaičiai, P. Balasevičius, V. A. Genčiai; $40 — B. Molis; $30 — J. Maniuška; $25 — A. Dobienė, A. M. Bumbuliai, J. Domeika, M. F. Yokubynienė; $20 — Z. Linkevičienė, T. Gaižauskas, L. Balsys, S. Ruibys; $10 — A. Keliačius, J. Zabulionis, A. Lukošius; $5 — B. Mačys.

— Paaukojo religinei Lietuvos šalpai $50, a. a. kun. St. Kulbio paminklui lietuvių kapinėse — $50 P. Gulbinskas; parapijai $200 – Č. Pšedzieckis; $100 – J. Pikšilingienė, P. Gulbinskas; $50 — A. Ledienė, J. O. Kirvičiai; $40 — M. Krivickas.

— Mišios birželio 8, sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Antaną Vorininkaitį, 11 v.r. — už a.a. Adelę Norkeliūnienę, Kizlauskų ir Mazulaičių mirusius; Wasagoje — 11 v.r. už a.a. Antaną ir Oną Gružinskus.

Išganytojo parapijos žinios

— Birželio 8 d. pamaldos — 11.15 v.r.

— Birželio 8 d. bus pasirašyta sutartis tarp dviejų Išganytojo parapijų — anglų ir lietuvių. Dalyvaus rytinės Kanados sinodo vyskupas W. Huras.

— Kanados evangelikų liuteronų bendrijos ribose suorganizuota "Baltic Special Interest Conference". Tos organizacijos uždavinys — sekti religinį gyvenimą Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje, reguliariai informuoti Kanados ev. liuteronų vadovybę. Iš lietuvių į BSIC buvo išrinktas Išganytojo parapijos tarybos narys inž. Gytis Šernas.

— Moterų draugija prašo aukoti laimikius parapijos iškylos loterijai iki birželio 30 d. Iškyla įvyks liepos 6 d.

Lietuvių namų žinios

— Gegužės 30 d. buvo sušauktas specialus LN valdybos posėdis spręsti LN statybos ir turto įsigijimo reikalų. Slaugos namų statybos reikalai jau gerokai pastūmėjo į priekį, gavus miesto valdybos sąlyginį sutikimą. Bandoma gauti leidimą plėsti dabartinių salygų apimtį.

— Dar galima įsigyti papiginta kaina tautybių Karavano pasus "Paramos" ir Prisikėlimo parapijos bankuose. Nuolaida galioja tik perkant pasus prieš Karavano atidarymą.

VLIKo pirm. dr. K. Bobelis š. m. gegužės 30-31 savaitgalyje lankėsi Toronte. Penktadienį padarė pranešimą Lietuvių namų Gedimino menėje apie savo darbus Berno konferencijoje, kur buvo svarstomi su Helsinkio aktu susiję klausimai, dalyvaujant ir sovietų delegacijai. VLIKo pirmininką šiam pranešimui pakvietė KLB Toronto apylinkės valdyba. Diskusijom po pranešimo pirmininkavo valdybos pirm. A. Vaičiūnas. Dalyvavo apie 130 asmenų. Tarp jų buvo gana daug ir jaunosios kartos atstovų.

Motinos Teresės labdarai Iz. ir A. Gataveckai, vietoj gėlių a.a. Prano Barausko laidotuvėms, paaukojo $50.

Daugiakultūrę Ontario tarybą pertvarkė naujoji vyriausybė — paskyrė naują pirmininką, vicepirmininką ir devynis naujus narius. Pirmininku paskyrė ukrainiečių kilmės advokatą Stanley W. Frolick, QC, vicepirmininku inž. Hanny Hassan. Lietuviams ir toliau atstovauja Ramūnė Sakalaitė-Jonaitienė.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį "Aušros" gimnazijų suvažiavimo dalyviams Mišias laikė ir pamokslą sakė aušrokas kun. S. Laurinaitis iš JAV.

— Šis penktadienis — mėnesio pirmasis. Šventoji valanda ir Mišios — 7 v.v. Ligoniai ir seneliai lankomi namuose ir prieglaudose iš anksto susitarus. Šį šeštadienį Gyvojo Rožinio Mišios — 11 v.r., po to Rožinis. Mišios pensininkų namuose "Vilnius" 5 v.p.p.

— Ruošiasi tuoktis Vincentaš A. Girčys su Lina A. Storgato.

— Susituokė Petras Petrauskas su Dana Petkevičiūte.

— Prisikėlimo šventovėje Jėzaus Širdies litanija kalbama kasdien po 8 v. Mišių, šeštadieniais po 9 v., o sekmadieniais — po kiekvienų Mišių.

— Mėnesinis tretininkų susirinkimas ir Mišios — ketvirtadienį, 10 v.r.

— Vasaros vaikų stovykloms reikalingos visokios medžiagos rankdarbiams. Taip pat reikia talkos stovyklos paruošimui. Talkininkai prašomi kreiptis į K. Šapočkiną 239-7562 arba į kleboniją.

— Parapijai aukojo: a.a. Marija Kevėžienė (testamentu) $200, M. Vaškevičienė $100, Vl. Žemaitis $100, F. R. (Saulėnaitė) Aiello $50; novenai: A. Viskontas $150, V. Deminkis $50; pranciškonų klierikų fondui: M. Vaškevičienė $100; religinei Lietuvos šalpai: Vl. Žemaitis $200, M. Vaškevičienė $100.

— Mišios birželio 8, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Konstanciją Poškienę, 9.20 v.r. — už a.a. Eleną Bražienę, 10.15 v.r. — už a.a. Slapšių mirusius, Oną ir Stasį Leskauskus, Ireną Jurkienę, 11.30 v.r. — už gyvus ir mirusius parapijiečius, 7 v.v. — prašant tėvams sveikatos.

Krikščionybės sukaktis

Lietuvos krikščionybės sukakties organizacinis komitetas, pirmininkaujamas Vytauto Biretos, posėdžiavo gegužės 20 d. Lietuvos kankinių parapijos klebonijos posėdžių kambaryje ir aptarė būsimų sukakties iškilmių programą. Centrinės iškilmės įvyks Toronte su plačia programa. 1987 m. gavėnioje numatytos 4 paskaitos Toronto Lietuvių namų ir Prisikėlimo parapijos salėse. Jas skaitys žymūs lietuvių istorikai bei sociologai. 1987 m. lapkričio 14, šeštadienį, bus religinio-patriotinio turinio oratorija, kuriai sukurti pakviesti — kompozitorius kun. Bruno Markaitis, SJ, ir poetas Bernardas Brazdžionis. Oratoriją atliks gausus jungtinis choras, sudarytas iš Toronto, Hamiltono, Londono lietuvių chorų ir orkestro. Visa menine dalimi rūpinasi muzikinė komisija, pirmininkaujama dr. J. Sungailos. 1987 m. lapkričio 15, sekmadienį, Toronto katalikų katedroje bus iškilmingos pamaldos. Numatyta eisena su atitinkamais plakatais miesto gatvėmis. Iškilmių savaitę numatyta religinio meno su istoriniu atspalviu paroda. Tokie yra suplanuoti pagrindiniai renginiai, kuriems paruošti sudarytos komisijos. **Inf.**

KLK moterų draugijos Toronto Prisikėlimo par. skyrius rengia koncertą ir meno parodą š. m. spalio 26 d. Koncertą atliks pianistė Leokadija Kanovičienė, solistas Vytautas Paulionis, solistė Anita Pakalniškytė ir smuikininkė Regina Bankienė.

KLK moterų draugijos Delhi skyrius, remiantis įvairius lietuvių darbus, atsiuntė $50 auką "Tėviškės žiburiams" paremti per ižd. E. Rugienienę.

A. a. Prano Barausko atminimui vietoje gėlių Rūta ir Antanas Baliukoniai iš Ontario Orilijos paaukojo "Tėviškės žiburiams" $20.

Pagerbdami savo mirusius tėvus a.a. Adomą ir Stasę Jocus, jų sūnūs — Juozas ir Vladas paaukojo $200 Kanados lietuvių fondui.

Prisimindama mirusį savo vyrą a.a. Edvardą Pawelko, jo žmona F. Pawelko paaukojo "Tėviškės žiburiams" $30.

Mississaugos savaitraštis "Mississauga News" Anapilio salėje V. 29 surengė sportininkų pagerbimo vakarą, kuris buvo rodomas ir televizijoje. Dalyvavo pilnutėlė salė sporto mėgėjų. Pasižymėjusiem sportininkam buvo įteiktos dovanos. To vakaro vaizdų dalį išspausdino "Mississauga News".

Sibirinių trėmimų MINĖJIMAS,

rengiamas bendromis estų, latvių ir lietuvių jėgomis,

įvyks š. m. birželio 13, penktadienį, 7.30 valandą vakaro, Šv. Pauliaus šventovėje (anglikonų), (Bloor St. East-Jarvis Street).

Ekumeninėse pamaldose dalyvaus baltiečių dvasiškiai, chorai, solistai, konsulai, vėliavos, Bendruomenių atstovai. Baltiečių federacija kviečia visus baltiečius gausiai dalyvauti ir savo dalyvavimu pabrėžti, kad mūsų tautų holokaustas negali būti užmirštas. Ši gedulinė iškilmė bus mūsų malda ir protestas

Dalyvaukime visi!

Š. m. birželio 15, sekmadienį, 3 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose rengiamas.

SIBIRINIŲ TRĖMIMŲ MINĖJIMAS

Apie tremtinius ir Sibiro kalinius kalbės PLB valdybos vicepirmininkė ***Milda Lenkauskienė*** *iš Klivlando. Minėjimui pritaikytą programą atliks Prisikėlimo parapijos choras, vadovaujamas muziko V. Verikaičio, solistai – Jonas Vaškevičius, Rimas Strimaitis, Linda Marcinkutė, akompaniatorius Jonas Govėdas.* Įėjimas – auka. Pelnas skiriamas politinių kalinių šalpai.

Rengia KLB Toronto apylinkės valdyba

MILDA GULBINSKAITĖ-LENKAUSKIENĖ, PLB valdybos kultūros komisijos pirmininkė ir uoli visuomenės veikėja, kalbės Toronto Lietuvių namuose apie Sibiro lietuvius š. m. birželio 15, sekmadienį

Ateitininkų vakaronė metinės šventės proga rengiama birželio 7, šeštadienį, Toronto Lietuvių namų Gedimino menėje. Programoje — prof. Stasio Šalkauskio 100 metų gimimo sukakties minėjimas, vakarienė ir linksmoji dalis. Bilietus įsigyti iš anksto pas V. Aušrotą, S. Prakapą, J. Andrulį, L. Underienę. Kaina — $7, jaunimui — $4.

Įžodis ir Mišios — birželio 8, sekmadienį, 11 v.r., Lietuvos kankinių šventovėje. Po Mišių — vaišės Anapilio Parodų salėje. Jose kviečiami dalyvauti — jaunimas, tėvai ir ateitininkai sendraugiai.

Ontario sveikatos ministerija rengia informacinį seminarą apie plintančią ligą AIDS ir kviečia dalyvauti tautinių grupių vadovus, dvasiškius, spaudos darbuotojus, sveikatos bei socialinio aprūpinimo pareigūnus. Seminaras prasidės birželio 10 d., 10 v.r. ir baigsis 12 v. Kawartha Room, Second Floor, Macdonald Block (Bay ir Wellesley St.). Telefonas informacijai: OPEPA 965-2168 (1-800-387-5586, nemokamai).

Sibirinių trėmimų minėjimas — birželio 13, penktadienį, 7.30 v.v., anglikonų Šv. Pauliaus šventovėje (Bloor St. E. ir Jarvis St.). Rengia Kanados baltiečių federacija.

Vilniaus krašto lietuvių sąjungos metinis sąskrydis įvyks 1986. VI. 28, šeštadienį, Angelės ir Petro Česnulių sodyboje, Paris, Ont. (70 Main St., N3L 1E6, ant kalno, 7 mylios nuo Brantfordo.). Jų telefonas: (519) 442-4137.

12-2 v.p.p. registracija ir priešpiečiai, oficiali pradžia — 2.15 v.p.p. Numatyta paskaita ryšium su artėjančia Lietuvos krikšto sukaktimi, veiklos apžvalga, centro valdybos pranešimai, Kanados vilniečių valdybos rinkimai. Visi vilniečiai ir jų bičiuliai maloniai kviečiami dalyvauti. **Valdyba**

Vasario 16 gimnazijai vėl paaukojo $100 Pr. Kaziukonis iš Toronto. KLB švietimo komisija dėkoja už auką ir laukia daugiau tokių aukotojų.

A. a. Konstancijos Bačėnienės atminimui Zigmas Grybinas ir šeima paaukojo "Tėviškės žiburiams" $10.

A. a. Prano Barausko atminimui Elzbieta Ažubalienė paaukojo "Tėviškės žiburiams" $10.

Povilas Jutelis, nuolatinis "TŽ" skaitytojas bei rėmėjas, savo brolio a.a. Petro mirties metinių proga paaukojo "Tėviškės žiburiams" $50. Velionis buvo vienas iš "TŽ" rėmėjų nuo pat jų įsteigimo.

KLK kultūros draugijos "Žiburiai" metinis narių susirinkimas įvyko š. m. gegužės 29 d. "TŽ" patalpose Anapilyje. Valdybos pirm. dr. S. Čepas pirmininkauti pakvietė B. Sakalą, sekretoriauti V. Kriščiūną. Kun. K. Kaknevičiui perskaičius pernykščio susirinkimo protokolą, buvo išklausyti pareigūnų pranešimai. Iš jų matėsi, kad "Tėviškės žiburių" leidybos darbai eina gana sklandžiai, bet rūpestį sudaro labai padidėjusios išlaidos, verčiančios kelti prenumeratos ir skelbimų kainas. Pastaraisiais metais pirktos spaustuvės mašinos pareikalavo didelių sumų. Vien tik šiais metais pirktas aiškintuvas ir foto kamera atsiėjo $8000. Susirinkime buvo išreikštas pageidavimas, kad Kanados lietuvių fondas, skirdamas paramą spaudai, laikytųsi lygybės principo, nes kitaip sukelia nepasitenkinimą visuomenėje. Revizijos komisijos pranešimą padarė jos pirm. V. Montvilas, išreikšdamas pasitenkinimą, kad buhalterinė-administracinė sritis vedama tvarkingai. Pasibaigus kadencijai dviejų valdybos narių — J. Andrulio ir P. Bražuko, buvo išrinkti — J. Andrulis (perrinktas) ir J. Danaitis vietoj negalėjusio dalyvauti susirinkime P. Bražuko. Revizijos komisijon išrinkti: V. Aušrotas, B. Sakalas, V. Sendžikas.

Kanados lietuvių katalikų kunigų vienybės suvažiavimas įvyko š. m. gegužės 27 d. Toronto Prisikėlimo parapijos patalpose. Dalyvavo 10 kunigų. Valdybos pirm. kun. A. Simanavičius, OFM, pirmininkauti pakvietė kun. dr. V. Skilandžiūną iš Otavos, kun. I. Mikalauską, OFM, sekretoriauti. Po protokolo skaitymo, įprastinių valdybos pranešimų apie atliktus darbus apie misijines savo keliones kalbėjo kun. K. Kaknevičius ir kun. V. Skilandžiūnas. Pirmasis š. m. gavėnioje aplankė Kanados vakaruose įsikūrusias lietuvių kolonijas — Sudburyje, Sault Ste. Marie, Edmontone, Kalgaryje ir Winnipege. Antrasis aplankė Vankuverio lietuvius gegužės mėnesio pradžioje. Kun. E. Putrimas padarė pranešimą apie Vasario 16 gimnaziją V. Vokietijoje ir Šv. Kazimiero kolegiją Romoje. Kun. J. Staškus informavo apie "Mažąjį apeigyną", išleistą Kanados liet. kat. kunigų vienybės. Lietuvos krikščionybės sukakties organizacinio komiteto Kanadoje pirm. V. Bireta padarė pranešimą apie suplanuotas iškilmes 1987 m. Toronte. Perrinkta dvejų metų laikotarpio valdyba, kuri pasiskirstė pareigomis: pirm. kun. J. Staškus, ižd. kun. A. Simanavičius, OFM, sekr. kun. Pr. Gaida. Ši valdyba eina ir Pasaulio lietuvių katalikų kunigų vienybės valdybos pareigas. Numatoma šaukti išeivijos kunigų suvažiavimą Romoje 1987 m.

AKTUALUS LEIDINYS

"Išlaisvinimo teologija", parašyta žymaus lietuvių mintytojo prof. ANTANO MACEINOS, jau išspausdinta ir gaunama "Tėviškės žiburių" administracijoje bei knygynuose. Kaina – 5 dol. (JAV-se 5 dol. amerikietiškais). Užsakant paštu, prašoma pridėti 1 dol. persiuntimo išlaidom. Šiame leidinyje sutelkti straipsniai, spausdinti "Tėviškės žiburiuose". Juose gvildenamas dabar visame pasaulyje diskutuojamas išlaisvinimo klausimas.

"Bache Securities" registruotas atstovas

VILIUS SERGAUTIS, *B.Sc.,*

mielai jums patarnaus šėrų, lakštų, pelningo investavimo reikaluose.

Tel. 860-3280
18 King St. E.
Toronto, Ont., M5C 1E3

SCM SMITH-CORONA Olympia

rašomosios mašinėlės

Stasys Prakapas, *atstovas*

Rašomosios mašinėlės lietuvišku ir angliškų raidynu, spaudos kioskas (knygos, kasetės, plokštelės), lietuviški žiedai, įvairios dovanos

49 Norseman St., Toronto, Ontario M8Z 2P7

Tel.233-4486

MONTREALQUE

Kun. J. Kubilius paguldytas Royal Victoria ligoninėje — jam bus daroma operacija.

Dr. Milda Danytė išvyksta ilgesniam laikui į Europą. KLB Montrealio apylinkės valdybos posėdžio metu gegužės 20 d. su ja, kaip aktyvia valdybos nare, buvo atsisveikinta ir įteikta simbolinė dovanėlė. Dr. Milda pasisakė, kad per jos knygos "DP: Lithuanian Immigration to Canada After the Second World War" sutiktuves gegužės 8 d. Montrealyje buvo parduoti 55 egz. Daugiau šių knygų galima gauti AV spaudos kioske.

Rūtos Žurkevičiūtės ir Timothy Le Blanc jungtuves palaimino klebonas kun. J. Aranauskas gegužės 24 d. AV šventovėje. Vargonavo muz. A. Stankevičius. Pamaldų metu ilgametės kanklininkės Rūtos garbei buvo perduota "Gintaro" ansamblio juostelėn įgrota "Sadutė" ir "Ave Maria". Vėliau gausus būrys giminių ir artimųjų smagiai vaišinosi Dorvalio viešbutyje.

KLK moterų dr-jos Montrealio skyriaus susirinkimą gegužės 25 d. malda pradėjo pirm. D. Staškevičienė. Susirinkimui pirmininkavo G. Kudžmienė, sekretoriavo G. Rudinskienė. D. Staškevičienė painformavo susirinkusias apie Toronte įvykusį draugijos skyrių atstovių suvažiavimą. Šiuo metu planuojama išvyka — maldos kelionė į Midlando kankinių šventovę rugpjūčio 3 d.

Dr. J. Ciplijauskaitė-Tanner skaitė paskaitą ir rodė skaidres apie Meksikos indėnų gentis ir jų gausias kultūros paminklų liekanas. Atsilankė gausus būrys tautiečių. Po susirinkimo buvo visi pavaišinti.

Nijolė Bagdžiūnienė gegužės 24 d. artimųjų būry atšventė savo gimtadienį.

Teresei Keršytei-Mickienei jos tėvų namuose gegužės 10 d. buvo suruošta staigmena — kūdikio lauktuvės. Būsimoji motina buvo apdovanota gražiomis dovanomis.

Vytauto ir Teresės Spudulių dukrelė pakrikštyta Silvijos Teresės vardais. Krikšto apeigas su Mišiomis atliko kun. Iz. Sadauskas.

A. a. Petras Vaskelis, 40 m. amžiaus, Montrealio policininkas, žuvo automobilio nelaimėje. Liūdi daug jo giminių.

Sibirinių trėmimų minėjimas bus birželio 17, antradienį, 7 v.v., Dominion Sq. Čia prie paminklo bus padėtas vainikas. Pagrindiniu kalbėtoju sutiko būti parlamento narys G. Chartrand, atstovaująs Verdunui ir daliai Ville Emard. Po to bus ekumeninės pamaldos Marijos Pasaulio Karalienės katedroje. Čia su giesmėmis, šalia kitų baltiečių meninių vienetų, dalyvaus "Pavasario" mergaičių choras ir Montrealio vyrų oktetas. Minėjimą rengia Baltiečių federacija, kuri kviečia visus gausiai dalyvauti. **B.S.**

Mirus Antanui ir Marijonai Tamkevičiams, Albertas Dasys iš St. Leonard paaukojo Kanados lietuvių fondui $100.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830
Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir Šv. Kazimiero parapijoje

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont	Šv. Kazimiero par.
Pirm., antr., treč.	9.00-3.00	——	——
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	4.00-8.00	——
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00-6.00	——
Sekmadieniais	10.30-12.30	——	10.30-12.30

Atliekame visus bankinius patarnavimus

Aktyvas – virš $17,000,000. rezervas – $600,000.
Dabartinių palūkanų informacija "LITE"

Pirmasis tautietis palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse 1960 m. birželio 11 d., yra Jonas Žuklys (ne Šuklys, kaip per klaidą išspausdinta "TŽ" 21 nr.). Jis yra p. Čirūnienės brolis.

GAMINU namuose pagal užsakymus vištienos arba anties susuktus kepsnius. Skambinti Irenai vakarais: tel. 535-3847 Toronte.

FOTOGRAFAS
Darau nuotraukas vestuvių ir kitom progom. Skambinkite – JAUNIUS BAKEVIČIUS telefonu 766-1498 Toronte.

JIEŠKAU NUOMOJAMO KAMBARIO. Nerūkau ir nevartoju alkoholinių gėrimų. Skambinti 766-9876.

JEIGU JUMS REIKIA MORTGIČIAUS IKI $100,000.00 penkeriem metam ar ilgiau gerom sąlygom iš privačių rankų, skambinkite tel. 763-6498 Toronte.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronte.

NATŪRALAUS GYDYMO KLINIKA medicininiškas pooperacinis gydymas. Patarimai asmeniniais ir šeimos reikalais. B. Naujalis, M.T. N.A.N.P. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Tel. (416) 533-8008.

JIEŠKAU RIMTOS, nerūkančios jaunos moteriškės, kuri norėtų dalintis dviejų miegamųjų vienaaukščiu namu Bloor West Village rajone, arti požeminio traukinio. Skambinti Kristinai dienos metu tel. 481-6851 ir vakarais 766-3797 Toronte.

ČIKAGOS LIETUVIS iš geros šeimos jieško rimtos mergaitės vedybų tikslu ne vyresnės, kaip 32 metų amžiaus. Rašyti "TŽ" adresu pažymint ant voko "Bijūnui".

PRIEŠ TREJETĄ METŲ iš Lietuvos Amerikon atvykęs keturiasdešimties metų išsilavinęs lietuvis nori susipažinti su panašaus amžiaus arba jaunesne moterimi. Rašyti "Tėviškės žiburių" adresu, pažymint ant voko "Algiui".

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė
savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ, MENIŠKAI PARUOŠIA gėles ir jas pristato vestuvėms, ligoniams, laidotuvėms, įvairiems parengimams. Skambinti tel. 763-6694, 710 Annette St., Toronto, Ont. M6S 2E2.

EUROPEAN CATERING
Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496 Toronte.